

LISA 2 – ÜLEVAADE LÄÄNE-HARJU VALLAST

Lääne-Harju valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

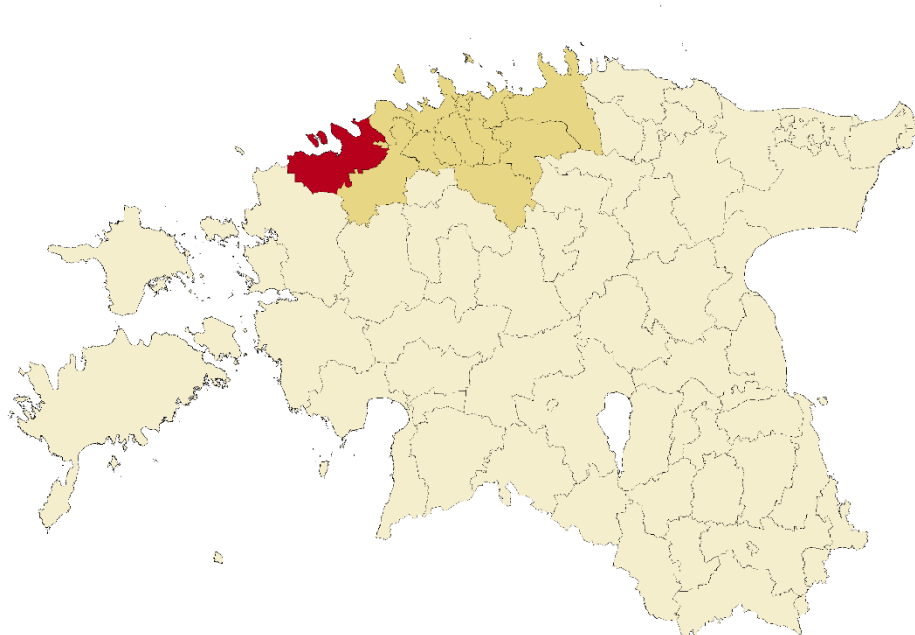
1.	Asend	2
2.	Asustus ja rahvastik.....	3
3.	Sotsiaalne taristu	5
4.	Ettevõtlus.....	6
5.	Turism ja puhkealad.....	7
5.1.	Puhkealad	7
5.2.	Supluskohad	8
5.3.	RMK puhkevõimalused	8
6.	Reljeef ja geoloogiline ehitus	8
7.	Kaitstavad loodusobjektid	9
7.1.	Kaitsealad	10
7.2.	Hoiualad.....	18
7.3.	Kaitsealused liigid ja kivistised	24
7.4.	Püsielupaigad	25
7.5.	Kaitstavad looduse üksikobjektid.....	25
7.6.	Kohalikud kaitsealad /objektid	26
8.	Natura 2000 võrgustiku alad.....	26
9.	Vääriselupaigad	35
10.	Taimestik ja loomastik	35
11.	Roheline võrgustik	37
12.	Põhjavesi	38
12.1.	Põhjavee kaitstus.....	40
12.2.	Hajukoormus	41
12.3.	Punktkoormus.....	42
13.	Pinnavesi	42
13.1.	Järved	42
13.2.	Jõed	45
13.3.	Ojad	47
13.4.	Peakraavid	54
13.5.	Kraavid	57
13.6.	Allikad.....	58
13.7.	Mereosa	60
14.	Maaparandussüsteemid	60
15.	Üleujutusohuga alad	60
16.	Väärtuslik põllumajandusmaa	60
17.	Maavarad ja maardlad	61
18.	Kultuuriväärtused	64
18.1.	Kultuurimälestised	64
18.2.	XX sajandi arhitektuuripärandi objektid	70
18.3.	Maaehituspärandi objektid	71
18.4.	Militaarpärandi objektid	73
18.5.	Pärandkultuuri objektid	74
18.6.	Väärtuslikud maastikud	74
18.7.	Miljööväärtuslikud alad	78
18.8.	Kalmistud.....	79
19.	Taristu.....	79

19.1.	Teedevõrk	79
19.2.	Vee- ja kanalisatsioonivõrk	80
19.3.	Sademevesi.....	88
19.4.	Tuletõrje veevõtukohad	88
19.5.	Soojavarustus	89
19.6.	Elektrivõrk	89
19.7.	Sidevõrk.....	90
20.	Taastuvenergeetika.....	91
21.	Jäätmemajandus	92
21.1.	Korraldatud jäätmevedu	92
21.2.	Jäätmekäitluskohad	92
22.	Keskkonnohtlikud objektid ja ohtlikud ettevõtted	94
22.1.	Keskkonnohtlikud objektid.....	94
22.2.	Ohtlikud ettevõtted	97
23.	Riigikaitselised ehitised	98
24.	Radoon.....	99
INFOALLIKAD		100

Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus on kajastatud seisuga veebruar 2020. Seda dokumenti ei uuendata edaspidise üldplaneeringu protsessi käigus pärast LS ja KSH VTK valmimist. Kui üldplaneeringu koostamise käigus ilmneb uusi asjaolusid, mis mõjutavad planeeringulahenduse koostamist, arvestatakse nendega planeeringu koostamise käigus.

1. Asend

Lääne-Harju vald asub Loode-Eesti rannikul Harjumaa lääneosas. Omavalitsuse pindala on 644 km². Naaberomavalitsused on Keila linn ja Harku vald idas, Saue vald lõunas ning Lääne-Nigula vald läänes.

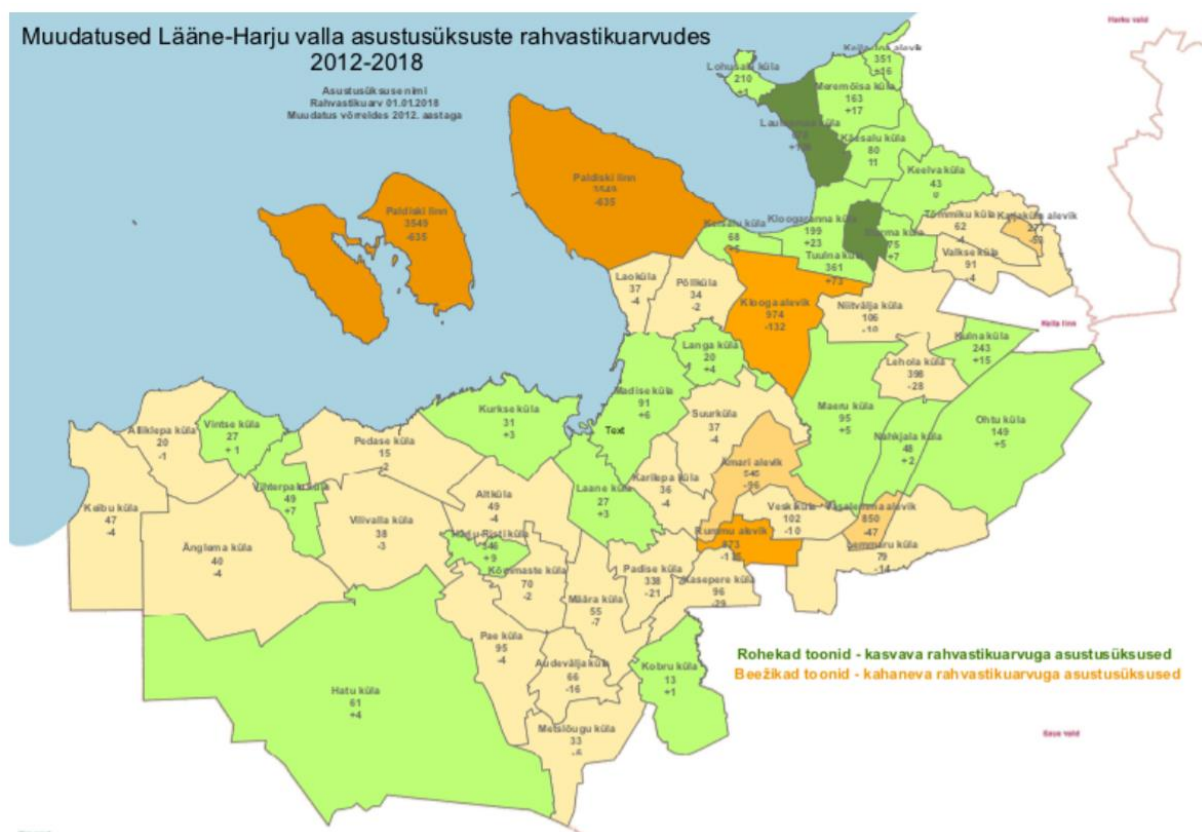

Joonis 1. Lääne-Harju valla asend

Vallal on ligi 100 km pikkune merega piirnev rannajoon. Tuntumad on Keila-Joa, Meremõisa, Lohusalu, Laulasmaa, Kloogaranna, Leetse, Keibu ja Alliklepa liivarannad. Valla mereäärsetele

2. Asustus ja rahvastik

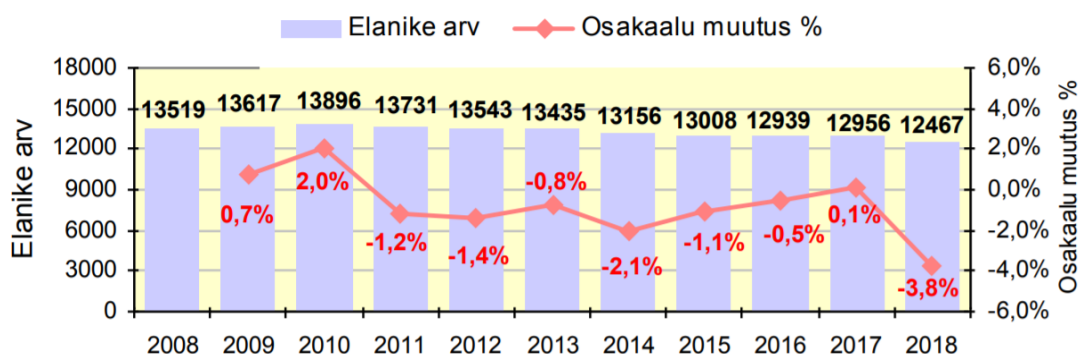
Omaavalitsuses on kokku 52 asustusüksust, nendest üks linn – Paldiski ja kuus alevikku – Karjaküla, Keila-Joa, Klooga, Rummu, Vasalemma ja Ämari. Seisuga 01.01.2018 on elanike arvult asulate järjestus järgmine: suurima elanike arvuga on Paldiski linn (3549 elanikku), järgnevad Klooga alevik (974 elanikku), Rummu alevik (873 elanikku), Vasalemma alevik (850 elanikku), Laulasmaa küla (678 elanikku) ja Ämari alevik (545 elanikku). Kokku elab kuues suurimas asulas 7469 elanikku, ehk 58% valla elanikkonnast. Alla 100 elanikuga asustusüksusi on piirkonnas 33 ja nendes elab kokku 1728 inimest ehk 13,4% valla elanikkonnast. Suuremad asulad on koondunud valla idaossa (Keila-Joa alevik, Klooga alevik, Ämari alevik, Rummu alevik, Vasalemma alevik, Laulasmaa küla), valla lääneosas on asustus hõre, suurimateks asulateks on seal Padise küla (338 elanikku) ja Harju-Risti küla (346 elanikku). Rahvastikuregistris on 434 Lääne-Harju valla elanikku ilma asulata, nende elukohaks on märgitud Lääne-Harju vald.

Joonis 2. Muudatused Lääne-Harju valla asustusüksuste rahvaarvudes 2012-2018. Allikas: Lääne-Harju valla arengukava

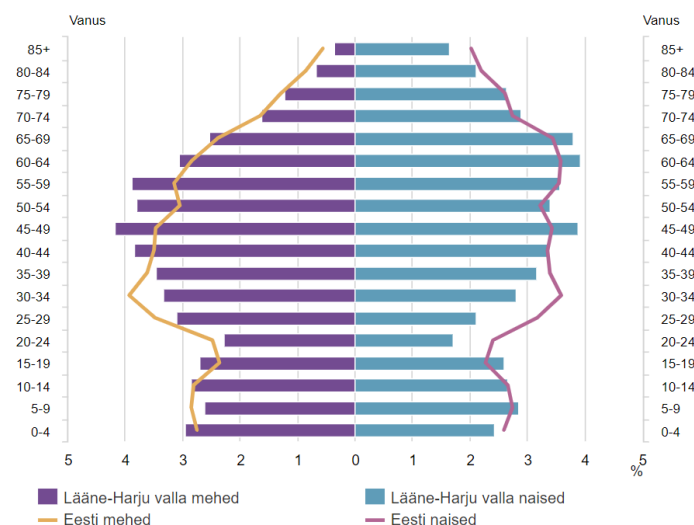
Valla tegelik elanike arv on mõnevõrra suurem. Vallavalitsuse spetsialistide arvates ei ole umbes viiendik suvilate elanikest valla rahvastikuregistris, samuti on osa valla tegelikke elanikke seoses tasuta ühistranspordi võimalusega registreeritud Tallinna linna rahvastikuregistrisse, mistõttu nendelt jääb vallaeelarvesse laekumata märkimisväärne summa üksikisiku tulumaksu.

Elanike arv on rahvastikuregistri andmetel Lääne-Harju vallas ajavahemikul 2008-2018 püsinud suhteliselt stabiilne. Kui võrrelda aastaid 2008 ja 2018, siis elanike arv Lääne-Harju vallas vähenes kümne aasta jooksul 540 inimese võrra ehk 4,0%. Kui vaadelda rahvaarvu muutumist perioodil 2008-2018 ühe-aastaste sammudega, siis aastatel 2009, 2010 ja 2017 elanike arv vallas eelnenud aastaga võrreldes suurenes, aastatel 2011-2016 ja 2018 elanike arv eelnenud aastaga võrreldes vähenes.

Joonis 3. Elanike arv ja osakaalu muutus 2008-2018. Allikas: Lääne-Harju valla arengukava

2018. aasta 1. jaanuari seisuga on Lääne-Harju valla rahvastikust 65,5% tööealised (8437 elanikku vanuses 15-64), 15,7% tööeast nooremad (2015 elanikku vanuses 0-14) ja 18,8% tööeast vanemad (2422 elanikku vanuses 65+). Suurimad vanuserühmad vallas on tööealised elanikud vanuses 40-59, kõige väiksem vanuserühm tööealisest elanikkonnast on 20-24-aastased. Võrreldes 2008. aastaga on 2018. aastaks Lääne-Harju valla elanikkonna vanuselises struktuuris toimunud järgmised muudatused: 47% on vähenenud 19-25-aastaste vanusegrupp ja 27% on vähenenud 16-18-aastaste vanusegrupp. Suurenenud on elanike arv vanuses 55-64 (18%) ja vanuses 65+ (22%). Positiivne on 7-14-aastaste laste arvu püsimine samal tasemel: 1231 last 2008. aastal ja 1242 last 2018. aastal. Seoses sündide arvu vähenemisega on 6% võrra vähenenud 0-6-aastaste laste arv vallas: 961 last 2008. aastal, 900 last 2018. aastal.

Joonis 4. Lääne-Harju valla rahvastikupüramiid seisuga 01.01.2019. Allikas: Statistikaamet

Rahvastikku puudutavateks väljakutseteks Lääne-Harju vallale on tegelike elanike rahvastikuregistris registreerimine valla elanikuks, valla elanike sissetulekute kasv ja kõrgema sissetulekuga elanike elama asumine valda, et tagada valla tulubaasi kasv üksikisiku tulumaksu laekumisest ning noorte perede ligimeelitamine, tagamaks rahvastiku jätkusuutlikkus.¹

3. Sotsiaalne taristu

2018/2019. õppeaastal tegutseb Lääne-Harju vallas seitse koolieelset lasteasutust- Laulasmaa Kool, Risti Kool, Padise Lasteaed, Paldiski Lasteaed Naerulind, Paldiski Lasteaed Sipsik, Vasalemma Lasteaed Sajajalgne ja Rummu Lasteaed Lepatriinu. Laulasmaa Kool on lasteaed-põhikool, mille lasteaiarühmad töötavad neljas majas: Laulasmaa lasteaed (Laulasmaa külas), Klooga lasteaed (Klooga alevikus), Lehola lasteaed (Lehola külas) ja Karjaküla lasteaed (Karjaküla alevikus). Risti Kool on lasteaed-põhikool, mille lasteaiarühmad töötavad Harju-Risti külas. Rummu Lasteaed Lepatriinu on eesti ja vene õppekeelela lasteasutus. Paldiski Lasteaed Sipsik on vene õppekeelela lasteasutus.

Tabel 1. Lasteaedade täituvus 2018/2019 õppeaastal. Allikas: Lääne-Harju valla arengukava

Lasteaed	Rühmade arv	Kohtade arv	Täidetud kohti	Vabu kohti
Padise Lasteaed	4	70	64	6
Laulasmaa Lasteaed	6	128	128	0
Risti Lasteaed	2	38	38	0
Klooga Lasteaed	3	61	56	5
Lehola Lasteaed	3	58	54	4
Karjaküla Lasteaed	1	20	20	0
Vasalemma Lasteaed Sajajalgne	2	36	36	0
Rummu Lasteaed Lepatriinu	5	104	81	23
Paldiski Lasteaed Naerulind	6	106	84	22
Paldiski Lasteaed Sipsik	5	114	66	48
Kokku		735	627	108

2018/2019 õppeaastal tegutses Lääne-Harju vallas seitse põhikooli – Laulasmaa Kool, Risti Kool, Padise Põhikool, Paldiski Põhikool, Vasalemma Põhikool, Paldiski Vene Põhikool ja Ämari Põhikool ning üks gümnaasium - Paldiski Ühisgümnaasium. Laulasmaa Kool on lasteaed-põhikool, mille õppeklassid töötavad kolmes koolimajas: Laulasmaa koolimaja (Laulasmaa külas), Klooga koolimaja (Klooga alevikus) ja Lehola koolimaja (Lehola külas). Paldiski Vene Põhikool on vene õppekeelela koolid. 2019/2020 õppeaastast Ämari põhikool enam ei tegutse.

¹ Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030, kinnitatud Lääne-Harju Vallavolikogu 30.10.2018 määrusega nr 21

Tabel 2. Õppeasutuste täituvus seisuga 01.09.2018. Allikas: Lääne-Harju valla arengukava

Kool	Haridus-astmeid	Kohtade arv	Kohti puudu	Täidetud kohad	Vabu kohti
Laulasmaa koolimaja	I-III	216	64	280	0
Lehola koolimaja	I-II	50	7	57	0
Klooga koolimaja	I-II	130	0	45	85
Risti Kool	I-III	135	0	97	38
Padise Põhikool	I-III	160	0	64	96
Paldiski Põhikool	I-III	120	10	130	0
Vasalemma Põhikool	I-III	172	0	117	55
Paldiski Vene Põhikool	I-III	400	0	190	210
Ämari Põhikool	I-III	200	0	44	156
Paldiski Ühisgümnaasium	IV	80	0	62*	18
Kokku		1663	81	1086	658

2017/2018 õppeaastal õppis väljaspool koduvalda 482 Lääne-Harju valla õpilast, nendest 314 õpilast põhikooliastmes (65%) ja 168 õpilast gümnaasiumiastmes (35%). Põhikooliastmes on Lääne-Harju valla õpilaste ränne suunatud põhiliselt Keila linna ja Tallinna linna koolidesse.

Lääne-Harju vallas pakuvad huviharidust valla hallatavad Paldiski Muusikakool ja Vasalemma Kunstide Kool. Paldiski Muusikakoolis on 2018/2019 õppeaastal 80 kohta, neist 1.09.2018 seisuga täidetud 70. 2017/2018 õppeaastal õppis Paldiski Muusikakoolis 71 õpilast ja töötas 10 kõrgharidusega õpetajat. Muusikakoolis õpivad lapsed ja noored vanuses 3 – 18, kuid on ka täiskasvanud õpilasi vanuses 18+. Vasalemma Kunstide Kool pakub huviharidust lastele ja noortele kolmel suunal: muusika-, tantsu- ja kujutava kunsti huvialal. 2017/2018 õppeaastal õppis huvikoolis kokku 120 õpilast, nendest 67 last muusika ja kunsti ning 53 last tantsu huvialal. Õpilaste arv koolis on viimase 10 aasta jooksul nii suurenenud kui vähenenud, aastatel 2016 – 2018 on õpilaste arv tõusutrendis.

Haridusvaldkonna arendamise peamised väljakutsed on seotud vallasisese integreeritud ja optimaalse haridusvõrgustiku tekitamisega ning ühtlaselt kõrge haridusteenuse pakkumisega kogu vallas. See tähendab nii investeeringuid haridustaristusse, motiveeritud ja kvalifitseeritud personali olemasolu ning hariduslike tugiteenuste kättesaadavust. Haridusvaldkonna tugiteenuste pakkumiseks on plaan luua valla haridus- ja sotsiaalvaldkonda teenindav tugikeskus, kuhu on koondunud kõik tugispetsialistid – logopeedid, eripedagoogid, sotsiaalpedagoogid, tugiisikud, psühholoogid, perelepitus- ja nõustamisteenust pakuvad spetsialistid, paari- ja pereterapeudid.²

4. Ettevõtlus

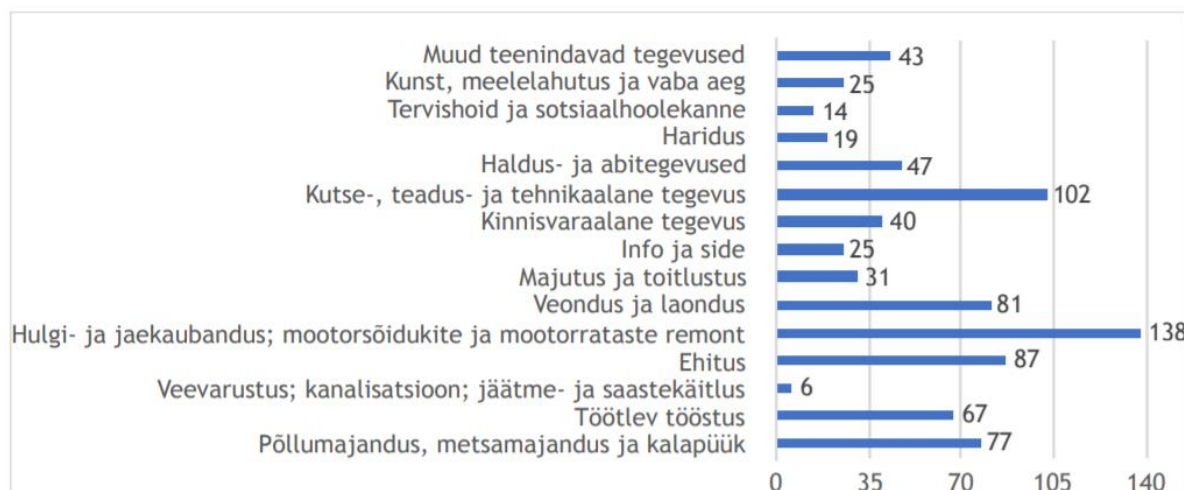
Lääne-Harju vallas asus 2017.a. Statistikaameti andmetel kontaktaadressi järgi 810 ettevõtet³. Levinuimad tegevusalad on hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite remont, kutse- teadus- ja tehnikaalane tegevus ning ehitus. Töötajate arvult on valdav enamus – 777 – alla 10 töötajaga

² Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030, kinnitatud Lääne-Harju Vallavolikogu 30.10.2018 määrusega nr 21

³ Lääne-Harju vallas tegutsevate ettevõtete arv ja tegevusalad täpsustatakse üldplaneeringu koostamise ajal ning kajastatakse eskiislahenduse koostamise seisuga.

mikroettevõtted, kuni 50 töötajaga ettevõtteid on registreeritud 18 (nendest 9 Paldiski linnas) ning kuni 250 töötajaga ettevõtteid on registreeritud 14 (nendest 6 Paldiski linnas).

Tabel 3. Ettevõtete arv ja tegevusvaldkond Lääne-Harju vallas. Allikas: Lääne-Harju valla arengukava

Lääne-Harju valla palgatöötaja keskmine brutotulu 2017. aastal oli 1129,73 eurot (Eesti keskmine 1102,52 eurot), brutotulu saajaid keskmiselt kuus oli 5250. Registreeritud töötuid 2017. aasta lõpus oli 341, mis teeb töötuse määraks 2,6%.

Lääne-Harju valla demograafilise töösurve indeksi väärtus 1.01.2018 seisuga oli 0,77. Indeks mõeldakse eelseisval kümnendil tööturule sisenevate noorte ja sealt vanuse tõttu välja langevate inimeste suhet. Kui indeks on ühest suurem, siis siseneb tööturule rohkem inimesi, kui sealt vanuse tõttu potentsiaalselt välja langeb. Lääne-Harju vallas langeb tööturult potentsiaalselt välja rohkem inimesi kui asemele tuleb.

Ettevõtluskeskkonna arendamisel on omavalitsuse roll soodsate tingimuste, eelkõige taristu, loomisega ettevõtlusinvesteeringuteks. Perspektiivseteks tööstuspiirkondadeks valla territooriumil on Paldiski linn ja Rummu alevik.⁴

5. Turism ja puhkealad

5.1. Puhkealad⁵

Lääne-Harju valla puhkemajanduslik potentsiaal on väga kõrge – pikk rannajoon, liivased supelrannad, metsaalad ja vaatamisväärsused ning logistiline kättesaadavus mitme transpordiliigiga, samuti Tallinna lähedus loovad head võimalused puhkemajanduse arendamiseks.

Suurema puhkepotentsiaaliga on rannaalad – **Lohusalu** ning **Lahepere lahe äärne ala**, mille keskuseks on kujunenud Laulasmaa SPA ja Lohusalu sadam ning Leetse, Keibu ja Alliklepa rannad.

Lisaks mereäärsetele piirkondadele eristub puhkepiirkonnana **Niitvälja küla**, kus asub populaarne golfiväljak. **Keila-Joa** on tuntud juba ammu ajast joa, suursuguse pargi ja mõisakompleksi.

⁴ Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030, kinnitatud Lääne-Harju Vallavolikogu 30.10.2018 määrusega nr 21

⁵ Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030, kinnitatud Lääne-Harju Vallavolikogu 30.10.2018 määrusega nr 21

Olulise tähtsusega puhkepiirkonnad on **Padise puhkeala** – klooster ja mõis koos ümbritseva metsa ja kloostrijõe ja Vihterpalu metsad ja rabad koos Tänavjärvega. Klooga alevikus paiknevad **Klooga järv, järveäärne raba** ning **Soodajärv**, mis on kujunenud suviseks ja talviseks meelispaigaks harrastuskalastajatele. Tähtsal kohal on **Rummu** karjäärijärve ja aherainemäe turismipotentsiaal.

Kohalikuks turismiattraksioon on **Pakri pankrannik**. Turismile Pakri poolsaarel annab hoogu Pakri tuletorn ja korrastatud ümbritsev ala. Pakri saartel on korrastatud matka- ja seiklusturismiga seotud infrastruktuur – ujukai, matkarajad, teeviidad, tualetid, infotahvlid.

Lisaks läbib Lääne-Harju valla rannikut tähistatud ranniku matkarada, mis on osa Euroopa pikamaarajast **E9**.

Puhkealadena on arvestatavad ka kergliiklusteede võrgustiku osad Harju-Risti - Padise - Vasalemma - Lehola lõik ning Kloogaranna- Keila-Joa- Vääna- Harku lõik.

5.2. Supluskohad

Avalikke supluskohti Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud ei ole⁶.

Traditsioonilised supluskohad asuvad Lohusalu ja Lahepere lahe ääres, Keila-Joal, Meremõisas, Rummu karjäärijärves, Keibu ja Alliklepa rannas, Kalarannas ja Kadakarannas Paldiski linnas, Leetses, Allikalepas ja Kloogal (Klooga järv).^{7 8 9 10}

5.3. RMK puhkevõimalused¹¹

Lääne-Harju valla territooriumile jäävad RMK **Nõva puhkeala** ning **Tallinna ümbruse puhkeala**. Puhkealadel asuvad mitmed loodusrajad (Keila-Joa pargi loodusrada), matkateed (RMK matkatee Peraküla-Aegviidu-Ähijärve/Ohtu-Alavere, RMK matkatee Peraküla-Aegviidu-Ähijärve/Vihterpalu-Ohtu), puhkekohad, lõkkekohad ja telkimisalad.

Tingimused puhkealade kasutamiseks, säilitamiseks ja puhkeväärtuse suurendamiseks on sätestatud endise Keila valla, Padise valla, Vasalemma valla ning Paldiski linna ÜP-dega. Harju MP-ga on määratud üldised tingimused puhkealade kavandamiseks ÜP-s¹².

ÜP koostamisel arvestatakse eeltoodud strateegiliste dokumentidega. Puhkealad kajastuvad ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

6. Reljeef ja geoloogiline ehitus¹³

Loodusgeograafiliselt paikneb Lääne-Harju vald peamiselt Harju lavamaal. Valla põhjaosa, Laulasmaa ja Lohusalu ümbrus, kuulub Soome lahe rannikumadaliku maastikurajooni. Aluspõhja moodustavad valdavalt ordoviitsiumi ladestu Lasnamäe ja Keila lademe lubjakivid ja dolomiidid. Kohati ulatub

⁶ Terviseameti avalike supluskohtade kaardirakendus, <https://www.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=ff94568bb06c4ad98b244fa00c196e04>, seisuga 16.08.2019

⁷ Keila valla üldplaneering 2005, OÜ Maaplaneeringud, 2005

⁸ Vasalemma valla üldplaneeringu KSH aruanne, OÜ Alkranel, 2009

⁹ Padise valla üldplaneering 2002, Entec AS, 2002, kehtestatud Padise Vallavolikogu 25.04.2002 määrusega nr 35

¹⁰ Paldiski linna üldplaneering 2002, Entec AS, 2004, kehtestatud Paldiski Linnavolikogu 14. juuni 2005. a määrusega nr 15

¹¹ RMK kodulehekülg, seisuga 16.08.2019

¹² Harju maakonnaplaneering 2030+, OÜ Hendrikson&Ko, 2018

¹³ Lääne-Harju valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2019-2030, OÜ Keskkonnaprojekt, 2019

lubjakivi maapinnale liiga lähedale, mis raskendab vundamendisüviste rajamist. Ehitusgeoloogilised tingimused on rahuldavad.

Pinnamood on valdavalt tasane. Aluspõhja katab suurel osal valla territooriumil kivine moreen või mereliiv. Pinnakate on õhuke. Piirkonna looduslik külmumissügavus on ca 1,20 meetrit.

Piki valla põhjarannikut kulgeb Põhja-Eesti pank (klint). Põhja-Eesti paekallas, kogupikkusega ligi 200 km, on Ölandi saarel algava ja Laadoga järve kaguservani ulatuva (1200 km) pikkuse Balti klindi osa.

Pakri pank on osa Põhja-Eesti klindi Lääne-Harju klindilõigust. Siin paljastuvad erinevad geoloogilised kihid, mis ulatuvad tagasi kuni 500 miljonit aastat. Pankrannik on unikaalne nähtus, mis annab väärtusliku ülevaate pinnase kihistusest. Pakri pank, mis jääb poolsaare tippu, on peaaegu püstloodne ning pakub meeleolulist vaatamängu nii maalt kui merelt. Pangalõigule on iseloomulik piirkonnas tugevam erosioon ning sageli esineb väiksemaid ja suuremaid varisemisi. Paldiski poolsaare pankrannik on pidevas transformatsioonis keskkonnanaliste mõjutuste tõttu, merele avatud pankranniku osa on äärmiselt varisemisohtlik.

Valla territooriumil leidub haruldasi ja teadusliku väärtusega geoloogilisi objekte (aluspõhjakivimite paljandid, rannavallid, rändrahnud).

Lääne-Harju vald on tugevalt seotud merega. Läänemeri mõjutab ilma rannikualadel. Suurtormide ajal on risk vahetult mereääres ning pangal, kus peamiseks mõjutajaks on erosioon. Valla madalamates kohtades võib merevee taseme tõus ohustada rannäärset hoonestust üleujutustega.

7. Kaitstavad loodusobjektid

Kaitstavad loodusobjektid on:

- kaitsealad;
- hoiualad;
- kaitsealused liigid ja kivistised;
- püsielupaigad;
- kaitstavad looduse üksikobjektid;
- kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid.¹⁴

Teave Lääne-Harju vallas asuvate kaitstavate loodusobjektide kohta pärineb Keskkonnaregistrist (kaitsealade kirjeldus)¹⁵ ja Eesti Looduse Infosüsteemist EELIS (joonised)¹⁶. Kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavaid loodusobjekte Lääne-Harju vallas ei ole.

Ülevaate kaitstavate loodusobjektide paiknemisest Lääne-Harju vallas annab Joonis 5. Kaitstavate loodusobjektide asukohad (kaitsealuste liikide elupaikade/kasvukohtade puhul kaitsekategooriaid eristamata) kantakse ÜP väärtuste ja piirangute joonisele.

Kaitstavate loodusobjektide säilitamist ja looduskaitse seisukohast oluliste alade kasutamist reguleerib looduskaitseeadus. Kaitsealade kaitse-eesmärk ja kaitsekord on sätestatud alade põhiste kaitse-eeskirjade ning kaitsealadel kaitse korraldamine kaitsekorralduskavadega. Harju maakonnaplaneering 2030+ sätestab põhimõtted ÜP koostamisel kaitstavate loodusobjektidega arvestamiseks.

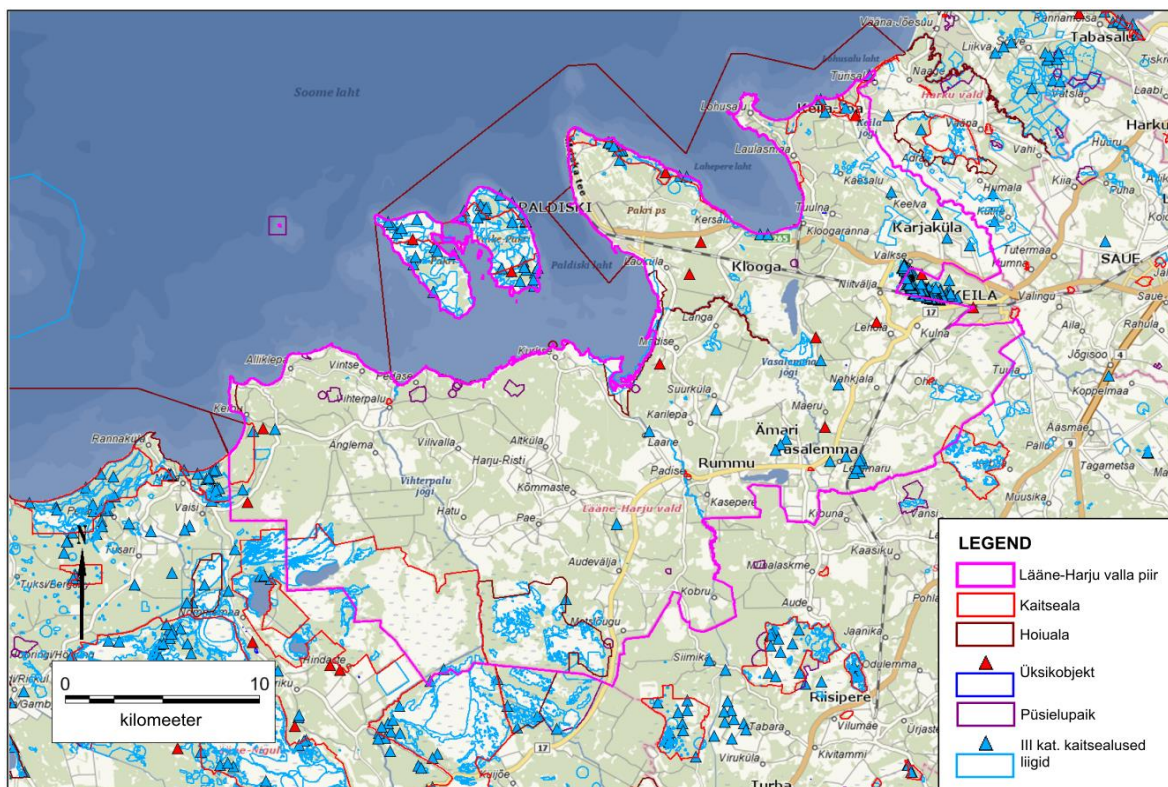
ÜP koostamisel arvestatakse nii õigusaktidest kui strateegilise planeerimise dokumentidest tulenevate nõuetega kaitstavate loodusobjektide kaitseks.

---

¹⁴ Looduskaitseeaduse § 4 lg 1. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/110112016009?leiaKehtiv>

¹⁵ Keskkonnaregister, seisuga 15.08.2019

¹⁶ EELIS, seisuga 15.08.2019

Joonis 5. Kaitstavad loodusobjektid Lääne-Harju vallas. Allikas: EELIS, seisuga 15.08.2019

7.1. Kaitsealad

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud kümme kaitseala.

- **Nõva looduskaitseala** (registrikood KLO1000660) asub osaliselt Lääne-Harju vallas, valla lääneosas Keibu külas. Suuremas osas asub looduskaitseala Läänemaal Lääne-Nigula valla territooriumil. Kaitseala kogupindala on 2390,1 ha, sellest veeosa pindala 62,1 ha.

Looduskaitseala kaitse-eesmärk ja kaitseala kaitsekord on kehtestatud Nõva looduskaitseala kaitse-eeskirjaga¹⁷.

Nõva looduskaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta, taastada ja säilitada:

- Loode-Eestile omast ranniku- ja luitemaastikku, looduslikke kooslusi, elustiku mitmekesisust ja kaitsealuseid liike;
- elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on rannikulõukad (1150*)³, esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), hallid luited (2130*), rusked luited kukemarjaga (2140*), metsastunud luited (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), liivikud (2330), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), niiskuselmbesed kõrgrohusid (6430), siirde- ja õõtsiksood (7140), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (7210*), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning lammi-lodumetsad (91E0*);
- nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liikide elupaiku. Need liigid on jõesilm (Lampetra fluviatilis), vingerjas (Misgurnus fossilis) ja saarmas (*Lutra lutra*);
- rändlinnuliike ning kaitsealuseid liike, keda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I

¹⁷ Vastu võetud VV 26.10.2017 määrusega nr 152. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/131102017006>

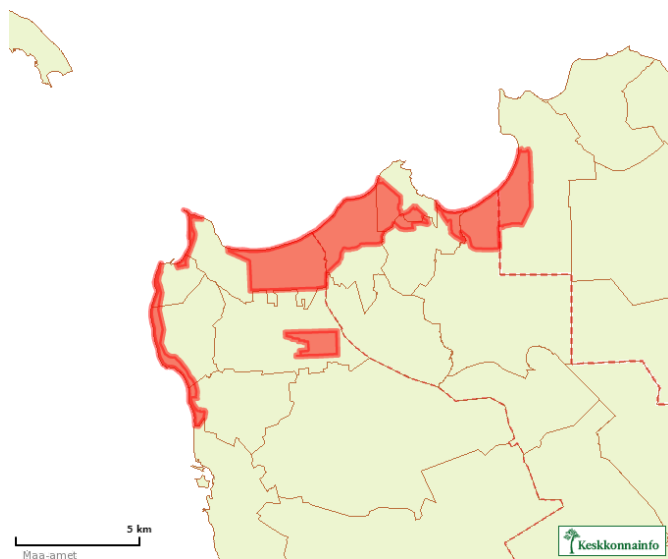
lisas, ja nende elupaiku. Need on karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), nõmmekiur (*Anthus campestris*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), kassikakk (*Bubo bubo*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), musträhn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanerähn (*Picoides tridactylus*), täpikhuik (*Porzana porzana*), händkakk (*Strix uralensis*) ja metsis (*Tetrao urogallus*);

- nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ IV ja V lisas nimetatud liike ja nende elupaiku. Need liigid on põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*), habelendlane (*Myotis mystacinus*), suurkõrv (*Plecotus auritus*), tiigikonn (*Rana lessonae*) ja apteegikaan (*Hirudo medicinalis*);
- kaitsealuseid taimeliike ja nende kasvukohti. Need liigid on lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), Russowi sõrmkäpp (*Dactylorhiza russowii*), tumepunane neiuvaip (*Epipactis atrorubens*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), rand-ogaputk (*Eryngium maritimum*), sale villpea (*Eriophorum gracile*), roomav öövilge (*Goodyera repens*), rand-seahernes (*Lathyrus japonicus*), harilik pors (*Myrica gale*), valge vesiroos (*Nymphaea alba*), väike vesiroos (*Nymphaea candida*), aas-karukell (*Pulsatilla pratensis*), tume nokkhein (*Rhynchospora fusca*) ja lodukannike (*Viola uliginosa*);
- kaitsealust seeneliiki liiv-maakeelt (*Geoglossum arenarium*) ja tema kasvukohti;
- kaitsealuseid linnuliike ja nende elupaiku. Need liigid on raudkull (*Accipiter nisus*), õõnetuvi (*Columba oenas*), väike-kirjurähn (*Dendrocopus minor*), lõopistrik (*Falco subbuteo*) ja hoburästas (*Turdus viscivorus*).

Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärade ja majandustegevuse piiramise astmele kaheksaks sihtkaitsevööndiks ja seitsmeks piiranguvööndiks.

Kaitse korraldamiseks on kinnitatud Nõva looduskaitseala kaitsekorralduskava 2018-2027¹⁸.

Nõva looduskaitseala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

Joonis 6. Nõva looduskaitseala

¹⁸ https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/files/kaitse_planeerimine/novalka_kkk_2018_2027.pdf

- **Suure-Aru looduskaitseala** (registrikood KLO1000635) asub Lääne-Harju kaguosas Ohtu külas. Suuremas osas jääb looduskaitseala Saue valla territooriumile. Looduskaitseala pindala on 702,6 ha.

Looduskaitseala kaitse-eesmärk ja kaitseala kaitsekord on kehtestatud Suure-Aru looduskaitseala kaitse-eeskirjaga¹⁹.

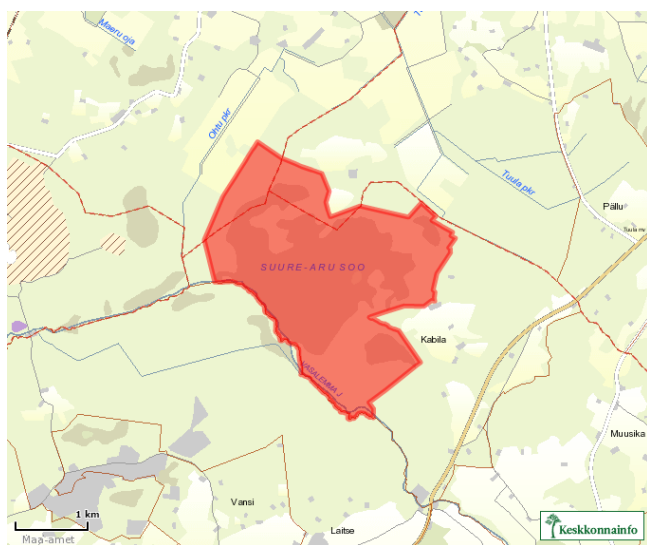
Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta:

- Suure-Aru madalsood, soometsa, haruldasi taimeliike ja nende elupaiku;
- elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas: liigirikkad madalsood (7230) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*);
- kaitsealuseid taimeliike lodukannikest (*Viola uliginosa*), kaunist kuldkinga (*Cypripedium calceolus*), kahelehist käokeelt (*Platanthera bifolia*), kahkjaspunast sõrmkäppa (*Dactylorhiza incarnate*), eesti soojumikat (*Saussurea alpina* ssp. *esthonica*), suurt käöpõlle (*Listera ovata*), pruunikat pesajuurt (*Neottia nidus-avis*) ja harilikku porssa (*Myrica gale*) ning nende kasvukohti.

Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndiks ja kolmeks piiranguvööndiks.

Kaitse korraldamiseks on kinnitatud Suure-Aru looduskaitseala kaitsekorralduskava 2019-2028²⁰.

Suure-Aru looduskaitseala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

Joonis 7. Suure-Aru looduskaitseala

- **Laulasmaa maastikukaitseala** (registrikood KLO1000165) asub Lääne-Harju valla põhjaosas kahe eraldi lahustükina Meremõisa ja Laulasmaa külas. Maastikukaitseala pindala on 130,5 ha.

Maastikukaitseala kaitse-eesmärk ja kaitseala kaitsekord on kehtestatud Laulasmaa maastikukaitseala kaitse-eeskirjaga²¹.

Laulasmaa maastikukaitseala on võetud kaitse alla:

- Laulasmaa rannamaastiku kaitseks;

¹⁹ Vastu võetud VV 20.11.2014 määrusega nr 171. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/125112014020>

²⁰ https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/files/kaitse_planeerimine/suure-aru_lka_kkk_t88version.pdf

²¹ Vastu võetud VV 07.07.2005 määrusega nr 158. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/920576?leiaKehtiv>

- EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - püsitaime- ja liivarandade (1640), metsastunud luidete (2180) ja lubjakivipaljandite (8210) kaitseks;
- EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi - vasakkeermese pisiteo (*Vertigo angustior*), mis on ühtlasi III kategooria kaitsealune liik, elupaikade kaitseks.

Maastikukaitseala maa-ala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele Laulasmaa piiranguvööndisse.

Kaitse korraldamiseks on kinnitatud Laulasmaa maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2019-2028²².

Laulasmaa maastikukaitseala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

Joonis 8. Laulasmaa maastikukaitseala

- **Läänemaa Suursoo maastikukaitseala** (registrikood KLO1000124) asub osaliselt Lääne-Harju valla edelaosas Hatu ja Änglema külas. Osaliselt asub maastikukaitseala Läänemaal Lääne-Nigula valla territooriumil. Maastikukaitseala kogupindala on 10 304,3 ha, sellest veeosa pindala 395,3 ha.

Maastikukaitseala kaitse-eesmärk ja kaitseala kaitsekord on kehtestatud Läänemaa Suursoo maastikukaitseala kaitse-eeskirjaga²³.

Läänemaa Suursoo maastikukaitseala kaitse-eesmärk on:

- Lääne-Eestile tüüpilise soostiku kaitse;
- EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisa liikide ja I lisast puuduvate rändlinnuliikide kaitse. Need liigid on: raudkull (*Accipiter nisus*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), loorkull (*Circus cyaneus*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), rukkirääk (*Crex crex*), musträhn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), sookurg (*Grus grus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), rüüt (*Luvaia apricaria*), händkakk (*Strix uralensis*), tumetilder (*Tringa erythropus*), mudatilder (*Tringa glareola*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), kiivitaja (*Vanellus vanellus*), sookurg (*Grus grus*) ja teder (*Tetrao tetrix*);

²² https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/files/kaitse_planeerimine/laulasmaa_mka_kkk_2019_2028.pdf

²³ Vastu võetud VV 21.07.2005 määrusega nr 198. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13292319?leiaKehtiv>

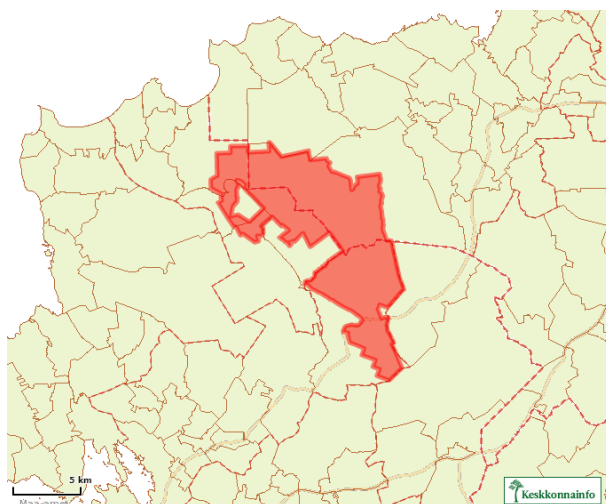

- EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide ja II lisas nimetatud liikide elupaikade kaitse. Need elupaigad ja liigid on: metsastunud luided (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), liiva-alade vähetoitelised järved (3110), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), kuivad nõmmed (4030), sinihelmikakooslused (6410), rabad (7110*), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120*), siirde- ja õõtsiksood (7140), lääne-mõõkrohuga lubjarikkad madalsood (7210), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*) ja saarmas (*Lutra lutra*).

Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele seitsmeks sihtkaitsevööndiks ning seitsmeks piiranguvööndiks.

Kaitse korraldamiseks on kinnitatud Suursoo-Leidissoo hoiuala, Leidissoo looduskaitseala, Läänemaa Suursoo maastikukaitseala, Kiritse must-toonekure püsielupaikade ja Suursoo metsise püsielupaiga kaitsekorralduskava 2016-2025²⁴.

Läänemaa Suursoo maastikukaitseala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

Joonis 9. Läänemaa Suursoo maastikukaitseala

- **Pakri maastikukaitseala** (registrikood PLO1000883) asub Lääne-Harju valla põhjaosas Paldiski linna territooriumil. Maastikukaitseala kogupindala on 3041,1 ha, sellest veeosa pindala 164,4 ha.

Pakri maastikukaitseala kaitse-eesmärk ja kaitseala kord on kehtestatud Pakri maastikukaitseala kaitse-eeskirjaga²⁵.

Pakri maastikukaitseala eesmärk on kaitsta:

- Põhja-Eesti klinti, sealhulgas Pakri saarte ja poolsaare aluspõhjakehtide paljandeid, kaitsealuseid liike ning Pakri saarte ajaloolist asustusstruktuuri, samuti säilitada looduse mitmekesisust ja maastikuilmet;
- elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on rannikulõukad (1150*)³, laiad madalad lahed (1160), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivrannad (1220), merele avatud pankrannad (1230), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (1630*), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140),

²⁴ https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/files/laanemaa-suursoo_kkk.pdf

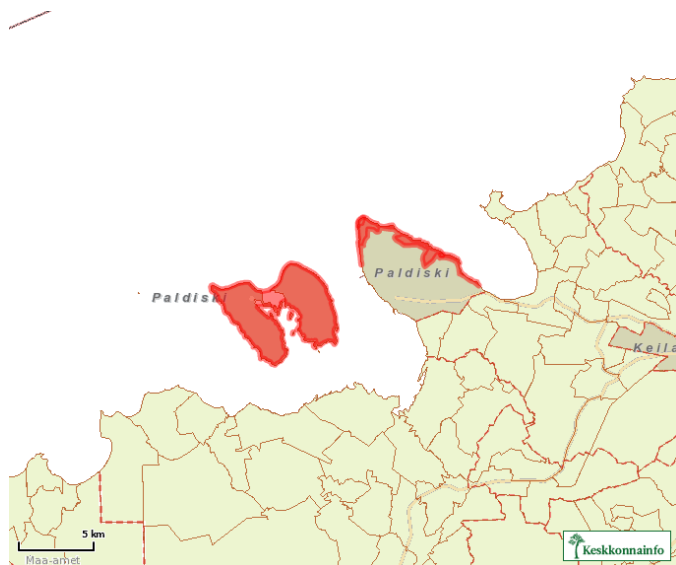
²⁵ Pakri maastikukaitseala kaitse-eeskiri, vastu võetud 30.08.2019 VV määrusega nr 75. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/103092019006>

kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), lood (alvarid – 6280*), puisniidud (6530*), allikad ja allikasood (7160*), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad – 9180*);

- liike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas, ja nende elupaiku. Need liigid on suur-mosaiikliblikas (*Hypodryas maturna*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius*), madal unilook (*Sisymbrium supinum*), soohilakas (*Liparis loeselii*), emaputk (*Angelica palustris*) ja jäik keerdsammal (*Tortella rigens*);
- liike, keda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas, ja nende elupaiku ning I lisas nimetamata rändlinnuliike. Need liigid on sõtkas (*Bucephala clangula*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), külmnökk-luik (*Cygnus olor*), kalakajakas (*Larus canus*), jääkoskel (*Mergus merganser*), tutkas (*Philomachus pugnax*), hahk (*Somateria mollissima*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), krüüsel (*Cephus grylle*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*) ja tuttpütt (*Podiceps cristatus*);
- kaitsealuseid loomaliike, kelleks on liivatüll (*Charadrius hiaticula*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), rukkirääk (*Crex crex*), sookurg (*Grus grus*), väiketiir (*Sterna albifrons*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiir (*Sterna paradisaea*), mustrahni (*Dryocopus martius*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), teelehe-mosaiikliblikas (*Euphydryas aurinia*), hahkkaruslane (*Phragmatobia lucifera*) ja tume-nõlvaoölane (*Chresotis andereggii*), ning nende elupaiku;
- kaitsealuseid taimeliike, milleks on aasnelk (*Dianthus superbus*), kärbesõis (*Ophrys insectifera*), soovalk (*Malaxis monophyllos*), pruun raunjalg (*Asplenium trichomanes*) ja kolmis-seligeria (*Seligeria patula*), ning nende kasvukohti.²⁶

Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kolmeks sihtkaitsevööndiks ja neljaks piiranguvööndiks.

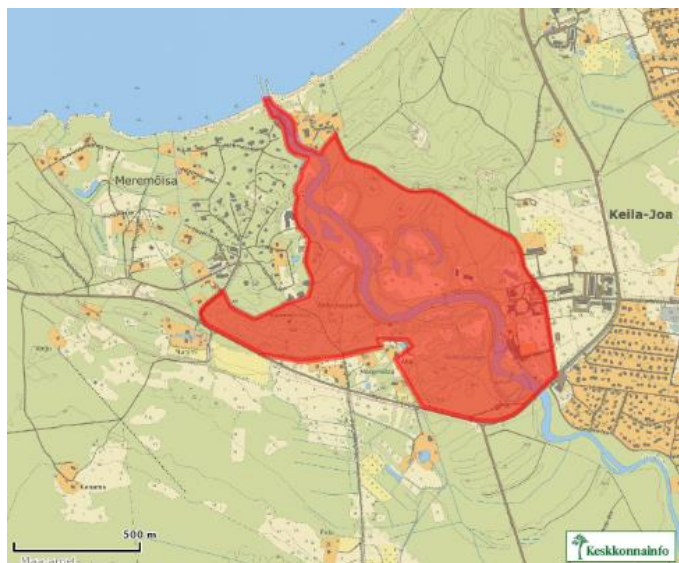
Pakri maastikukaitseala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

Joonis 10. Pakri maastikukaitseala

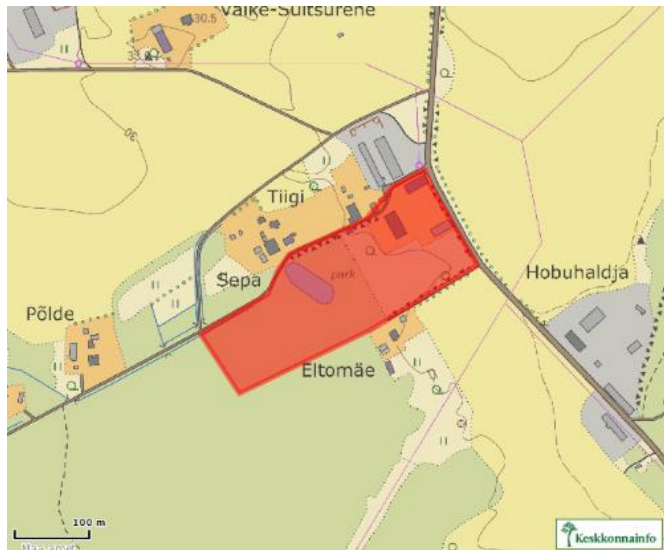
²⁶ Pakri maastikukaitseala kaitse-eeskiri. eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/103092019006>

- **Keila-Joa mõisa park** (registrikood KLO1200572) asub Lääne-Harju valla põhjaosas Keila-Joa alevikus ja Meremõisa külas. Kaitsealuse pargi kogupindala on 80,2 ha, sellest veeosa pindala 6,3 ha.

Joonis 11. Keila-Joa mõisa park

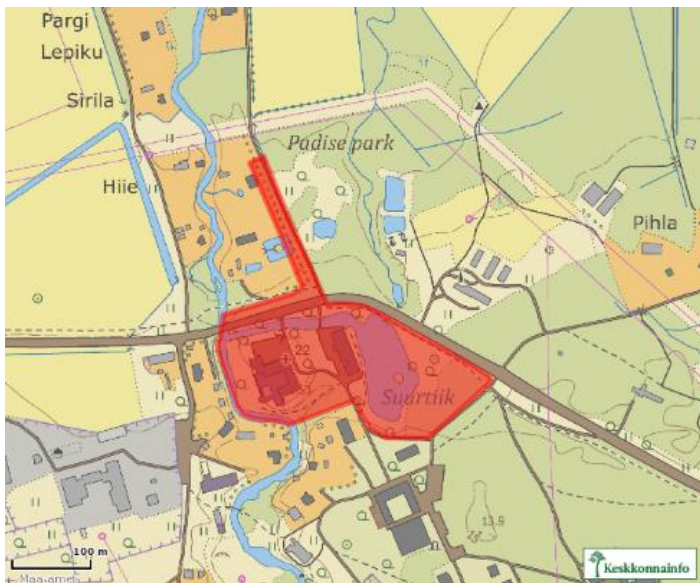
- **Ohtu mõisa park** (registrikood KLO1200567) asub Lääne-Harju valla kaguosas Ohtu külas. Kaitsealuse pargi pindala on 4,7 ha.

Joonis 12. Ohtu mõisa park

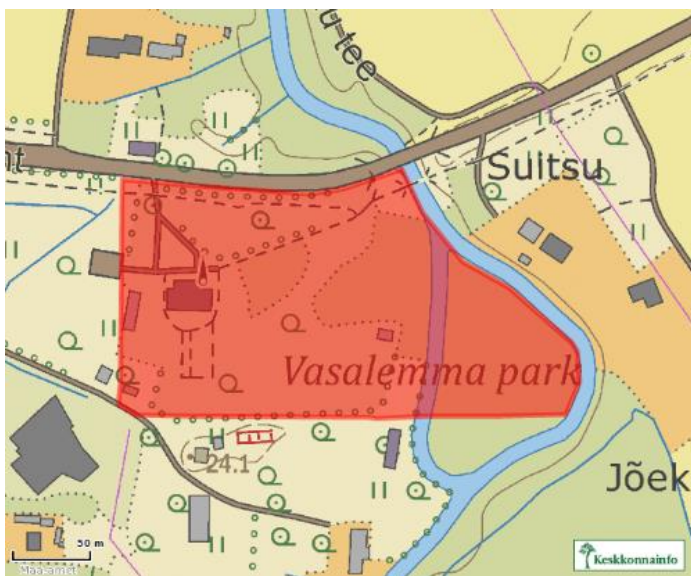
- **Padise mõisa park** (registrikood KLO1200565) asub Lääne-Harju valla keskosas Padise küla territooriumil. Kaitsealuse pargi kogupindala on 4,7 ha, sellest veeosa pindala 0,3 ha.

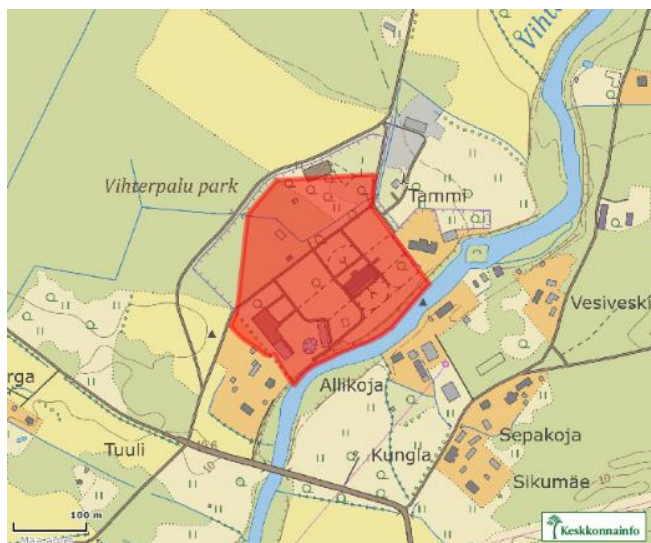
Joonis 13. Padise mõisa park

- **Vasalemma mõisa park** (registrikood KLO1200465) asub Lääne-Harju valla lõunaosas Lemmaru küla territooriumil. Kaitsealuse pargi kogupindala on 3,8 ha, sellest veepindala 0,1 ha.

Joonis 14. Vasalemma mõisa park

- **Vihterpalu mõisa park** (registrikood KLO1200152) asub Lääne-Harju valla lääneosas Vihterpalu küla territooriumil. Kaitsealuse pargi pindala on 5,2 ha.

Joonis 15. Vihterpalu mõisa park

7.2. Hoiualad

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud kaheksa hoiuala. **Keibu-Ristna hoiuala** (registrikood KLO2000131) asub Lääne-Harju valla lääneosas Keibu küla territooriumil. Hoiuala pindala on 64,7 ha.

Keibu-Ristna hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - püsitaimestuga kivirandade (1220), püsitaimestuga liivarandade (1640) ja rohunditerikaste kuusikute (9050) kaitse, II lisas nimetatud liigi - soohiilaka (*Liparis loeselii*) ning III kaitsekategooria liikide - vööthuul-sõrmkäpa (*Dactylorhiza fuchsii*), kahkjaspunase sõrmkäpa (*Dactylorhiza incarnata*), tumepunase neiuvaiba (*Epipactis atrorubens*), suure käopõlle (*Listera ovata*), halli käpa (*Orchis militaris*) ja kahelehise käokeele (*Platanthera bifolia*) elupaikade kaitse.

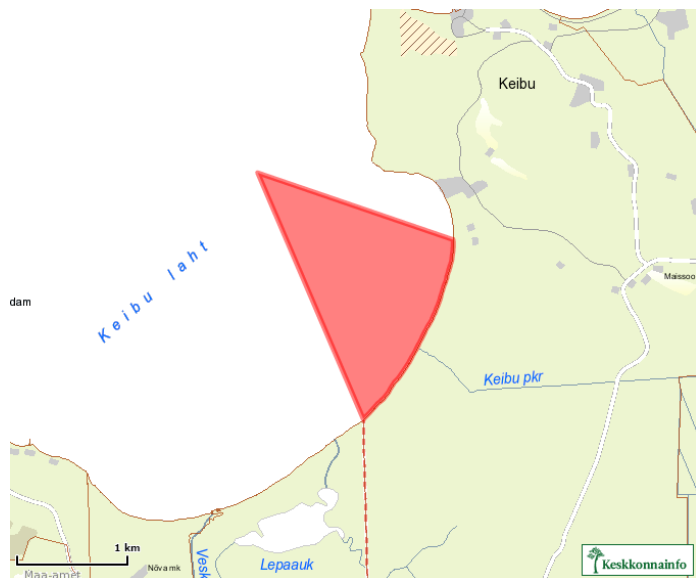

Joonis 16. Keibu-Ristna hoiuala

- **Nõva-Osmussaare hoiuala (Harjumaa)** (registrikood KLO2000165) asub Lääne-Harju valla lääneosas Keibu küla territooriumil. Osaliselt asub hoiuala Läänemaal Lääne-Nigula valla territooriumil. Hoiuala pindala on 187,6 ha.

Nõva-Osmussaare hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisa elupaigatüübi - veealused liivamadalad (1110) ja EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud linnuliikide ning I lisas nimetamata rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on merivart (*Aythya marila*), mustlagle (*Branta bernicla*), sõtkas (*Bucephala clangula*), aul (*Clangula hyemalis*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*) ja hahk (*Somateria mollissima*).

Hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

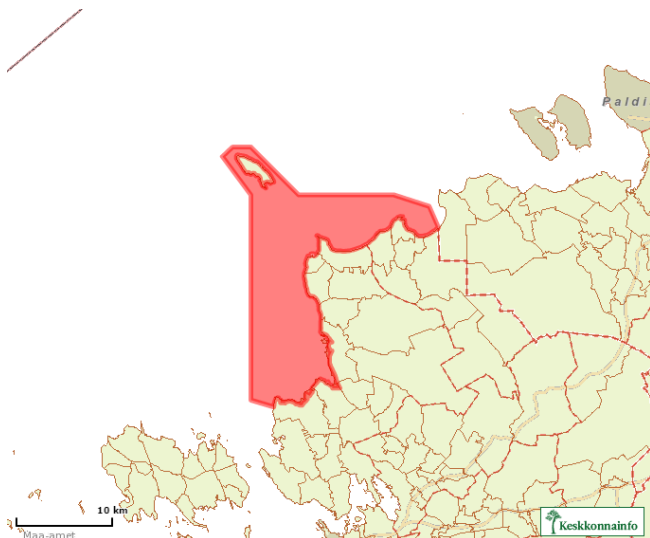

Joonis 17. Nõva-Osmussaare (Harjumaa) hoiuala

- **Nõva-Osmussaare hoiuala (Läänemaa)** (registrikood KLO2000166) asub Lääne-Harju valla lääneosas Keibu küla territooriumil. Suures osas asub hoiuala Läänemaal Lääne-Nigula valla territooriumil. Hoiuala kogupindala on 22 081,6 ha, sellest veeosa pindala 21 739,5 ha.

Nõva-Osmussaare hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - veealuste liivamadalate (1110), liivaste ja mudaste pagurandade (1140), laiade madalate lahtede (1160), väikesaarte ning laidude (1620), rannaniitude (1630*), püsirohttaimestuga liivarandade (1640), kadastike (5130) ning alvarite (6280*) kaitse ning II lisas nimetatud liikide ja nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud liikide ning I lisas nimetamata rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on merivart (*Aythya marila*), aul (*Clangula hyemalis*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), sõtkas (*Bucephala clangula*), kassikakk (*Bubo bubo*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), hahk (*Somateria mollissima*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), mustlagle (*Branta bernicla*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), nõmmekiur (*Anthus campestris*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), hallhüljes (*Halichoerus grypus*), karvane maarjalepp (*Agrimonia pilosa*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius ssp. arenarius*).

Hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

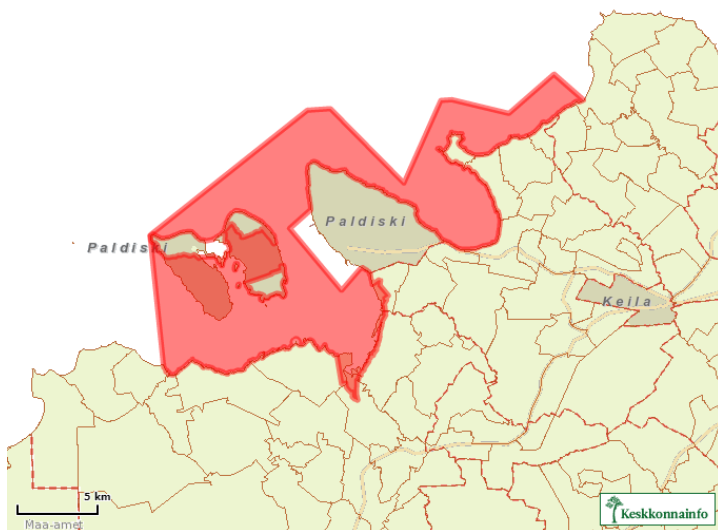

Joonis 18. Nõva-Osmussaare (Läänemaa) hoiuala

- **Pakri hoiuala** (registrikood KLO2000167) asub Lääne-Harju valla põhjaosas Paldiski vallasiseses linnas, Keila-Joa alevikus ning Pedase, Kersalu, Lohusalu, Kurkse, Laulasmaa, Kloogaranna, Vihterpalu, Laoküla, Meremõisa, Vintse, Laane ja Madise külas. Osaliselt asub hoiuala Harku valla territooriumil. Hoiuala kogupindala on 19 115 ha, sellest veeosa pindala on 17 037,2 ha.

Pakri hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - jõgede lehtersuudmete (1130), laiade madalate lahtede (1160), esmaste rannavallide (1210), püsitaimestuga kivirandade (1220), väikesaarte ning laidude (1620), rannaniitude (1630), hallide luidete (2130*), vähe- kuni keskoiteliste kalgiveeliste järvede (3140), kadastike (5130), lubjarikkal mullal asuvate kuivade niitude (6210), alvarite (6280*), lääne-mõõkrohuga lubjarikaste madalsoode (7210*), liigirikaste madalsoode (7230), vanade laialehiste metsade (9020*) ning soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080) kaitse ning II lisas nimetatud liikide ja EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud liikide ning I lisas nimetamata rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), merivart (*Aythya marila*), hüüp (*Botaurus stellaris*), sõtkas (*Bucephala clangula*), krüüsel (*Cephus grylle*), aul (*Clangula hyemalis*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), külmnökk-luik (*Cygnus olor*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), jääkoskel (*Mergus merganser*), tutkas (*Philomachus pugnax*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), hahk (*Somateria mollissima*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), emaputk (*Angelica palustris*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius ssp. arenarius*) ja soohiilakas (*Liparis loeselii*).

Hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

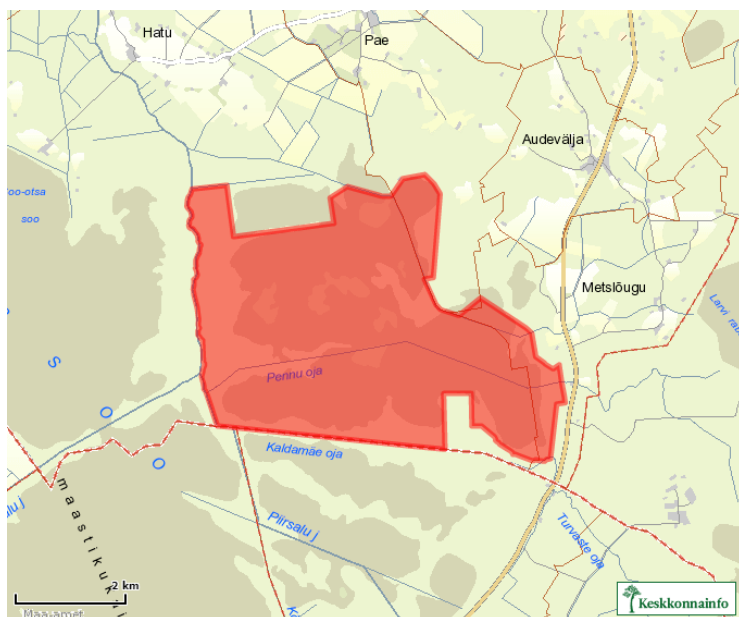

Joonis 19. Pakri hoiuala

- **Suursoo-Leidissoo hoiuala (Harjumaa)** (registrikood KLO2000138) asub Lääne-Harju valla lõunaosas Hatu, Pae ja Metslõugu külas. Osaliselt asub hoiuala ka Läänemaal Lääne-Nigula valla territooriumil. Hoiuala kogupindala on 2271,8 ha, sellest veeosa pindala 0,9 ha.

Suursoo-Leidissoo hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140) ning liigirikaste madalsoode (7230) kaitse, III kaitsekategooria taimeliigi - hariliku porsa (*Myrica gale*) elupaiga kaitse ning EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud liikide ning I lisas nimetamata rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on soo-loorkull (*Circus pygargus*), sookurg (*Grus grus*) ja teder (*Tetrao tetrix tetrix*).

Hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

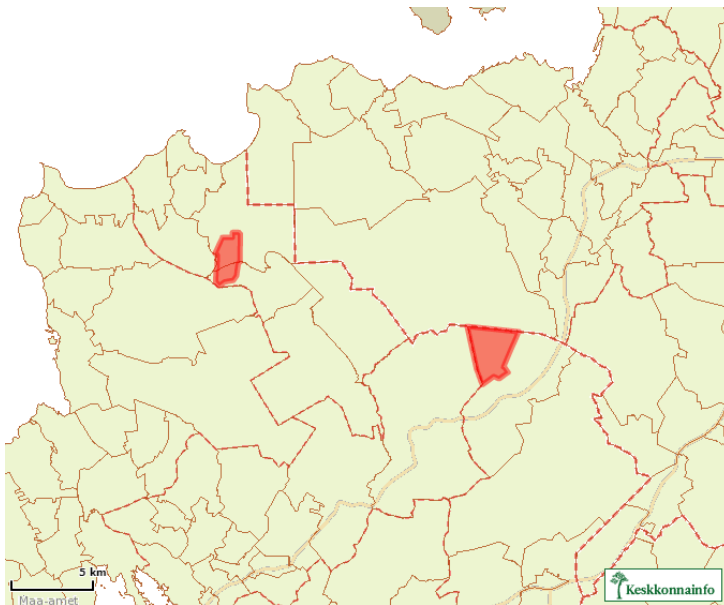

Joonis 20. Suursoo-Leidissoo (Harjumaa) hoiuala

- **Suursoo-Leidissoo hoiuala (Läänemaa)** (registrikood KLO2000154) asub Lääne-Harju valla lõunaosas Hatu külas. Suures osas asub hoiuala Läänemaal Lääne-Nigula valla territooriumil. Hoiuala kogupindala on 1085,3 ha, sellest veeosa pindala 1 ha.

Suursoo-Leidissoo hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - rabade (7110*), vanade loodusmetsade (9010*), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse ning II lisas nimetatud liikide ja nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud liikide ning I lisas nimetatud rändlinnuliikide kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on saarmas (*Lutra lutra*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), väikepistrik (*Falco columbarius*), sookurg (*Grus grus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*).

Hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

Joonis 21. Suursoo-Leidissoo (Läänemaa) hoiuala

- **Vasalemma jõe hoiuala** (registrikood KLO2000007) asub Lääne-Harju valla põhjaosas Madise, Langa, Põllküla ja Laoküla külas ning Klooga alevikus. Hoiuala kogupindala on 15,3 ha, sellest veeosa pindala on 13,5 ha.

Vasalemma jõe hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liikide - hariliku hingi (*Cobitis taenia*), hariliku võldase (*Cottus gobio*), jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*) ja paksukojalise jõekarbi (*Unio crassus*) elupaikade ning I lisas nimetatud elupaigatüübi jõgede ja ojade (3260) kaitse.

Hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustiku alade hulka (vt ptk 8).

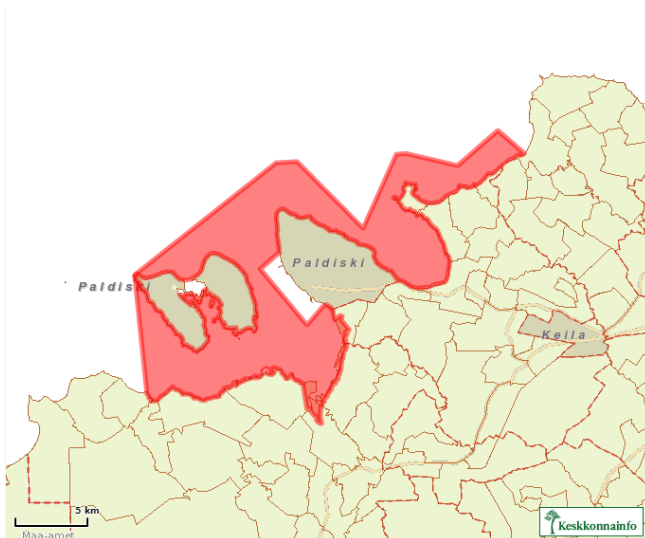

Joonis 22. Vasalemma jõe hoiuala

- **Pakri hoiuala** (registrikood KLO2000167) asub Lääne-Harju valla põhjaosas Paldiski vallasiseses linnas, **Keila-Joa alevikus ning Pedase, Kersalu, Lohusalu, Kurkse, Laulasmaa, Kloogaranna, Vihterpalu, Laoküla, Meremõisa, Vintse, Laane** ja Madise külas. Osaliselt asub hoiuala Harku valla territooriumil.

Hoiuala kavandamine on algatatud seoses Pakri maastikukaitseala kaitse-eeskirja muutmise algatamisega²⁷. Eelnõukohase määrusega laiendatakse olemasoleva Pakri hoiuala (registrikood KLO2000167, vt eespool) arvelt Pakri maastikukaitseala pindala²⁸. Kavandatava Pakri hoiuala kogupindalaks on kavandatud 17 484,4 ha, millest 17 149,8 ha moodustab veeosa pindala.

Joonis 23. Kavandatav Pakri hoiuala

7.3. Kaitsealused liigid ja kivistised

Lääne-Harju vallas on registreeritud hulgaliselt kaitstavate liikide leiukohti²⁹ (vt Tabel 4).

Tabel 4. Kaitsealused liigid Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 17.08.2019

Kaitsekategooria	Looma- ja linnuliigid	Taime- ja seeneliigid
I kategooria	kaljukotkas; kassikakk; kalakotkas; merikotkas; must- toonekurg; rabapüü;	kolmis-seligeeria; nõmm-luga
II kategooria	kanakull; karvasjalg-kakk; kirjuhakk; krüüsel; metsis; mudanep; mustsaba-vigle; naaskelnokk; põldtiitsitaja; pargi- nahkhiir; põhja-nahkhiir; paksukojaline jõekarp; sooräts; suurvidevlane; suursõõr; tiigilendlane; veelendlane;	aasnelk; ainulehine soovalk; eesti soojumikas; emaputk; harilik sookold; harilik muguljuur; harilik jugapuu; jalgtarn; jäik keedsammal; jumalakäpp; järv-laukarohi; kõrge kannike; kõdu-koralljuur; koldjas selaginell; kuninga-kuuskjal; kaunis kuldking; kärbesõis; karvane lipphernes; kurdsammal; laukapuu; lõhnav käoraamat; liiv-maakeel; madal unilook; mustpeasammal; müür-raunjalg; nõmmnelk; pruun raunjalg; püst-linalehik; Russowi sõrmkäpp; randtarn; sagristarn; sale villpea; soohilakas; sookäpp; sile tondipea; salutakjas; tume nokkhein; täpiline sõrmkäpp; tundra vesisirbik; turd-lühikupar; ujuv jõgitakjas; väike käopõll; vesilobeelia
III kategooria	händkakk; hahkkaruslane; hallhüljes; hallõgija; hoburästas; heletilder; hänilane; hink; harilik kärnkonn; hiireviu; jõgitiir; kaldapääsuke; kodukakk; liivatüll; laanepüü; musträhn; männi- kabilind; mudatilder; nõmmelõoke; punaselg-õgija; punajalg-tilder; rüüt; randtiir; rooruik; rukkirääk; roo-loorkull; rabakonn; rohukonn; rohe- vesihobu; sookurg; suurkoovitaja; soo-loorkull; suur-kuldtiib; tume- nõlvaoölane; teder; tähnikesilik; vasakkeermene pisitigu; väikekoovitaja; võot-põõsasind; väike-kirjurähn; väike- kärbsenäpp; väänkael; väiketüll; värbkakk; võldas; õõnetuvi; õösorr;	aas-karukell; balti sõrmkäpp; harilik porss; hall käpp; harilik käoraamat; harilik valvik; hiidheinik; harilik ungrukold; kahelehine käokeel; karulauk; kahkjaspunane sõrmkäpp; karukold; kuradi sõrmkäpp; kaljukress; kuld-soverbiell; künnapuu; laialehine neiuvaip; lodukannike; longus rippsammal; mets-vareskold; must tuhkpuu; müürkevadik; põõsasmaran; pruunikas pesajuur; paas-kolmissõnajalg; roomav öövilge; rohekas käokeel; suur käopõll; soo- neiuvaip; tumepunane neiuvaip; tõmmu pungsammal; võõthuul- sõrmkäpp

²⁹ Keskkonnaregister, seisuga 10.05.2019 on registreeritud 1620 kaitsealuse liigi leiukohta

7.4. Püsielupaigad

Lääne-Harju vallas on registreeritud 14 kaitsealuse liigi püsielupaika (vt Tabel 5).

Tabel 5. Püsielupaigad Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 17.08.2019

Registrikood	Objekti nimetus	Asukoht	Pindala, ha
KLO3001496	Alliklepa merikotka püsielupaik	Alliklepa küla	12,5
KLO3001261	Kloogaranna merikotka püsielupaik	Klooga alevik ja Kloogaranna küla	12,5
KLO3001658	Kobru kanakulli püsielupaik	Kobru ja Metslõugu küla	6,6
KLO3000092	Krassi saare hallhülge püsielupaik	Laoküla küla	80,2 (sh veeosa 79,6)
KLO3001249	Kurkse merikotka püsielupaik	Pedase ja Kurkse küla	48,9
PLO1000904*	Laoküla tume-nõlvaoölase püsielupaik	Laoküla küla	43
KLO3001401	Madise merikotka püsielupaik	Madise küla	12,6
KLO3000916	Metslõugu must-toonekure püsielupaik	Metslõugu küla	19,6
KLO3001208	Padise käpaliste püsielupaik	Alliklepa küla	6,7 (sh veeosa 0,3)
KLO3000727	Pedase kassikaku püsielupaik	Pedase küla	54,3
KLO3001603	Pedase merikotka püsielupaik	Pedase küla	12,5
KLO3000957	Pedase merikotka püsielupaik	Pedase küla	12,5
KLO3001049	Pedase merikotka püsielupaik	Pedase küla	12,6
KLO3001298	Praski merikotka püsielupaik	Vintse ja Alliklepa küla	40,9

*kavandatud püsielupaik

7.5. Kaitstavad looduse üksikobjektid

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 16 kaitstavat looduse üksikobjekti (vt Tabel 6).

Tabel 6. Kaitstavad looduse üksikobjektid Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 17.08.2019

Registrikood	Objekti nimetus	Asukoht	Tüüp
KLO4000636	Järguna kastan; (Kastan ja vaher; Järguna-Juhani kastanid ja vaher)	Maeru küla	puu ja puudegrupid
KLO4000068	Keibu jugapuu	Keibu küla	puu ja puudegrupid
KLO4001228	Leetse suured rahnud; Leetse rändrahnud (2)	Paldiski linn	rändrahn ja kivikülv
KLO4000392	Liivaaugu tamm	Kulna küla	puu ja puudegrupid
KLO4000634	Lohusalu tammed (2)	Laulasmaa küla	puu ja puudegrupid
KLO4000119	Neli Neosti rändrahn	Paldiski linn	rändrahn ja kivikülv

KLO4000391	Niitvälja kadakas	Lehola küla	puu ja puudegrupid
KLO4000789	Põllküla künnapuu; (Jalakas; Laoküla jalakas; Põllküla jalakas)	Põllküla küla	puu ja puudegrupid
KLO4000943	Põllküla rändrahn	Paldiski linn	rändrahn ja kivikülv
KLO4000635	Rahu tammed (2); Kõrtsumardi tammed	Maeru küla	puu ja puudegrupid
KLO4000942	Suur-Pakri rändrahn; (Suur-Pakri saare rändrahn; Suur-Pakri suurkivi)	Paldiski linn	rändrahn ja kivikülv
KLO4000944	Suurkivi	Madise küla	rändrahn ja kivikülv
KLO4001049	Treppoja; Treppoja astangud	Kloogaranna küla	juga (pindalaga 0,4 ha)
KLO4000345	Uuemõisa kadakas	Maeru küla	puu ja puudegrupid
KLO4000945	Uesoo rändrahn; (Uesoo e. Rebase kivi ja teised rahnud; Rebasekivi)	Madise küla	rändrahn ja kivikülv
KLO4000941	Väike-Pakri rändrahn; (Väike-Pakri saare rändrahn)	Paldiski linn	rändrahn ja kivikülv

7.6. Kohalikud kaitsealad /objektid

Kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavaid loodusobjekte Lääne-Harju vallas registreeritud ei ole.

8. Natura 2000 võrgustiku alad

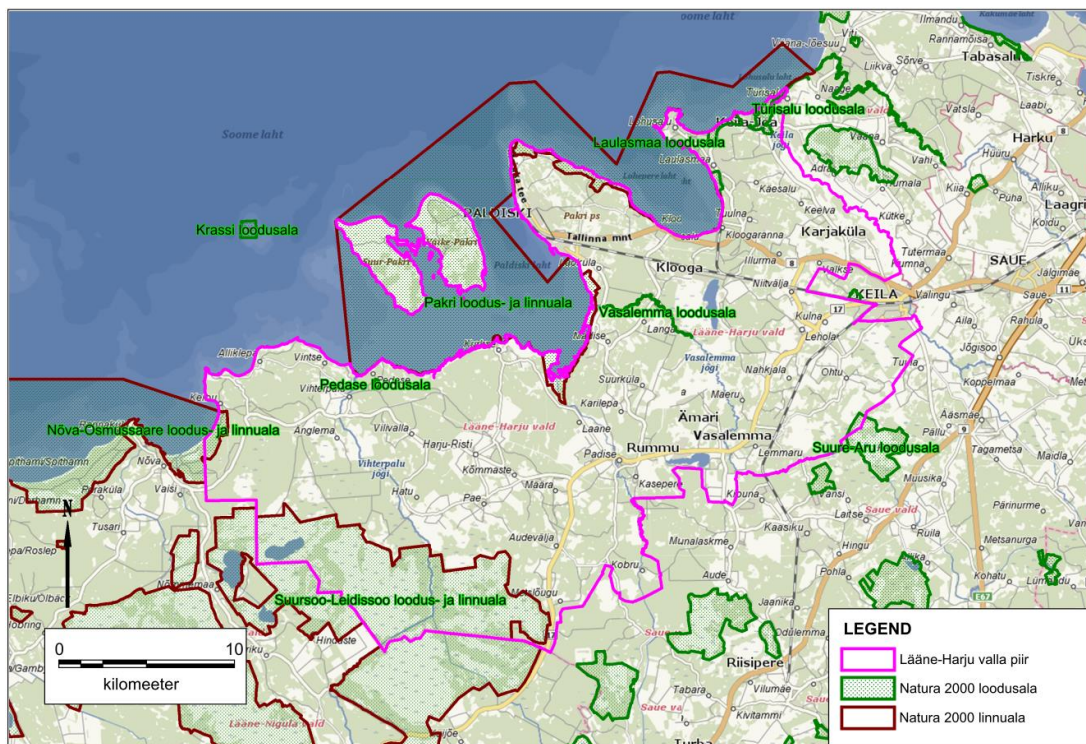
Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud üheksa loodusala ja kolm linnuala, mis kuuluvad üleeuroopalisse Natura 2000 alade võrgustikku³⁰.

Natura 2000 võrgustiku alade paiknemisest valla territooriumil annab ülevaate Joonis 24 ning alade iseloomustus, sh kaitsekord, kaitsekorralduskavad ja liigi kaitse tegevuskavad on koondatud Tabel 7. Natura 2000 võrgustiku alad kajastuvad ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

Natura 2000 võrgustiku alade kaitset reguleerivad EU loodusdirektiiv (92/43/EMÜ) ja linnudirektiiv (2009/147/EÜ) ning looduskaitseadus. Natura alade kaitset reguleeritakse siseriiklikult kaitsealade, hoiualade ja püsielupaikade kaitse kaudu. Harju maakonnaplaneering 2030+ sätestab põhimõtted ÜP koostamisel Natura 2000 võrgustiku aladega arvestamiseks.

ÜP koostamisel arvestatakse nii õigusaktidest kui ka strateegilistest dokumentidest tulenevate nõuetega Natura 2000 võrgustiku alade kaitse tagamiseks.

³⁰ Keskkonnaregister, seisuga 17.08.2019

Joonis 24. Natura 2000 alad Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: EELIS, seisuga 15.08.2019

Tabel 7. Lääne-Harju vallas asuvad Natura 2000 võrgustiku alad. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 04.09.2019

Natura ala nimetus/ registrikood	Pindala, ha	Asukoht	Kaitse-eesmärk	Kaitsekord (kaitse- eeskirjad ja määrused: VVm/KeMm)	Kaitsekorralduskava (KKK) / (Liigi) kaitse tegevuskava (KTK)
Krassi loodusala/ RAH0000447	80,3	Lääne-Harju valla Laoküla küla	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on karid (1170) ja väikesaared ning laiud (1620)		
			II lisas nimetatud liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on hallhüljes (<i>Halichoerus grypus</i>)	Hallhülge ja viigerhülge püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri (keskkonnaministri 20.12.2005 määrus nr 78)	Hallhülge (<i>Halichoerus grypus</i>) kaitse tegevuskava
Laulasmaa loodusala/ RAH0000446	130,4	Lääne-Harju valla Laulasmaa ja Meremõisa küla	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on rannikulõukad (*1150), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), valged luited (liikuvad rannikuluited - 2120), metsastunud luited (2180), lubjakivipaljandid (8210) ning rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180)	Laulasmaa maastikukaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse- eeskiri (Vabariigi Valitsuse 07.07.2005 määrus nr 158)	Laulasmaa maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2019- 2028
			II lisas nimetatud liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on vasakkeermene pisitigu (<i>Vertigo angustior</i>)		
Nõva- Osmussaare loodusala/ RAH0000480	24 745	Lääne-Harju valla Keibu küla ning Lääne maakonnas Lääne-Nigula vald	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on veealused liivamadalad (1110), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lähed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), merele avatud pankrannad (1230), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), valged luited (liikuvad rannikuluited	Osmussaare maastikukaitseala kaitse- eeskiri (Vabariigi Valitsuse 05.08.2010 määrus nr 107) Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne maakonnas (VV 28.02.2006 määrus nr 59)	Osmussaare maastikukaitseala kaitsekorralduskava aastateks 2019-2028

Natura ala nimetus/ registrikood	Pindala, ha	Asukoht	Kaitse-eesmärk	Kaitsekord (kaitse- eeskirjad ja määrused: VVm/KeMm)	Kaitsekorralduskava (KKK) /(Liigi) kaitse tegevuskava (KTK)
			- 2120), hallid luited (kinnistunud rannikuluited -*2130), rusked luited kukemarjaga (*2140), metsastunud luited (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), jõed ja ojad (3260), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), lood (alvarid - *6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), siirde- ja õõtsiksood (7140), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (*7210), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammilodumetsad (*91E0)	Hoiualade kaitse alla võtmine Harju maakonnas (VV 16.06.2005 määrus nr 144)	
			II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarmas (<i>Lutra lutra</i>), harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>), jõesilm (<i>Lampetra fluviatilis</i>) ja nõmmnelk (<i>Dianthus arenarius subsp. Arenarius</i>)	Merikotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri (kkm 21.07.2010 määrus nr 33) Must-toonekure ja suur-konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri (kkm 03.07.2006 määrus nr 43)	Merikotka (<i>Haliaeetus albicilla</i>) kaitse tegevuskava Nõva looduskaitseala kaitsekorralduskava 2018-2027

Natura ala nimetus/registrikood	Pindala, ha	Asukoht	Kaitse-eesmärk	Kaitsekord (kaitse-eeskirjad ja määrused: VVm/KeMm)	Kaitsekorralduskava (KKK) /(Liigi) kaitse tegevuskava (KTK)
				Nõva looduskaitseala kaitse-eeskiri (VV 26.10.2017 määrus nr 152)	
Pakri loodusala/ RAH0000006	20 574,8	Lääne-Harju valla Paldiski vallasisene linn, Keila-Joa alevik ning Kersalu, Kloogaranna, Kurkse, Laane, Laoküla, Laulasmaa, Lohusalu, Madise, Meremõisa, Pedase, Vihterpalu ja Vintse küla ning Harku vald	<p>I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on veealused liivamadalad (1110), jõgede lehtersuudmed (1130), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lähed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), merele avatud pankrannad (1230), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), hallid luited (kinnistunud rannikuluited - *2130), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), jõed ja ojad (3260), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), lood (alvarid - *6280), puisniidud (*6530), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), vanad laialehised metsad (*9020), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180);</p> <p>II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on emaputk (<i>Angelica palustris</i>), nõmmnelk (<i>Dianthus arenarius subsp. arenarius</i>), soohiilakas (<i>Liparis loeselii</i>), jäik keerdsammal (<i>Tortella rigens</i>) ja suur-mosaiikliblikas (<i>Hypodryas maturna</i>);</p>	<p>Hoiualade kaitse alla võtmine Harju maakonnas (VV 16.06.2005 määrus nr 144)</p> <p>Leigri looduskaitseala ja Pakri maastikukaitseala kaitse alla võtmine, kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine (VV 05.05.1998 määrus nr 97)</p> <p>Pakri maastikukaitseala kaitse-eeskiri (VV 30.08.2019 määrus nr 75)</p>	

Natura ala nimetus/ registrikood	Pindala, ha	Asukoht	Kaitse-eesmärk	Kaitsekord (kaitse- eeskirjad ja määrused: VVm/KeMm)	Kaitsekorralduskava (KKK) /(Liigi) kaitse tegevuskava (KTK)
Pedase loodusala/ RAH0000664	13,6	Lääne-Harju valla Pedase küla	I lisas nimetatud kaitstav elupaigatüüp on vanad loodusmetsad (*9010);	Kassikaku püsielupaikade kaitse alla võtmine (keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 87)	
Suure-Aru loodusala/ RAH0000682	702,6	Lääne-Harju valla Ohtu küla ning Saue vald	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on liigirikkad madalsood (7230) ning soostuvad ja soolehtmetsad (*9080)	Suure-Aru looduskaitseala moodustamine ja kaitse- eeskiri (VV 20.11.2014 määrus nr 171)	Suure-Aru looduskaitseala kaitsekorralduskava 2019- 2028
Suursoo- Leidissoo loodusala/ RAH0000578	22 629	Lääne-Harju valla Hatu, Metslõugu, Pae ja Änglema küla ning Lääne maakonnas Lääne-Nigula vald	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on metsastunud luided (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), liiva- alade vähetoitelised järved (3110), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (*7210), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (*9010), rohunditerikkad kuusikud (9050), okasmetsad oosidel ja moreenikuhjatistel (sürjametsad - 9060), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammi-lodumetsad (*91E0);	Must-toonekure ja suur- konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri (kkm 03.07.2006 määrus nr 43) Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne maakonnas (VV 28.02.2006 määrus nr 59) Leidissoo looduskaitseala kaitse-eeskiri (VV 01.12.2005 määrus nr 288) Läänemaa Suursoo maastikukaitseala kaitse- eeskiri (VV 21.07.2005 määrus nr 198) Hoiualade kaitse alla võtmine Harju maakonnas (VV 16.06.2005 määrus nr 144)	Suursoo-Leidissoo hoiuala, Leidissoo looduskaitseala, Läänemaa Suursoo maastikukaitseala, Kiritse must-toonekure püsielupaikade ja Suursoo metsise püsielupaiga kaitsekorralduskava 2016- 2025

Natura ala nimetus/ registrikood	Pindala, ha	Asukoht	Kaitse-eesmärk	Kaitsekord (kaitse- eeskirjad ja määrused: VVm/KeMm)	Kaitsekorralduskava (KKK) /(Liigi) kaitse tegevuskava (KTK)
				Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine (kkm 13.01.2005 määrus nr 1)	
			II lisas nimetatud liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on saarmas (<i>Lutra lutra</i>);	Läänemaa Suursoo maastikukaitseala kaitse- eeskiri (VV 21.07.2005 määrus nr 198)	
Türisalu loodusala/ RAH0000448	165,5	Lääne-Harju valla Keila- Joa alevik ja Meremõisa küla ning Harku vald	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on merele avatud pankrannad (1230), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), metsastunud luited (2180), jõed ja ojad (3260), lood (alvarid - *6280), lubjakivipaljandid (8210), liivakivipaljandid (8220) ning rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180);	Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri (VV 03.03.2006 määrus nr 64) Türisalu maastikukaitseala kaitse-eeskiri (VV 07.07.2005 määrus nr 159)	Türisalu maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2014- 2023
			II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on paksukojaline jõekarp (<i>Unio crassus</i>), rohe-vesihobu (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), harilik hink (<i>Cobitis taenia</i>), jõesilm (<i>Lampetra fluviatilis</i>), lõhe (<i>Salmo salar</i>) ja harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>);		Paksukojalise jõekarbi (<i>Unio crassus</i>) kaitse tegevuskava
Vasalemma loodusala/ RAH0000038	15,3	Lääne-Harju valla Klooga alevik ning Langa,	I lisas nimetatud kaitstav elupaigatüüp on jõed ja ojad (3260);	Hoiualade kaitse alla võtmine Harju maakonnas (VV 16.06.2005 määrus nr 144)	

Natura ala nimetus/ registrikood	Pindala, ha	Asukoht	Kaitse-eesmärk	Kaitsekord (kaitse- eeskirjad ja määrused: VVm/KeMm)	Kaitsekorralduskava (KKK) /(Liigi) kaitse tegevuskava (KTK)
		Laoküla, Madise ja Põllküla küla	II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarmas (<i>Lutra lutra</i>), harilik hink (<i>Cobitis taenia</i>), harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>), jõesilm (<i>Lampetra fluviatilis</i>), lõhe (<i>Salmo salar</i>), rohe-vesihobu (<i>Ophiogomphus cecilia</i>) ja paksukojaline jõekarp (<i>Unio crassus</i>);		Paksukojalise jõekarbi (<i>Unio crassus</i>) kaitse tegevuskava
Nõva- Osmussaare linnuala/ RAH0000100	24 745	Lääne-Harju valla Keibu küla ning Lääne maakonna Lääne-Nigula vald	liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on nõmmekiur (<i>Anthus campestris</i>), merivart (<i>Aythya marila</i>), laanepüü (<i>Bonasa bonasia</i>), mustlagle (<i>Branta bernicla</i>), kassikakk (<i>Bubo bubo</i>), sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>), öösorr (<i>Caprimulgus europaeus</i>), must-toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>), soo-loorkull (<i>Circus pygargus</i>), aul (<i>Clangula hyemalis</i>), merikotkas (<i>Haliaeetus albicilla</i>), nõmmelõoke (<i>Lullula arborea</i>), tõmmuvaeras (<i>Melanitta fusca</i>), mustvaeras (<i>Melanitta nigra</i>), jääkoskel (<i>Mergus merganser</i>), rohukoskel (<i>Mergus serrator</i>) ja hahk (<i>Somateria mollissima</i>);		Kassikaku (<i>Bubo bubo</i>) kaitse tegevuskava Must-toonekure (<i>Ciconia nigra</i>) kaitse tegevuskava Merikotka (<i>Haliaeetus albicilla</i>) kaitse tegevuskava
Pakri linnuala/ RAH0000632	20 574,8	Lääne-Harju valla Keila- Joa alevik ning Kersalu, Kloogaranna, Kurkse, Laane, Laoküla, Laulasmaa, Lohusalu,	liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on viupart (<i>Anas penelope</i>), sinikael-part (<i>Anas platyrhynchos</i>), merivart (<i>Aythya marila</i>), hüüp (<i>Botaurus stellaris</i>), sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>), krüüsel (<i>Cephus grylle</i>), aul (<i>Clangula hyemalis</i>), väikeluik (<i>Cygnus columbianus bewickii</i>), laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>), külmnokk-luik (<i>Cygnus olor</i>), merikotkas (<i>Haliaeetus albicilla</i>), kalakajakas (<i>Larus canus</i>), tõmmuvaeras (<i>Melanitta</i>		Väikeluige (<i>Cygnus columbianus bewickii</i> Yarr.) kaitse tegevuskava Merikotka (<i>Haliaeetus albicilla</i>) kaitse tegevuskava Tegevuskava tutka (<i>Philomachus pugnax</i>)

Natura ala nimetus/ registrikood	Pindala, ha	Asukoht	Kaitse-eesmärk	Kaitsekord (kaitse- eeskirjad ja määrused: VVm/KeMm)	Kaitsekorralduskava (KKK) /(Liigi) kaitse tegevuskava (KTK)
		Madise, Meremõisa, Pedase, Vihterpalu ja Vintse küla ning Harju maakonna Harku vald ja Paldiski linn	<i>fusca</i>), jääkoskel (<i>Mergus merganser</i>), tutkas (<i>Philomachus pugnax</i>), tuttpütt (<i>Podiceps cristatus</i>), hahk (<i>Somateria mollissima</i>) ja punajalg-tilder (<i>Tringa totanus</i>);		kaitse korraldamiseks Eestis aastateks 2010-2013
Suursoo- Leidissoo linnuala/ RAH0000124	22 629	Lääne-Harju valla Hatu, Metslõugu, Pae ja Änglema küla ning Lääne maakonna Lääne-Nigula vald	liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on kaljukotkas (<i>Aquila chrysaetos</i>), must- toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>), soo-loorkull (<i>Circus pygargus</i>), väikepistrik (<i>Falco columbarius</i>), sookurg (<i>Grus grus</i>), punaselg-õgija (<i>Lanius collurio</i>), teder (<i>Tetrao tetrix</i>), väikekoovitaja (<i>Numenius phaeopus</i>) ja rabapüü (<i>Lagopus lagopus</i>);		Kaljukotka (<i>Aquila chrysaetos</i>) kaitse tegevuskava Must-toonekure (<i>Ciconia nigra</i>) kaitse tegevuskava III kaitsekategooria liigi sookure (<i>Grus grus</i>) kaitse tegevuskava (jätkukava) aastateks 2009–2013 Tedre (<i>Tetrao tetrix</i>) kaitse tegevuskava

9. Vääriselupaigad

Vääriselupaigad on metsaseadusest tulenev mõiste – tegu on aladega, kus on suur tõenäosus kitsalt kohastunud, ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemiseks. Keskkonnaministri käskkirja alusel on kõik riigimetsas asuvad vääriselupaigad kaitstud. Eraomanikule kuuluvas metsas on vääriselupaiga kaitsmine vabatahtlik.

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 106 vääriselupaika³¹. Vääriselupaigad kajastuvad ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

Vääriselupaikade kaitset reguleerib metsaseadus, millest juhendatakse ÜP koostamisel.

10. Taimestik ja loomastik

Lääne-Harju vald kuulub Loode-Eesti ja Põhja-Eesti rannikuvööndi aruniitude rajooni. Taimkatte poolest on vald üsna mitmekesine, mis on tingitud mulla lubjarikkusest ja paese pealiskorra lähedusest ning mere mõjust ja soostumisest. Keila linna ümbruses ja rannäärsetel aladel (põhiliselt aiandus- ja suvilaühistute maa-aladel) on looduslik taimkate kohati täielikult hävinenud.³²

METSAD

Lääne-Harju vallas on metsaga kaetud 41,3% territooriumist³³. Rannikualadel on levinud männi-, nõmme- ja palumetsad. Vallas on levinud ka soostunud ja soometsad³⁴ ning lehtmetsad³⁵. Puuliikidest on esindatud peamiselt mänd, kuusk, kask, haab ning kadakas.³⁶ Vihterpalu Maissoo kandis asub jugapuu väheseid leiukohti Eesti mandriosas.³⁷ Pakri poolsaarel asuva panga kirdeosas paekalda jalamil kasvab liigirikas pangamets.³⁸

Looduslikest metsakooslustest ehk loodusdirektiiviga kaitstavatest elupaigatüüpidest on esindatud läänetaiga (9010*), Fennoskandia madalsoo- ja lodumetsad (9080*), tamme (*Quercus*), pärna (*Tilia*), vahtra (*Acer*), saare (*Fraxinus*) või jalakatega (*Ulmus*) Fennoskandia hemiboreaalsed looduslikud vanad laialehised epifüütiderikkad salumetsad (9020*), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*), Fennoskandia madalsoo- ja lodumetsad (9180*), sanglepa (*Alnus glutinosa*) ja hariliku saarega (*Fraxinus excelsior*) lammimetsad (*Alno-Padion*-, *Alnion incanae*-, *Salicion albae*-kooslused) (91E0*), puiskarjamaad (9070) ning rohundirikkad kuusikud (9050).³⁹

SOOD JA RABAD

Lääne-Harju valla territooriumist moodustavad 8% sood⁴⁰. Soomassiivid on koondunud Lääne-Harju valla lõuna- ja edelaosasse Läänemaa Suursoo maastikukaitsealale. Suurim soomassiiv vallas on Läänemaa Suursoo.

Looduslikest Natura sooelupaigatüüpidest on Lääne-Harju valla territooriumil esindatud aluselised ja nõrgalt happelised liigirikkad madalsood (7230), siirde- ja õõtsiksood (7140), looduslikus seisundis

³¹ Keskkonnaregister, seisuga 18.08.2019

³² Lääne-Harju valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2019-2030, Keskkonnaprojekt OÜ, 2019

³³ Metsaportaali, seisuga 21.08.2019

³⁴ Padise valla arengukava 2013-2015, Padise Vallavolikogu, 2013

³⁵ Paldiski linna arengukava aastani 2025, Paldiski Linnavalitsus, 2015

³⁶ Vasalemma valla arengukava 2012-2021, Vasalemma Vallavolikogu, 2011

³⁷ Padise valla arengukava 2013-2015, Padise Vallavolikogu, 2013

³⁸ Paldiski linna arengukava aastani 2025, Paldiski Linnavalitsus 2015

³⁹ EELIS, seisuga 15.08.2019

⁴⁰ EELIS, seisuga 15.08.2019

rabad (7110*), inimtegevusest rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120) ning Fennoskandia mineraaliderikkad allikad ja allikasood (7160).⁴¹

NIIDUD

Lääne-Harju valla territooriumil on levinud puis- ja aruniidud ning loopealsed ehk alvarid.^{42,43}

Natura niiduelupaigatüüpidest on esindatud põhjamaised lood ja eelkambriumi karbonaatsed silekaljud (6280*), Festuco-Brometalia-kooslustega poollooduslikud kuivad rohumaad ja võserikud karbonaatsel mullal (6210*), Läänemere kesk- ja põhjaosa rannaniidud (1630*), Fennoskandia madalike liigirikkad arurohumaad (6270*), niiskuslembesed serva-kõrgrohestud tasandikel ja mäestikes alpiinse võõndini (6430), Fennoskandia puisniidud (6530*), põhjamaised lamminiidud (6450), hariliku kadaka (*Juniperus communis*) kooslused nõmmedel või karbonaatse mullaga rohumaadel (5130), aas-rebasesaba (*Alopecurus pratensis*) ja ürt-punanupuga (*Sanguisorba officinalis*) madalikuniidud (6510), euroopa kuivad nõmmed (4030), sinihelmikaniidud (*Molinion caerulea*-kooslused) karbonaatsel või turvastunud mullal või savikatel mudasetetel (6410) ning kanarbiku (*Calluna*) ja hariliku kukemarjaga (*Empetrum nigrum*) kuivad liivanõmmed (2320).

Lääne-Harju valla territooriumil leiduvad lisaks järgnevalt loetletud loodusdirektiiviga kaitstavad elupaigatüübid: niisked luitenõod (2190), Atlandi ookeani ja Läänemere taimestunud pankrannad (1230), rannikulõukad (1150*), mändvetikakooslustega kalgiveelised järved (3140), Läänemere kesk- ja põhjaosa püsirohttaimestuga liivarannad (1640), püsi-rohttaimestuga kivirannad (1220), leostunud kinnistunud luited hariliku kukemarjaga (*Empetrum nigrum*) (2140*), tasandikel ja mäestike jalameil voolavad jõed Ranunculion fluitantis- ja CallitrichoBatrachion-kooslustega (3260), rohttaimedega kinnistunud rannikuluited (hallid luited) (2130*), atlantilise, kontinentaalse ning boreaalse piirkonna metsastunud luited (2180), üheaastase taimestuga esmased rannavallid (1210), mereveega üle ujutatud liivamadalad (1110), Läänemere kesk- ja põhjaosa väikesaared ning laiud lõhedes kasvava taimestuga (1620), silikaatsed paljandid koos nende lõhedes kasvava taimestuga (8220), karbonaatsed paljandid koos nende lõhedes kasvava taimestuga (8210), hõberohuga ja kasteheina liikidega avatud liivikud sisemaal (2330), laiad madalad abajad ja lahed (1160), mõõnaga paljanduvad mudased ja liivased laugmadalikud (1140), liivaalade vähetoitelised järved (3110), karid (1170) ja jõgede lehtersuudmed (1130).⁴⁴

LOOMASTIK

Lääne-Harju vald pakub häid elupaiku enamusele ulukiliikidest. Ulukiseire ruutloenduse andmetel on planeeringualal esindatud põder, rebane, kährikkoer, kobras, metskits, ilves, metsnugis, mink, tuhkur, hunt, halljänes, metssiga, karu, hallhüljes ning valgejänes. Jahilindudest on esindatud hani, part, kormoran ja kaelustuvi.⁴⁵

Käsiivalistest on esindatud pargi-nahkhiir, põhja-nahkhiir, suurvidevlane, suurkõrv, tiigilendlane ning veelendlane.

Kaitstavatest linnuliikidest on Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud kaljukotkas, kassikakk, kalakotkas, merikotkas, must-toonekurg, rabapüü, kanakull, karvasjalg-kakk, kirjuhakk, krüüsel, metsis, mudanepp, mustsaba-vigle, naaskelnokk, põldtiitsitaja, sooräts, händkakk, hallõgija, hoburästas, heletilder, hänilane, hiireviu, jõgitiir, kaldapääsuke, kodukakk, liivatüll, laanepüü, mustrahni, männi-käbilind, mudatilder, nõmmelõoke, punaselg-õgija, punajalg-tilder, rüüt, randtiir, rooruik, rukkirääk, roo-loorkull, sookurg, suurkoovitaja, soo-loorkull, teder, väikekoovitaja, vööt-

⁴¹ EELIS, seisuga 15.08.2019

⁴² Paldiski linna arengukava aastani 2025, Paldiski Linnavalitsus, 2015

⁴³ Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030, Lääne-Harju Vallavolikogu, 2018

⁴⁴ EELIS, seisuga 15.08.2019

⁴⁵ Ulukiasurkondade seisund ja kütmissooovitus 2018. Keskkonnaagentuur, 2018

põõsaslind, väike-kirjurähn, väike-kärbsenäpp, väänkael, väiketüll, värbkakk, õõnetuvi ning öösorr.⁴⁶

11. Roheline võrgustik

Lääne-Harju valla roheline võrgustik on määratletud Harju maakonnaplaneeringu 2030+ teemaplaneeringuga „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“⁴⁷. Harju maakonnaplaneeringuga 2030+ on täpsustatud maakonna teemaplaneeringuga määratud rohevõrgustiku määramise metoodikat, piire ja tingimusi, lähtudes nii maakonna arengusuundumustest kui rohelise võrgustiku sidususe ja edaspidise toimimise vajadustest⁴⁸.

Rohelise võrgustiku alad hõlmavad Lääne-Harju valla territooriumist 352,6 km², moodustades 54,9% valla pindalast.

Roheline võrgustik koosneb tuumaladest ja rohekoridoridest. Tuumalad on piirkonnad, millele süsteemi funktsioneerimine valdavalt toetub. Rohekoridorid on ribastruktuurid/ siduselemendid, mis ühendavad tugalad terviklikuks võrgustikuks.

Lääne-Harju valla territooriumil asub üks riigi tasandi rohelise võrgustiku tuumala (T6). Ülejäänud tuumalad on piirkondliku (T8, T9) või kohaliku (T10) tasandiga. Valla territooriumil paiknevad rohelise võrgustiku koridorid on piirkondliku (K8, K9) tasandiga.

Rohelise võrgustiku konfliktikohad tekivad seoses arvuka asustuse ja taristuga. Transporditaristu puhul on peamisteks konfliktikohtadeks suure liiklusintensiivsusega maanteed (põhimaantee nr 8 Tallinn-Paldiski). Vähem konfliktid on oma madalama kasutusintensiivsuse tõttu raudteed.

Rohevõrgustiku paiknemine Lääne-Harju valla territooriumil kajastub ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

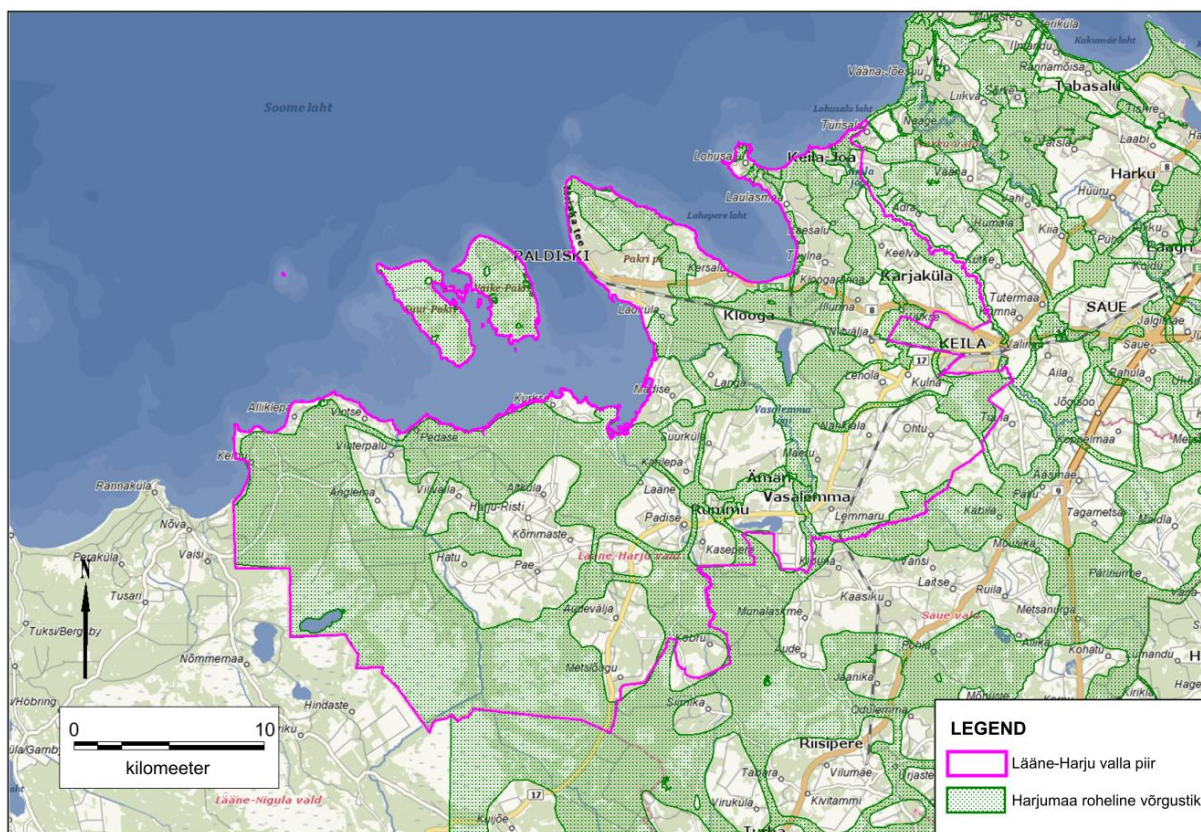
Rohevõrgustiku tagamise tingimused on sätestatud planeerimisseaduses ning seatud Harju maakonnaplaneeringuga, millest ÜP koostamisel juhendatakse.

---

⁴⁶ Keskkonnaregister, seisuga 15.08.2019

⁴⁷ Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“, Harju Maavalitsus, 2003

⁴⁸ Harju maakonnaplaneering 2030+, OÜ Hendrikson&Ko, 2018

Joonis 25. Rohelise võrgustiku tugialade (T) ja koridoride (K) paiknemine Lääne-Harju valla territooriumil. Aluskaart: Regio veebikaart, allikas: Harju maakonnaplaneering 2030+, seisuga 15.08.2019

12. Põhjavesi^{49 50}

Lääne-Harju vallas levivad alljärgnevad põhjaveekompleksid:

- Kvaternaari põhjaveekompleks (Q);
- Ordoviitsiumi põhjaveekompleks (O);
- Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekompleks (O-C);
- Kambrium-Vendi põhjaveekompleks (C-V).

Põhiliselt kasutatakse Lääne-Harju vallas Ordoviitsiumi, Ordoviitsiumi-Kambriumi ja Kambrium-Vendi põhjaveekomplekside põhjavett.

– Kvaternaari põhjaveekompleks (Q)

Kvaternaari veekompleks toitub peamiselt sademeteveest, suurvee aja ka pinnaveest. Põhjavee looduslik režiim (veetaseme ja keemilise koostise aastased muutused) sõltub eelkõige meteoroloogilistest tingimustest, reljeefist ja vettandvate setete litoloogiast. Veekomplekt omab Harjumaal tähtsust põhiliselt mattunud orgude levikualal. Õhukese pinnakattega aladel lasub Kvaternaari veekompleks Ordoviitsiumi veekompleksi peal ja on viimasega hüdrauliselt seotud. Kvaternaari lasundi paksus piirkonnas on 2-10 meetrit.

– Ordoviitsiumi põhjaveekompleks (O)

⁴⁹ Lääne-Harju valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2019-2030, OÜ Keskkonnaprojekt, 2019

⁵⁰ Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015-2021, Keskkonnaministeerium, 2016

Kvaternaarisetete all lasuva kompleksi kogupaksus on olenevalt reljeefist 1-m meetrist mere ääres kuni -180 meetrini valla lõunaosas Veekompleksi veerikkus kõigub suurtes piirides. Põhjaveetase lasub 0.4-2.5 m maapinnas), jõgede orgudes võib veetase olla isegi üle maapinna. Kompleks toitub sademetest, mis infiltreeruvad läbi kvaternaarisetete. Kevadise suurvee ajal, kui ulatuslikud alad jõe ääres on üle ujutatud, toimub veekompleksi toitumine pinnaveega. Kompleks ei ole reostuse eest kaitstud, kuna vähese paksusega kvaternaarisetted lasevad reostuse läbi. Kunagine Ämari lennuvälja kütuse vastuvõtusõlm ja kütusejuhe toob probleeme kaasa siamaani, sest paljud elanikud tarvitavad madalate erapuurkaevude vett, mis võib olla mõjutatud (või ka saada lähiajal mõjutatuks) naftareostusest.

– **Ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekompleks (O-C)**

Ordoviitsium-kambriumi veekompleks (O-C) asub liivakivides paksusega 25-30 m. Põhjavesi on survealine, piesomeetriline tase on enamasti 10-20 m (sõltuvalt asukohast toitevõi väljealal aga ka kuni 50 m) maapinnast. Veekompleks on küllaltki hästi kaitstud, veepidemeks on savikad glaukoniitliivad ja diktüoneemaargilliit, samas on veepide siiski suhteliselt õhuke (ligikaudu 12-15 m) ja horisont võib teatud olukorras olla mõjutatud ülalasuvatest Kvaternaari- ja Ordoviitsiumi veekompleksi infiltreerunud veest ja ka sealsest võimalikust reostusest. Veekompleksi lamamiks on alamkambriumi Lontova kihistu savid kogupaksusega kuni 70m. Veekompleks ei ole suure veeandvusega.

Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015-2021 kohaselt on Ordoviitsium-Kambriumi põhjaveekogumi koguseline seisund *hea*. Ordoviitsium-Kambriumi põhjaveekogumi enamikus puurkaevudes on põhjaveetase stabiilne ning veevõtt on vähenenud, enamikus puurkaevudes ei ole veetaseme muutused ja veevõtt põhjustanud soolase vee või muu vee sissetungi. Põhjaveekogumi keemiline seisund vastab samuti tasemele *hea*. Ordoviitsium-Kambriumi kogumis esineb üksikuid kloriidide sisalduse kasvusuundumusi (lõunapoolsetes seirekaevudes).

– **Kambriumi-vendi põhjaveekompleks (C-V)**

Kambrium-vendi veekompleks (C-V) levib liivakivides paksusega 40-60 m ja on looduslikult väga hästi kaitstud 60-80 m paksuse Lontova sinisavi kihiga. Vesi on survealine, piesomeetriline tase on 3-30 m allpool merepinda, maapinnast on piesomeetriline tase 70-100 m sügavusel. Kotlini kihistu savid ei moodusta Harjumaal pidevat veepidet, mille alusel saaks veekompleksi jagada eraldi Voronka ja Gdovi veekihtideks. Veekompleksi lamamiks on aluskorra murenemiskooriku pealispind.

Kambrium-Vendi põhjaveekogumi looduslik põhjaveeressurss on väiksem kui põhjavee tarbimine, kuid kogumi põhjaveetase on viimastel aastatel tõusnud.

Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015-2021 kohaselt on Kambrium-Vendi põhjaveekogumi koguseline seisund *hea*. Põhjaveekogumi keemiline seisund vastab samuti tasemele *hea*. Kambrium-Vendi põhjaveekogum on ohustatud. Kloriidide läviväärtus on viies seirekaevus ületatud ja kolmes seirekaevus esineb oluline kloriidide kasvusuundumus.

Keskkonnaministri 06.04.2006 käskkirjaga nr 396 on kinnitatud Harju maakonna, sh Lääne-Harju valla põhjaveevarud aastani 2030 (endise Keila valla territooriumil osaliselt aastani 2018). Ülevaate kinnitatud põhjaveevarudest annab Tabel 8. Varudega arvestatakse ÜP koostamisel.

Tabel 8. Kinnitatud põhjaveevarud Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaministeeriumi kodulehekül, seisuga 16.08.2019

Põhjaveemaardla	Põhjaveemaardla piirkond	Veekihi geoloogiline indeks	Põhjaveevaru, m3/ööp	Kasutusaeg
Paldiski	Paldiski	C-V	4 000	Kuni 2030
Keila	Tammiku	O	300	Kuni 2018
	Mudaaugu	O	300	Kuni 2018

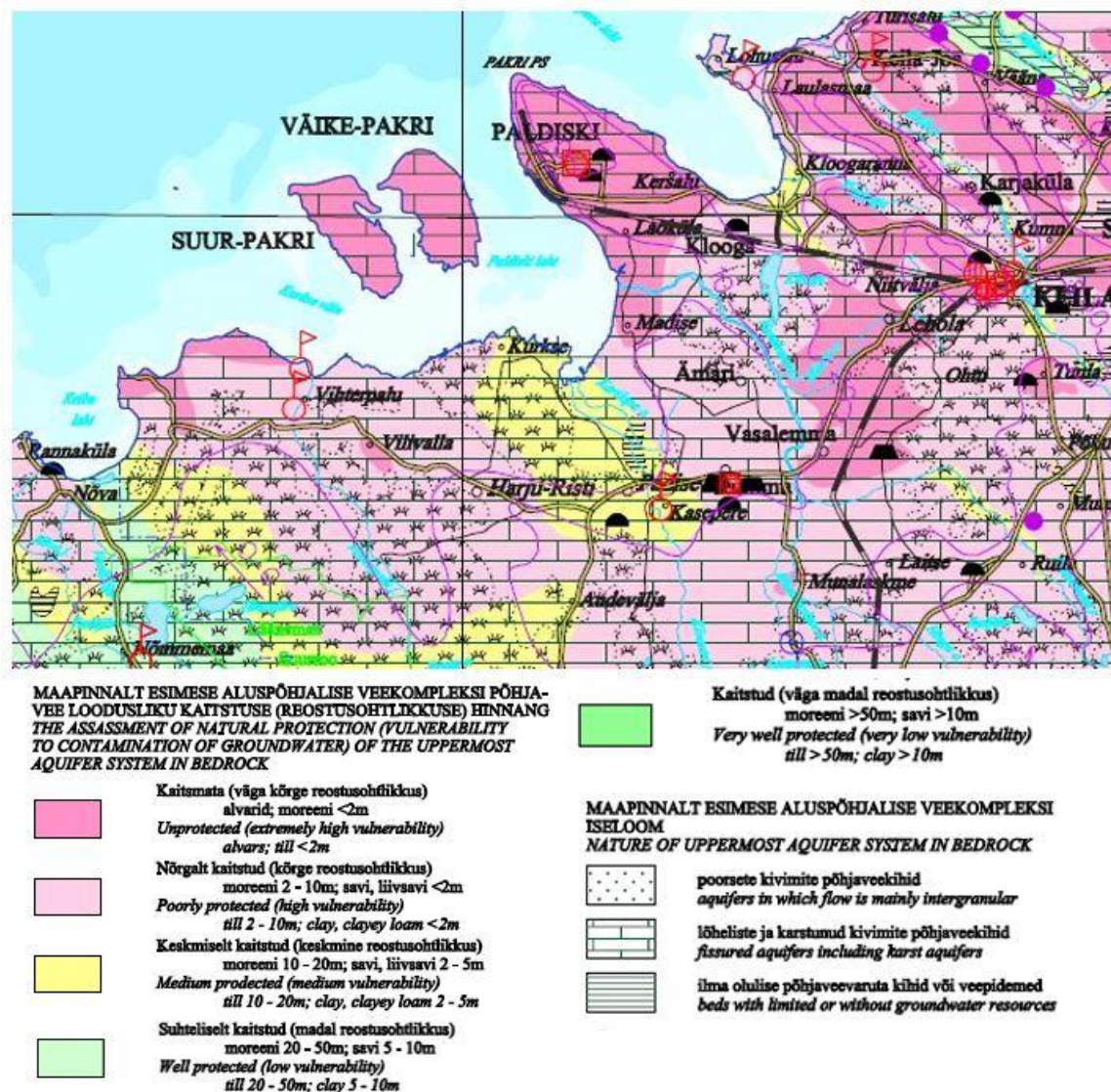
	Tuula	O	400	Kuni 2018
Keila vald	Keila vald	O-C	500	Kuni 2030
	Keila vald	O-V	2000	Kuni 2030
Padise vald	Padise vald	O-C	400	Kuni 2030
Paldiski	Paldiski	C-V	4000	Kuni 2030
Rummu	Rummu alevik	O-C	900	Kuni 2030
Vasalemma vald	Vasalemma vald	O-C	400	Kuni 2030
	Vasalemma vald	C-V	900	Kuni 2030

12.1. Põhjavee kaitstus⁵¹

Lääne-Harju valla territoorium paikneb valdavalt kaitsmata ja nõrgalt kaitstud põhjaveega alal (vt Joonis 26). Vähemal määral leidub keskmiselt kaitstud põhjaveega alasid (valla kesk- ja lääneosas). Kaitsmata põhjaveega alad jäävad valdavalt valla kirde- ja idaosasse ning põhjaosasse (Pakri saared ning Pakri poolsaar kogu ulatuses). Ülejäänud territooriumil on põhjavesi valdavalt nõrgalt kaitstud.

⁵¹ Eesti põhjavee kaitstuse kaart. Eesti Geoloogiakeskus, 2001

Joonis 26. Põhjavee kaitstus Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Eesti põhjavee kaitstuse kaart 2001, seisuga 19.08.2019

Põhjavee kaitset reguleerib veeseadus, põhjavee kaitse ja kasutamise abinõud vesikondade põhiselt on sätestatud veemajanduskavades (Lääne-Harju valla territooriumil asjakohane Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015-2021). ÜP koostamisel arvestatakse nii õigusaktidest kui veemajanduskavast tulenevate nõuete ja tingimustega.

12.2. Hajukoormus⁵²

Peamiselt põhjustavad hajukoormust põllu- ja metsamajandus, maavarade kaevandamine, turbatööstus, loodusliku äravoolurežiimi muutmine, sademevee äravool, transport ning ühiskanaliseerimisega hajuasustus. Põhjavee toimetamisega saastumise ohu peamiseks põhjuseks on enamasti vajalike sõnnikuhoidlate puudumine, sõnnikulaotamise halb või väär korraldus ja laotusseadmete tehniline puudulikkus, asulate ja elamute reovee käitluse puudumine, reovee juhtimine otse pinnasesse või pinnavette. Lisaks toimetamisele on oluline ka ohtlike ainete põhjavette sattumise vältimine või saastuse leviku takistamine. Peamisteks koormusallikateks on nendel puhkudel saastunud alad, nt suletud prügilad, jääkreostusega olemasolevad kätised või

⁵² Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015-2021, Keskkonnaministeerium, 2016

tootmisterritooriumid, kus tootmine on lõppenud, suured taristuobjektid, kus kasutatakse kemikaale jäätõrjeks või veetakse ohtlikke aineid jne. Veemajanduskavas on ette nähtud meetmed põhjavee kaitseks.

12.3. Punktkoormus⁵³

Punktkoormustest tähtsamad reostusallikad on nõuetele mittevastavad reoveepuhastid, prügilad, sõnniku- ning silohoidlad. Põllumajanduslikuks punktkoormusallikateks on sõnnikuhoidlad, silohoidlad, olme- ja tootmisreovesi ning loomapidamishoonete territooriumil saastunud sademevesi. Põllumajanduse intensiivistumise ja kontsentreerumise tingimustes on loodud suured loomapidamiskompleksid ja vedelsõnnikuhoidlad, mis on potentsiaalseteks punktreostusallikaks pinna- ja põhjaveele. Reostuse vältimise üheks abinõuks on ehitiste kontroll. Saastust aitab tuvastada seirekaevude rajamine nende vahetusse lähedusse ja/või olemasolevate puurkaevude kasutamine veeseisundi muutuste seireks. Seisundi muutusel saab rakendada operatiivselt saaste leviku takistamise meetmeid. Veemajanduskavas on ette nähtud meetmed põhjavee kaitseks.

13. Pinnavesi⁵⁴

Keskkonnaregistri andmetel on Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud kokku 79 pinnaveekogu, sh:

- 16 järve;
- 5 jõge;
- 16 oja;
- 15 peakraavi;
- 20 kraavi;
- 7 allikat.

Lisaks piirneb Lääne-Harju vald kirde-, põhja- ja loodeosas Läänemerega. Lääne-Harju valla rannajoone pikkuseks on ca 200 km, koosnedes Lohusalu, Lahepere, Pakri ja Keibu lahe ning Kurkse väina äärsetest aladest.

Keskkonnaregistris registreeritud pinnaveekogud ja nende kaitsevööndid kajastuvad ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

ÜP koostamisel juhindutakse pinnaveekogude kaitset ja kasutamist reguleerivatest õigusaktidest (veeseadus ja muud asjakohased õigusaktid), strateegilistest dokumentidest (peaasjalikult Harju maakonnaplaneeringust 2030+, millega on seatud tingimused ÜP koostamisel pinnavee hea seisundi ja varude tagamiseks (ptk 3.1.4)) ning Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskavast 2015-2021, mis sätestab abinõud pinnavee kaitseks.

13.1. Järved

Lääne-Harju territooriumil on registreeritud 11 looduslikku järve ja viis tehiskärve (vt Tabel 9).

⁵³ Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015-2021, Keskkonnaministeerium, 2016

⁵⁴ Keskkonnaregister, seisuga 19.08.2019

Tabel 9. Järved Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 19.08.2019

Reg kood	Nimi	Asukoht	Tüüp	Veepeegli pindala, ha	Saarte pindala, ha	Piiranguvööndid ja nende ulatus, m	Avalikult kasutatav	Märkused
VEE2005210	Bodän	Paldiski linn	Looduslik järv	1,5		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	Halotroofne e. soolatoiteline
VEE2005500	Klooga järv	Klooga alevik	Looduslik järv	131,4	0,3	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Osaliselt	Makrofüüdijärv e. suurtaimerikas järv
VEE2019910	Kolviku järv	Alliklepa küla	Looduslik järv	22,8	0,1	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2005200	Lihlviki (Lihlviki)	Paldiski linn	Looduslik järv	9,2		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	Halotroofne e. soolatoiteline
VEE2005100	nimetu	Paldiski linn	Looduslik järv	3		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2005410	nimetu	Laulasmaa küla	Looduslik järv	0,9		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2028200	Pilli järv	Hatu küla	Looduslik järv	1,7	0	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Jah	Düstroofne e. rabade huumustoiteline
VEE2019920	Rabajärv	Vihterpalu küla	Looduslik järv	0,3	0	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2005400	Soodajärv	Klooga alevik	Looduslik järv	5,2		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Jah	

VEE2005110	Stortráske (Stor-tráske)	Paldiski linn	Looduslik järv	4,9		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2028300	Tänavjärv	Hatu küla	Looduslik järv	138,8		Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Jah	Semidüstroofne e. poolhuumustoiteline
VEE2005530	(Niitvälja tiik)	Niitvälja küla	Tehisjärv	2,2	0,2	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2005540	(Niitvälja tiik)	Niitvälja küla	Tehisjärv	1,4		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2005580	nimetu	Ohtu küla	Tehisjärv	1,1		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2029130	nimetu	Vasalemma alevik	Tehisjärv	1,2		Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	
VEE2005520	Rummu järv	Rummu alevik	Tehisjärv	88,1	0,1	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m	Ei	

13.2. Jõed

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud viis jõge (vt Tabel 10).

Tabel 10. Jõed Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 19.08.2019

Reg kood	Veekogu nimi	Asukoht	Pikkus lisa-harudega, km	Valgala pindala, km ²	Tüpoloogiline kuuluvus VRD järgi	Märkused	Avalik kasutatus	Piiranguvööndid ja nende ulatus, m	Suue
VEE1096100	Keila jõgi	Tõmmiku küla; Valkse küla; Ohtu küla; Keelva küla; Käesalu küla; Meremõisa küla	127,3	669,3	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)	Kuulub 'Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse' (RTL 2004, 87, 1362; RT I 09.07.2016 1); Keila jõgi Keila joast suubumiseni merre kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4); jõgi Keila joast suubumiseni merre on lõheliste elupaigana kaitstav veekogu (RTL 2002, 118, 1714; RT I, 29.07.2011, 25).	Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Meri
VEE1100800	Kloostri jõgi	Kasepere küla; Kobru küla; Laane küla; Padise küla	36,9	91,7	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)	Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Meri

VEE1102100	Piirsalu jõgi	Hatu küla	21,3	158	Tumedaveelised ja humiainainerikkad jõed (tüübid IA, IIA, IIIA)	Kuulub kogu ulatuses 'Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse' (RTL 2004, 87, 1362; RT I 09.07.2016 1)	Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Vihterpalu jõgi
VEE1099200	Vasalemma jõgi	Lemmaru küla; Maeru küla; Suurküla küla; Veskiküla küla; Klooga alevik; Langa küla; Põllküla küla; Madise küla; Ämari alevik; Laoküla küla	63,5	395,6		Kuulub 'Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse' (RTL 2004, 87, 1362; RT I 09.07.2016 1); Ruila paisust suubumiseni merre kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Osaliselt	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Meri

VEE1101700	Vihterpalu jõgi	Hatu küla; Vihterpalu küla; Vilivalla küla; Änglema küla	54,1	481,1	Jah	Kuulub 'Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse' (RTL 2004, 87, 1362; RT I 09.07.2016 1); suudmest suubumiseni merre kkuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4); suudmest suubumiseni merre on läheliste elupaigana kaitstav veekogu (RTL 2002, 118, 1714; RT I, 29.07.2011, 25).	Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	
------------	-----------------	--	------	-------	-----	--	-----	---	--

13.3. Ojad

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 16 oja (vt Tabel 11).

Tabel 11. Ojad Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 19.08.2019

Reg kood	Veekogu nimi	Asukoht	Pikkus lisa-harudega, km	Valgala pindala, km ²	Tüpoloogiline kuuluvus VRD järgi	Märkused	Avalik kasutatavus	Piiranguvööndid ja nende ulatus, m	Suue
VEE1098800	Humala oja	Tõmmiku küla	1,8	4,2			Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Keila jõgi

VEE1102500	Kaldamäe oja (Kaldamaa jõgi)	Kuijõe küla; Piirsalu küla; Hatu küla; Metslõugu küla	12,2	31,7	Tumedaveelised ja humiaineterikad jõed (tüübid IA, IIA, IIIA)	Kuulub kogu ulatuses 'Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse' (RTL 2004, 87, 1362; RT I 09.07.2016 1)	Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Piirsalu jõgi
VEE1100600	Karilepa oja	Karilepa küla; Laane küla; Madise küla	6	19,5	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)		Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Meri
VEE1100500	Kloogajärve oja	Klooga alevik	1,4	10,9	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)		Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Klooga järv
VEE1099100	Lahepere oja (Klooga oja)	Klooga alevik; Kloogaran na küla	2,8	3			Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Meri
VEE1100300	Lehola oja (Söeoja)	Kulna küla; Lehola küla; Maeru küla; Ohtu küla	6,5	10,9	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)	Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Maeru oja

VEE1103500	Lepajõgi (Lepaoja)	Keibu küla; Vaisi küla	7,2	18	Tumedaveelised ja humiinaineterik kad jõed (tüübid IA, IIA, IIIA)		Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Meri
------------	-----------------------	------------------------------	-----	----	--	--	----	--	------

VEE1100200	Maeru oja	Ohtu küla; Maeru küla; Nahkjala küla	10,9	35,4	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jões (tüübid IB, IIB, IIIB)	Maeru oja Keila- Haapsalu maanteest suubumiseni Vasalemma jõkke kuulub 'Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse' (RTL 2004, 87, 1362; RT I 09.07.2016 1); kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Vasalem ma jõgi
------------	-----------	--	------	------	--	---	-----	---	--------------------

VEE1099600	Munalaskme oja	Lemmaru küla	27,1	138,8	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)	Munalaskme oja ülemjooksu 4,5 km ulatuses tuleb käsitleda kaevandustekkelise veekoguna veeseaduse § 29 lg 5 ja looduskaitseaduse § 37 lg 4 rakendamise tähenduses; Viruküla-Riisipere maantee sillast suubumiseni Vasalemma jõkke kuulub 'Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse' (RTL 2004, 87, 1362; RT I 09.07.2016 1); kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Vasalemma jõgi
------------	----------------	--------------	------	-------	---	--	-----	---	----------------

VEE1099000	Otu oja (Tuulna oja)	Klooga alevik; Tuulna küla	9,1	26,5	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)		Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Treppoja
VEE1102700	Pennu oja	Hatu küla; Metslõugu küla	11,1	26	Tumedaveelised ja humiainaineterikad jõed (tüübid IA, IIA, IIIA)		Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Piirsalu jõgi
VEE1101300	Seljamäe oja	Kobru küla	3,5	11			Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Kloostri jõgi
VEE1100701	Tiigioja	Karilepa küla; Laane küla; Padise küla	1,4				Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Piskjõgi

VEE1098900	Treppoja	Illurma küla; Tõmmiku küla; Valkse küla; Keelva küla; Kloogaran na küla; Tuulna küla	12,7	45,1	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)	Kuulub kogu ulatuses 'Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse' (RTL 2004, 87, 1362; RT I 09.07.2016 1); kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Meri
------------	----------	---	------	------	---	--	-----	--	------

VEE1103200	Vädama oja (Vedama oja)	Hatu küla; Änglema küla; Vihterpalu küla	5,1	38,6	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)		Jah	Kalda piiranguvöönd 100 m; ehituskeeluvöönd 50 m; veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Vihterpalu jõgi
VEE1103300	Änglema oja	Änglema küla	6,7	14,4	Heledaveelised ja vähese orgaanilise aine sisaldusega jõed (tüübid IB, IIB, IIIB)		Ei	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m	Vädama oja

13.4. Peakraavid

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 15 peakraavi (vt Tabel 12).

Tabel 12. Peakraavid Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 19.08.2019

Reg kood	Veekogu nimi	Asukoht	Pikkus lisa-harudega, km	Valgala pindala, km ²	Tüpoloogiline kuuluvus VRD järgi	Märkused	Avalik kasutatavus	Piiranguvööndid ja nende ulatus, m	Suue
VEE1103000	Hatu peakraav	Hatu küla; Pae küla	6,6	15,9	Tugevasti muudetud veekogu	Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korraldustavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Vihterpalu jõgi
VEE1103400	Keibu oja (Keibu peakraav)	Änglema küla; Keibu küla	4,9	17,3	Tugevasti muudetud veekogu		Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Meri

VEE1100100	Metsapere peakraav	Ämari alevik; Rummu alevik; Veskiküla küla; Kasepere küla	7,7	16,6	Tugevasti muudetud veekogu	Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Vasalemma jõgi
VEE1102800	Metslõugu oja (Metslõugu peakraav)	Audevälja küla; Hatu küla; Metslõugu küla; Määra küla; Pae küla	13,6	27,1		Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Jah	Kalda veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Vihterpalu jõgi
VEE1101600	Määra peakraav	Kurkse küla; Laane küla; Altküla küla; Määra küla	8,4	18,9	Tugevasti muudetud veekogu	Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Saeveskikraav
VEE1099500	Ohtu peakraav	Ohtu küla; Lemmaru küla; Laitse küla	4,4	6,8			Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Vasalemma jõgi

VEE1103100	Pae kraav (Risti-Hatu peakraav)	Kõmmast e küla; Hatu küla; Pae küla; Vilivalla küla	8,7	23,4	Tugevasti muudetud veekogu	Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Vihterpalu jõgi
VEE1099900	Pagula kraav (Kloostri peakraav)	Lemmaru küla	4,3	11,2			Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Vasalemma jõgi
VEE1100700	Piskjõgi (Piskjõe peakraav)	Karilepa küla; Laane küla; Madise küla	2,7	11,8			Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Karilepa oja
VEE1101200	Riidika kraav (Raudemets a peakraav)	Kobru küla	2,9	3,6			Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Kloostri jõgi
VEE1101500	Saeveskikraav	Kurkse küla; Laane küla; Altküla küla	5,4	35,8	Tugevasti muudetud veekogu	Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Jah	Kalda veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Meri
VEE1102900	Sooltsu kraav (Soo- otsa peakraav)	Hatu küla	3,4	19,7	Tugevasti muudetud veekogu		Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Vihterpalu jõgi
VEE1100000	Sõerukraav	Lemmaru küla	2,9	2,2			Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Vasalemma jõgi

VEE1098500	Tuula peakraav	Ohtu küla	8,3	28,4	Tugevasti muudetud veekogu	Kuulub kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu (RTL 2006, 7, 133; RT III, 18.12.2012, 4)	Jah	Kalda veekaitsevöönd 10 m; kallasrada 4 m	Keila jõgi
VEE1101400	Vesiso peakraav	Kasepere küla; Määra küla	2,8	1,5			Ei	Kalda veekaitsevöönd 10 m	Kloostri jõgi

13.5. Kraavid

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 20 kraavi (vt Tabel 12).

Tabel 13. Kraavid Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 19.08.2019

Registri-kood	Veekogu nimi	Asukoht	Pikkus lisa-harudega, km	Valgala pindala, km ²	Suue
VEE1400047	Alevi kraav	Paldiski linn	0,7	Alla 10	
VEE1099213	Allikoja	Maeru küla	1,7	Alla 10	
VEE1099211	Arukraav	Ämari alevik	0,1	Alla 10	Mätliku kraav
VEE1400098	Jaama kraav	Paldiski linn	0,8	Alla 10	Meri
VEE1096128	Karja kraav	Karjaküla alevik; Tõmmiku küla	1,5	Alla 10	Keila jõgi
VEE1098600	Keila kraav (Vahekraav)	Ohtu küla	2,3	8,9	Keila jõgi
VEE1100111	Kibru kraav	Vintse küla	0,7	Alla 10	Meri
VEE1400090	Laulasmaa kraav	Meremõisa küla; Laulasmaa küla	2,2	Alla 10	Meri

VEE1099208	Maidema kraav	Lemmaru küla	8,3	10 kuni 25	Vasalemma jõgi
VEE1099210	Mätliku kraav	Suurküla küla; Ämari alevik	1,8	Alla 10	Paunaraba kraav
VEE1400089	Neeme kraav	Meremõisa küla	0,9		Meri
VEE1100101	Nõmmküla kraav	Veskiküla küla; Ämari alevik	1,2	Alla 10	Metsapere peakraav
VEE1099209	Paunaraba kraav	Langa küla; Suurküla küla	4,7	Alla 10	Vasalemma jõgi
VEE1099206	Rangu kraav	Lemmaru küla	0,5		Vasalemma jõgi
VEE1099212	Savikraav	Suurküla küla; Maeru küla; Ämari alevik	0,8	Alla 10	Vasalemma jõgi
VEE1096110	Silla kraav	Tõmmiku küla; Valkse küla	3	Alla 10	Keila jõgi
VEE1100400	Vaesteristi oja (Huntauugu kraav)	Maeru küla; Nahkjala küla	2,7	12,4	Maeru oja
VEE1096115	Valkse kraav	Valkse küla	2,8		Silla kraav
VEE1101502	Väljakraav	Altküla küla	0,6	Alla 10	Saeveskikraav
VEE1099214	Ämarimetsa kraav	Ämari alevik	0,6	Alla 10	

13.6. Allikad

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud seitse allikat (vt Tabel 14).

Tabel 14. Allikad Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 19.08.2019

Registri-kood	Veekogu nimi	Asukoht	Piiranguvööndid ja nende ulatus, m
VEE4504402	(nimi teadmata)	Kobru küla	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m

VEE4501900	(nimi teadmata)	Valkse küla	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m
VEE4501700	(nimi teadmata)	Karjaküla alevik	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m
VEE4501800	(nimi teadmata)	Tõmmiku küla	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m
VEE4504401	Alttoa allikas	Audevälja küla	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m
VEE4504400	Jänima allikas	Audevälja küla	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m
VEE4101200	Pühaallikas	Ohtu küla	Kalda piiranguvöönd 50 m; ehituskeeluvöönd 25 m; veekaitsevöönd 10 m

13.7. Mereosa

Läänemerele on kehtestatud veekaitsevöönd vee tavalisest piirist 20 m, ehituskeeluvöönd 100 m (tiheasutusalal 50 m) ning ranna piiranguvöönd ulatusega 200 m.

14. Maaparandussüsteemid

Lääne-Harju valla territooriumil asub mitmeid maaparandussüsteemide maa-alasid⁵⁵. Valla territooriumil asuvad peakraavid ja kraavid (vt ptk 13) kuuluvad reeglina maaparandussüsteemide koosseisu või on nende eesvoolud.

Maaparandussüsteemide eesvoolude piirangu- ja ehituskeeluvööndite ulatused kajastuvad ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

Tingimused tegevuste kavandamiseks maaparandussüsteemide maa-aladele on sätestatud maaparandusseaduses ja Harju maakonnaplaneeringus 2030+ ning meetmed maaparandussüsteemide sihipärase funktsioneerimise tagamiseks Lääne-Eesti vesikonna maaparandushoiukavas⁵⁶. ÜP koostamisel võetakse arvesse olemasolevaid maaparandussüsteeme, lähtutakse seadusandlikest aktidest ja strateegilistest dokumentidest tulenevatest nõuetest.

15. Üleujutusohuga alad

Lääne-Harju valla territooriumil ei ole registreeritud üleujutusalasid, üleujutusala riskipiirkondi⁵⁷ ega suurte üleujutusalahadega siseveekogusid⁵⁸.

16. Väärtuslik põllumajandusmaa⁵⁹

Väärtuslik põllumajandusmaa Lääne-Harju valla territooriumil on kajastatud Harju maakonnaplaneeringus 2030+ (esialgse infokihina). Harju maakonna põllumajandusmaa keskmine reaaloniteet on 39, mille järgi moodustavad väärtusliku põllumajandusmaa massiivid maakonna põllumajandusmaa kogupindalast 51%.

Enam asub Lääne-Harju valla territooriumil väärtuslikke põllumaid valla ida- ja kaguosas (endise Keila valla territooriumil) keskosas Rummu aleviku ja Lemmaru küla piirkonnas (endise Vasalemma valla territooriumil), Altküla, Harju-Risti ja Pae külade piirkonnas ning Vihterpalu ja Ängelma külade piirkonnas (endise Padise valla territooriumil),. Valla põhjaosas leidub väärtuslikku põllumajandusmaad vaid üksikute väiksemate massiividena. Pakri poolsaare maad on põllumajanduse arengu seisukohalt kivise pinnase tõttu taimekasvatuseks väheperspektiivikad⁶⁰. Praktiliselt üldse ei leidu väärtuslikku põllumajandusmaad valla lääne- ja loodeosas (vt Joonis 27).

⁵⁵ Maa-ameti maaparandussüsteemide kaardirakendus, seisuga 21.08.2019

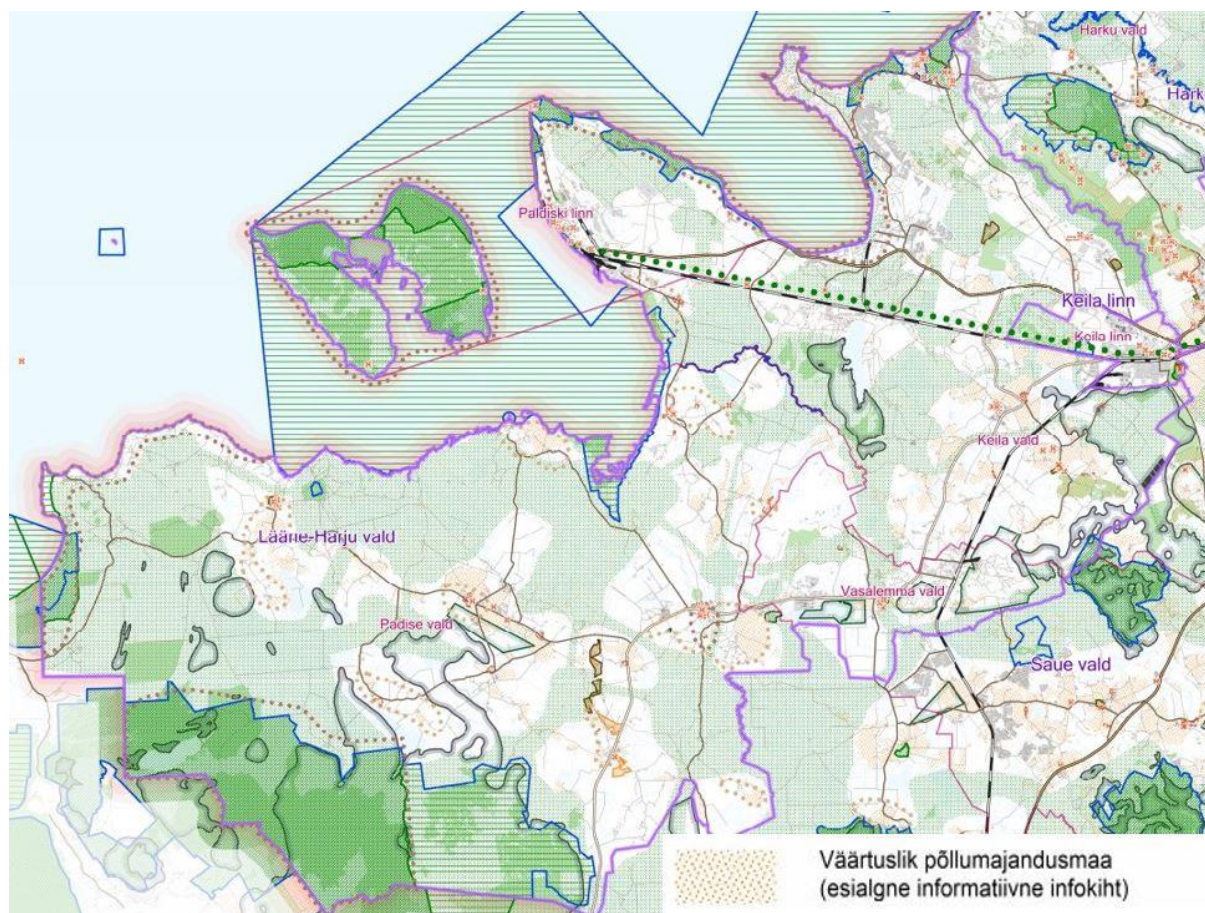
⁵⁶ Lääne-Eesti vesikonna maaparandushoiukava, Põllumajandusamet, 2016, kinnitatud Maaeluministri 15.07.2016 käskkirjaga nr 119

⁵⁷ Maa-ameti üleujutusalahad kaardirakendus, seisuga 21.08.2019

⁵⁸ Keskkonnaregister, seisuga 21.08.2019

⁵⁹ Harju maakonnaplaneering 2030+, Hendrikson&Ko, 2018

⁶⁰ Paldiski linna üldplaneering 2002, Entec AS, 2004

Joonis 27. Väärtuslik põllumajandusmaa Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Harju maakonnaplaneering 2030+, seisuga 21.08.2019

Üldised tingimused väärtusliku põllumajandusmaa kasutamiseks ja ÜP-de koostamiseks on seatud Harju MP-ga, endise Vasalemma valla ÜP-ga ning endise Keila valla ÜP-ga. Lääne-Harju valla ÜP koostamisel arvestatakse eeltoodud planeerimisdokumentidega.

Lisaks on Maaeluministeeriumi poolt välja töötatud väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlev seaduse eelnõu (maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu nr 735 SE). Eelnõu menetlus on käesoleva LS ja VTK koostamise seisuga peatunud ning kuigi kehtestatud õiguslikke regulatsioone väärtusliku põllumajandusmaa kohta ei ole, arvestatakse ÜP koostamisel nimetatud eelnõus toodud põhimõtteid (vastavalt ÜP täpsusastmele ning kohalikele oludele ja sh muid huve ja vajadusi arvestades).

Väärtuslik põllumajandusmaa kajastub ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

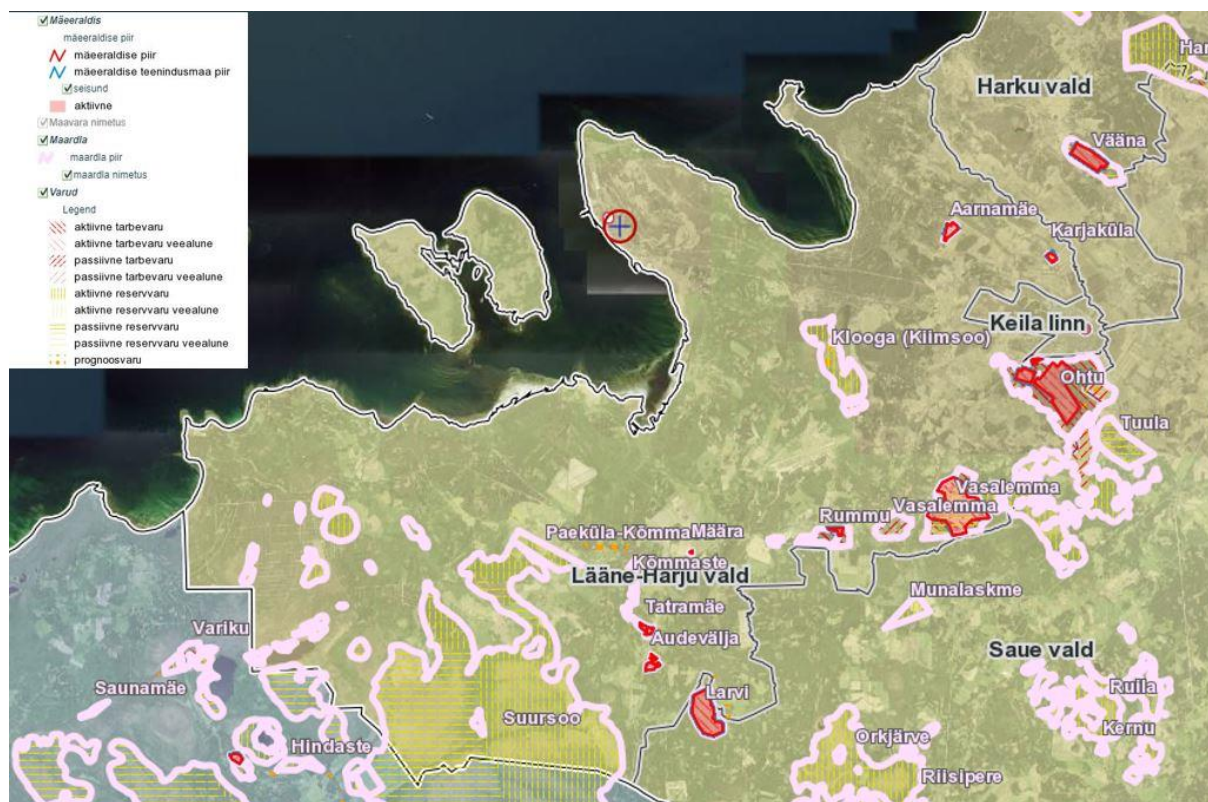
17. Maavarad ja maardlad⁶¹

Lääne -Harju vald on rikas maavarade poolest, valla territooriumil märkimisväärsed lubjakivi- ja turbavarud, esineb ka kruusa, liiva ja järvemuda. Arvele on võetud lubjakivi-, turba-, liiva- ja kruusamaardlad. Kokku on valla territooriumil registreeritud 14 maardlat, ning 11 mäeeraldist (vt Joonis 28). Lisaks on (10.02.2020 seisuga) menetluses kaks kaevandamisluba.

Maardlad kajastuvad ka ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

⁶¹ Maa-ameti maardlate kaardirakendus, seisuga 21.08.2019

Joonis 28. Maardlad ja mäeeraldised Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Maa-ameti X-GIS maardlate kaardirakendus, seisuga 02.10.2020

Ülevaade Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud maardlatest, maardlate pindaladest ja neis paiknevate maavarade varudest annab Tabel 15.

Tabel 15. Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud maardlad. Allikas: Maa-ameti X-GIS maardlate rakendus, seisuga 02.10.2020⁶²

Maardla nimetus	Maavara	Registrikaardi nr	Keskonnaregistri ID
Rummu	lubjakivi	55	MRD0000033
Vasalemma (Padise Paemurrud nr 2 maardlaosa)	lubjakivi	212	MRD0000182
Tatramäe	kruus	314	MRD0000283
Määra	lubjakivi	647	MRD0000615
Karjaküla	liiv	765	MRD0000733
Aarnamäe	liiv	907	MRD0000889
Suursoo	turvas	532	MRD0000500
Paeküla-Kõmmaste	lubjakivi	680	MRD0000648
Vasalemma (Padise Paemurrud nr 1 maardlaosa)	lubjakivi	213	MRD0000182
Kõmmaste	liiv	653	MRD0000621
Klooga (Kiimsoo)	turvas	630	MRD0000598
Ohtu	turvas	154	MRD0000124

⁶² Suursoo turbamaardla paikneb osaliselt Lääne-Nigula valla territooriumil ja Ohtu turbamaardla osaliselt Saue valla territooriumil.

Audevälja	kruus	794	MRD0000762
-----------	-------	-----	------------

Ülevaate Lääne-Harju valla territooriumil asuvatest mäeeraldistest ja nende maavarade varudest annab Tabel 16.

Tabel 16. Lääne-Harju valla territooriumil asuvad mäeeraldised. Allikas: Maa-ameti X-GIS maardlate kaardirakendus, Keskkonnalubade infosüsteem, seisuga 10.02.2020

Mäeeraldis	Maardla	Kaevandaja, kaevandusluba	Kaevandatav maavara
Aarnamäe liivakarjäär	Aarnamäe liivamaardla	AS Tariston, HARM-120 (kehtiv kuni 27.03.2023)	Ehitusliiv
Karjaküla karjäär	Karjaküla liivamaardla	AS Kiirkandur, HARM-058 (kehtiv kuni 29.04.2024)	Ehituskruus Ehitusliiv Täiteliiv
Ohtu turbatootmisala	Ohtu turbamaardla	AS Jiffy Products Estonia, HARM-054 (kehtiv kuni 15.06.2049)	Turvas, hästilagunenud, vähelagunenud
Raja III	Ohtu turbamaardla	Eco-Tech Fertilizer OÜ, HARM-057A (kehtiv kuni 31.08.2029)	Turvas, hästilagunenud
Tammermaa turbatootmisala	Ohtu turbamaardla	Profsubs OÜ (HARM-057 (kehtiv kuni 31.08.2029)	Turvas, hästilagunenud
Vasalemma karjäär	Vasalemma lubjakivimaardla	AS Nordkalk, KMIN-032 (kehtiv kuni 24.12.2024)	Lubjakivi, madalamargiline
Rummu III lubjakivikarjäär	Rummu lubjakivimaardla	OÜ Erksaar, HARM-143 (kehtiv kuni 09.02.2027)	Ehituslubjakivi, tehnoloogiline lubjakivi
Määra lubjakivikarjäär	Määra	OÜ Padise Grupp, HARM-037 (kehtiv kuni 03.04.2020)	Lubjakivi, kõrgemargiline
Tatramäe II kruusakarjäär	Tatramäe kruusamaardla	Kiirkandur AS, HARM-124 (kehtiv kuni 09.06.2029)	Ehituskruus Ehitusliiv
Audevälja II kruusakarjäär	Audevälja	AS YIT Eesti, HARM-103 (kehtiv kuni 25.10.2022)	kruus, ehituskruus Liiv, ehitusliiv Liiv, täitepinnas
Kruusa karjäär	Audevälja	Padise Grupp OÜ, HARM-068 (kehtiv kuni 20.05.2020)	

Maapõue kasutamist ning sellega kaasnevate keskkonnahäiringute vähendamist reguleerib maapõueseadus. Harju maakonnaplaneeringuga 2030+ on kehtestatud maavara kaevandamise üldused tingimused, sh maardlate ja maavarade kaevandamisest mõjutatud alade kasutustingimised. ÜP koostamisel arvestatakse nii õigusaktidest kui strateegilise planeerimise dokumentidest tulenevate nõuetega maardlate kasutamiseks ja kaitseks.

18. Kultuuriväärtused

Kultuuriväärtused on ehitised, objektid või alad, mis rikastavad elukeskkonda ajaliste kihistustega ning mida peetakse vajalikuks säilitada tulevastele põlvetele. Ideaalis peab iga kultuuriväärtust olema võimalik realselt kaitsta ja hoida nii, et selle tunnused ei kaoks ega väärtus kahaneks.

18.1. Kultuurimälestised⁶³

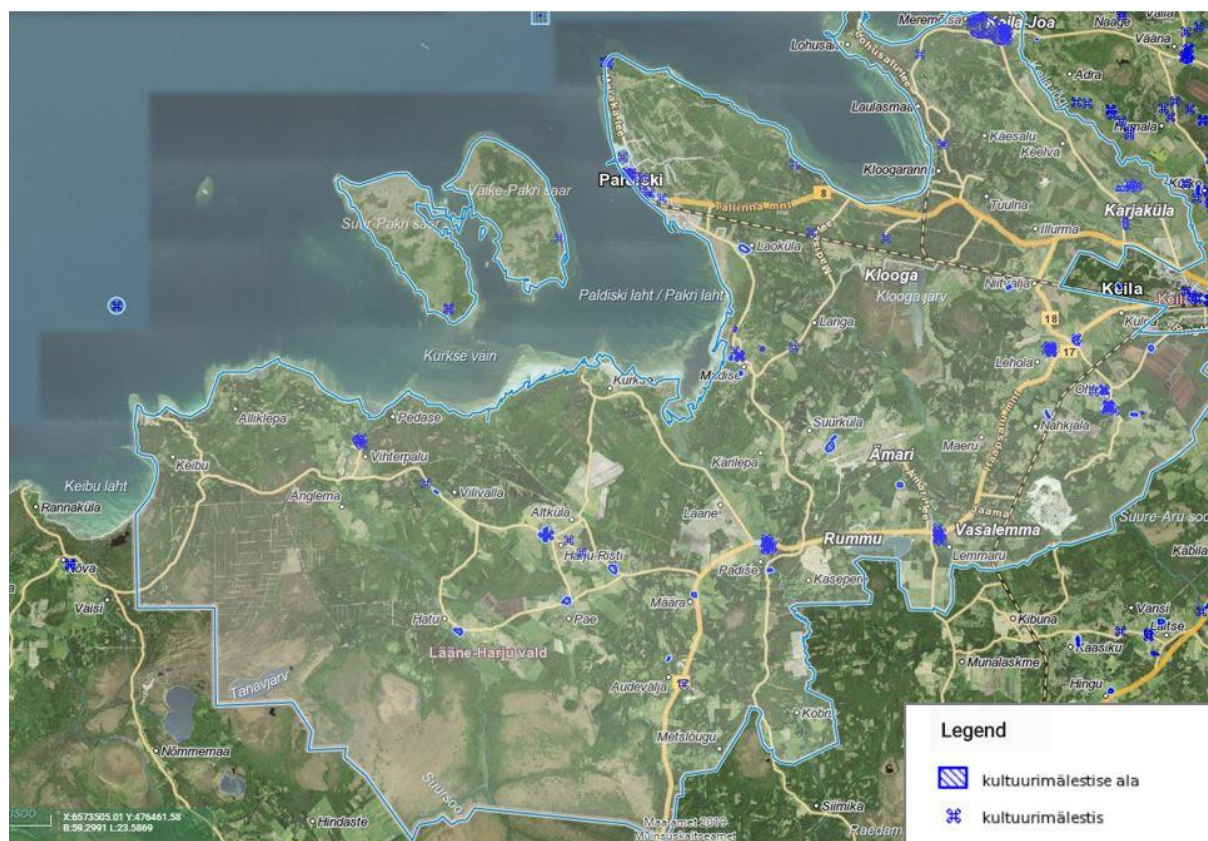
Kultuurimälestistena on Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud:

- 23 ajaloomälestist (vt Tabel 17);
- 33 arheoloogiamälestist (vt Tabel 18);
- 101 ehitismälestist (vt Tabel 19);
- 70 kunstimälestist.

Ajaloo-, arheoloogia- ja ehitismälestised on kinnismälestised, kunstimälestiste näol on tegemist vallasmälestistega. Tehnikamälestisi, tööstusmälestisi, UNESCO maailmapärandi objekte, ajaloolisi looduslikke pühapaiku, arheoloogilisi leiukohti, maailmapärandi objekte ning veealuseid mälestisi Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud ei ole.

Ülevaate kultuurimälestiste paiknemisest Lääne-Harju valla territooriumil annab Joonis 29.

Lääne-Harju valla territooriumil asuvad kinnismälestised on toodud Tabel 17, Tabel 18 ja Tabel 19. Kinnismälestised kajastuvad ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

Joonis 29. Kultuurimälestised Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Maa-ameti X-GIS kultuurimälestiste kaardirakendus, seisuga 21.08.2019

⁶³ Kultuurimälestiste riiklik register, seisuga 21.08.2019

Tabel 17. Lääne-Harju valla territooriumil asuvad ajaloomälestised. Allikas: Kultuurimälestiste riiklik register, seisuga 21.08.2019

Reg nr	Nimi	Aadress
22291	Harju-Madise pastoraadihoone vare, Bengt Gottfried Forseliuse sünnikoht	Madise küla, Madise
14423	Väike-Pakri kalmistu	Paldiski linn, Keila metskond 125
14422	Suur-Pakri kalmistu	Paldiski linn, Keila metskond 122
14421	Paldiski kalmistu	Paldiski linn
14420	Harju-Madise uus kalmistu	Madise küla, Harju-Madise Uus kalmistu
14419	Harju-Madise vana kalmistu	Madise küla, 11174 Paldiski-Padise tee, Madise küla, Harju-Madise Vana kalmistu, Madise küla, Ranniku (3 aadressi)
14418	Harju-Risti külakooli hoone	Harju-Risti küla, Päeva
14417	Harju-Risti (EAO) kalmistu	Harju-Risti küla, Pargi
14416	Harju-Risti vana kalmistu	Harju-Risti küla, Eenpuu, Harju-Risti küla, Harju-Risti Vana kalmistu, Harju-Risti küla, Jaani, Ha... (14 aadressi)
14415	Vaeslaste varjupaiga hoone	Vilivalla küla, Metskonna
14414	Vilivalla kalmistu	Keibu küla, 11230 Harju-Risti-Riguldi-Võntküla tee, Vilivalla küla, Suurekivi, Vilivalla küla, Vil... (3 aadressi)
14405	Ohtu kalmistu	Ohtu küla, Kalmistu
14404	Karjaküla kalmistu	Tõmmiku küla, Karjaküla kalmistu
14403	Keila-Joa mõisa kalmistu	Meremõisa küla, Keila metskond 33
8303	Leetse-Lepiku talu kalmistu	Paldiski linn
8302	Maja, kus elas ja töötas Amandus Adamson	Paldiski linn, A. Adamsoni tn 3
8301	Vabadussõja mälestussammas	Harju-Risti küla, Risti kirik
2935	Harju-Risti kirikuaed 15.-19.saj. ja kalmistu	Harju-Risti küla, Apteegi, Harju-Risti küla, Harju-Risti Uus kalmistu, Harju-Risti küla, Kirikukõr... (7 aadressi)
2919	Harju-Madise kirikuaed, 14.-19.saj.	Madise küla, Madise
20	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	Paldiski linn
19	Paldiski linnakalmistu	Paldiski linn, Paldiski raudteejaama, Paldiski linn, Peetri tn 1, Paldiski linn, Peetri tn 2a, Har... (8 aadressi)
11	Terroriohvrite ühishaud	Klooga alevik, Klooga memoriaal 3
10	Terroriohvrite matmispaik	Põllküla, Keila metskond 341

Tabel 18. Lääne-Harju valla territooriumil asuvad arheoloogiamälestised. Allikas: Kultuurimälestiste riiklik register, seisuga 21.08.2019

Reg nr	Nimi	Aadress
18988	Asulakoht	Veskiküla, Siili, Veskiküla, Taaniku (2 aadressi)
18627	Ohverdamiskoht "Hiiealune"	Suurküla, Kirsi, Suurküla, Larvi (2 aadressi)
18626	Asulakoht	Suurküla, Andrese, Suurküla, Aruvälja tee, Suurküla, Jürihansu, S... (13 aadressi)
18625	Asulakoht	Hatu küla, 11231 Kõmmaste-Hatu tee, Pae küla, 11234 Harju-Risti-Paeküla tee, Pae küla, Andruse,... (16 aadressi)
18624	Linnus "Vana-Linnamägi"	Padise küla, Jaanuse, Padise küla, Kloostri metskond 37 (2 aadressi)
18623	Asulakoht	Metslõugu küla, 17 Keila-Haapsalu tee, Määra küla, Allika-Põllu, Määra küla, Hanseni,... (10 aadressi)

18622	Asulakoht	Madise küla, Astra-Metsa, Madise küla, Avokaado, Madise küla, Kibuvitsa, Harju maakond, Lääne-Harj... (11 aadressi)
18621	Asulakoht	Madise küla, Jalaka, Madise küla, Jumeka, Madise küla, Meememaa, ... (4 aadressi)
18620	Ohvrikivi	Madise küla, Männiku
18619	Asulakoht	Keibu küla, 11230 Harju-Risti-Riguldi-Võntküla tee, Kõmmaste küla, Araka-Eespere, Kõmmaste küla, A... (19 aadressi)
18618	Asulakoht	Hatu küla, 11231 Kõmmaste-Hatu tee, Hatu küla, Aitkuivati, Hatu küla, Kopli, ... (5 aadressi)
18617	Asulakoht	Altküla, Välja, Harju-Risti küla, Harju-Risti Vana kalmistu, Harju-Risti küla, Jaani, Harju maakon... (26 aadressi)
18616	Ohvriallikas "Ohu allikas"	Audevälja küla, Jaanimaa-Altpere
17902	Ohvriallikas "Püha allikas"	Ohtu küla, Allikaniidu
17901	Linnus "Ohtu linnamägi"	Ohtu küla, 11371 Keila-Ohtu tee, Ohtu küla, Keila metskond 265, Ohtu küla, Keila metskond 56,... (6 aadressi)
17900	Kultusekivi	Ohtu küla, 11171 Kulna-Vasalemma tee
17899	Kultusekivi	Ohtu küla, Allikaniidu
17898	Kultusekivi	Ohtu küla, Suitsurehe
17897	Kalmistu "Surnumägi"	Ohtu küla, Keila metskond 53, Ohtu küla, Kruusiaugu, Ohtu küla, Lehe (3 aadressi)
17896	Asulakoht	Ohtu küla, Allikaniidu, Ohtu küla, Eukala, Ohtu küla, Tammeoru, O... (4 aadressi)
17895	Kalmistu	Niitvälja küla, Lasketiiru, Niitvälja küla, Liivaveski, Niitvälja küla, Lõunapälli (3 aadressi)
17894	Asulakoht	Nahkjala küla, Kurekella, Nahkjala küla, Peetrimäe, Nahkjala küla, Peetrimäe tee, ... (6 aadressi)
17893	Pelgupaik "Nabessaar"	Lohusalu küla, Nabe
17892	Ohvrikivi "Aidakivi", "Katusekivi"	Meremõisa küla, Keila metskond 30
17891	Asulakoht	Laoküla, 11181 Laoküla tee, Laoküla, Annemaa, Laoküla, Jaama tee,... (20 aadressi)
17890	Kultusekivi	Kulna küla, Tüüri
17889	Asulakoht	Kulna küla, Karujõmmi, Kulna küla, Kopli, Kulna küla, Kärneri, Ku... (25 aadressi)
17888	Kultusekivi	Tõmmiku küla, Vana-Männimetsa
17887	Kultusekivi	Karjaküla alevik, Karusnaha rohumaa
17886	Kultusekivi	Karjaküla alevik, Karusnaha rohumaa
17885	Kultusekivi	Tõmmiku küla, Vana-Männimetsa
17884	Kultusekivi	Karjaküla alevik, Karusnaha rohumaa
17883	Asulakoht	Karjaküla alevik, Hõberebase tee 5, Tõmmiku küla, Karja, Tõmmiku küla, Männimetsa, ... (6 aadressi)

Tabel 19. Lääne-Harju valla territooriumil asuvad ehitismälestised. Allikas: Kultuurimälestiste riiklik register, seisuga 21.08.2019

Reg nr	Nimi	Aadress
27072	Keila-Joa mõisa vaatlustorn - Keila-Joa puhkeküla hoone nr. 53	Meremõisa küla, Näkineiu tee 33
27071	Keila-Joa puhkeküla suvemaja nr. 19	Meremõisa küla, Näkineiu tee 39

27070	Keila-Joa puhkeküla suvemaja nr. 6	Meremõisa küla, Sadama tee 6
27069	Keila-Joa puhkeküla suvemaja nr. 5	Meremõisa küla, Sadama tee 1
27068	Keila-Joa puhkeküla suvemaja nr. 4	Meremõisa küla, Näkineiu tee 18
27067	Keila-Joa puhkeküla suvemaja nr. 3	Meremõisa küla, Näkineiu tee 10
27066	Keila-Joa puhkeküla suvemaja nr. 2	Meremõisa küla, Näkineiu tee 2
27065	Keila-Joa puhkeküla suvemaja nr. 1	Meremõisa küla, Näkineiu tee 7
21528	Väike-Pakri kiriku vare	Paldiski linn, Keila metskond 125
21527	Suur-Pakri kiriku vare	Paldiski linn, Keila metskond 122
21526	Paldiski sadama ait	Paldiski linn, Põhjasadama
21525	Paldiski sadama ait-kelder	Paldiski linn, Põhjasadama
21524	Paldiski sadama ait	Paldiski linn, Põhjasadama
21523	Paldiski sadama ait	Paldiski linn, Põhjasadama
21522	Paldiski raudteejaama peahoone	Paldiski linn, Peetri tn 5
9499	Pakri tuletorni kelder, 19. saj	Paldiski linn, Majaka tee 39
9497	Pakri tuletorni tehniline hoone, 1950. a	Paldiski linn, Majaka tee 45
9496	Pakri tuletorn, 1889. a	Paldiski linn, Pakri tuletorni
9495	Pakri vana tuletorn, 1760-1808	Paldiski linn, Pakrineeme vaatetorn
9486	Keila-Joa mõisa matusekabel, 19. saj.	Meremõisa küla, Keila metskond 33
9485	Meremõisa mõisa varemed, 19. saj	Meremõisa küla, Keila metskond 33
9484	Keila-Joa mõisa kelder, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Pargi allée 5
9483	Keila-Joa mõisa abihoone, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik
9482	Keila-Joa mõisa kasvuhoone 2, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik
9481	Keila-Joa mõisa kasvuhoone 1, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Pargi allée 9
9480	Keila-Joa mõisa aia piirdemüür, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Vesiveski tee
9479	Keila-Joa mõisa rippsild, 19. saj.	Meremõisa küla, Keila metskond 33
9478	Keila-Joa mõisa sepikoda, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik
9477	Keila-Joa mõisa töölistemaja, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Vesiveski tee 4
9476	Keila-Joa mõisa köök, 1801. a.	Keila-Joa alevik, Vesiveski tee 7
9475	Keila-Joa mõisa vesiveski, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Vesiveski tee 5
9474	Keila-Joa mõisa külalistemaja, kabel, 1835. a.	Keila-Joa alevik, Pargi allée 5
9473	Keila-Joa mõisa väravahoone, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Pargi allée 5
9472	Keila-Joa mõisa karjakastell, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Pargi allée 5

9471	Keila-Joa mõisa tallikastell, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Pargi allée 5
9470	Keila-Joa mõisa park, 19. saj	Keila-Joa alevik, Keila-Joa parkmets, Keila-Joa alevik, Merenuka tn 1a, Keila-Joa alevik, Merenuka... (34 aadressi)
9469	Keila-Joa mõisa peahoone, 1831-33. a.	Keila-Joa alevik, Pargi allée 5
2987	Vasalemma mõisa meierei, 19.-20. saj	Lemmaru küla, Pikkeri
2986	Vasalemma mõisa ait-kuivati, 19.-20. saj	Lemmaru küla, Peetri
2985	Vasalemma mõisa sepikoda, 19.-20. saj	Lemmaru küla, Vasalemma kool
2984	Vasalemma mõisa kahe ruumiline kelder, 19.-20. saj	Lemmaru küla, Vasalemma kool
2983	Vasalemma mõisa kelder, 19.-20. saj	Lemmaru küla, Vasalemma kool
2982	Vasalemma mõisa veetorn, 19.-20. saj	Veskiküla, Veski
2981	Vasalemma mõisa ait, 19.-20. saj	Veskiküla, Postijaama
2980	Vasalemma mõisa värav, 19.-20. saj	Lemmaru küla, Vasalemma kool
2979	Vasalemma mõisa park, 19.-20. saj	Lemmaru küla, Vasalemma kool, Rummu alevik, 17 Keila-Haapsalu tee (2 aadressi)
2978	Vasalemma mõisa peahoone, 1893. a	Lemmaru küla, Vasalemma kool
2941	Vihterpalu mõisa kuivati, 19.-20.saj.	Vihterpalu küla, Tammi
2940	Vihterpalu mõisa ait, 19.-20.saj.	Vihterpalu küla, Allikoja
2939	Vihterpalu mõisa tall, 19.-20.saj.	Vihterpalu küla, Allikoja
2938	Vihterpalu mõisa sepikoda, 19.-20.saj.	Vihterpalu küla, Sepakoja
2937	Vihterpalu mõisa park, 19.-20.saj.	Vihterpalu küla, Jõekalda, Vihterpalu küla, Tamme-Aasa, Vihterpalu küla, Tammi, Harju maakond,... (5 aadressi)
2936	Vihterpalu mõisa peahoone, 19. saj.	Vihterpalu küla, Vihterpalu mõis
2935	Harju-Risti kirikuaed 15.-19.saj. ja kalmistu	Harju-Risti küla, Apteegi, Harju-Risti küla, Harju-Risti Uus kalmistu, Harju-Risti küla, Kirikukõr... (7 aadressi)
2934	Harju-Risti kirik, 15.saj.	Harju-Risti küla, Risti kirik
2933	Padise mõisa sild 2, 19.-20.saj.	Padise küla, Mõisa
2932	Padise maantee sild, 19.-20.saj.	Metslõugu küla, 17 Keila-Haapsalu tee
2931	Padise mõisa sild 1, 19.-20.saj.	Padise küla, Kloostri
2930	Padise mõisa aednikumaja, 19.-20.saj.	Padise küla, Kadaka
2929	Padise mõisa laut, 19.-20.saj.	Padise küla, Sepikoja
2928	Padise mõisa viinavabrik, 19.-20. saj	Padise küla, Viinavabriku
2927	Padise mõisa vesiveski, 19.-20.saj.	Padise küla, Veski
2926	Padise mõisa karjakastell, 19.-20.saj.	Padise küla, Kloostri-Kõrtsi
2925	Padise mõisa ait, 19.-20.saj.	Padise küla, Aida

2924	Padise mõisa valitsejamaja, 19.-20.saj.	Padise küla, Valitsejamaja
2923	Padise mõisa park, 19.-20.saj.	Metslõugu küla, 17 Keila-Haapsalu tee, Padise küla, 17 Keila-Haapsalu tee, Padise küla, Aida, .. (23 aadressi)
2922	Padise mõisa peahoone, 19.saj.	Padise küla, Mõisa
2921	Padise kloostri varemed vallikraaviga, 13.-16. saj	Padise küla, Kloostri
2920	Harju-Madise kirikuaia kabel, 19.saj.	Madise küla, Madise
2919	Harju-Madise kirikuaed, 14.-19.saj.	Madise küla, Madise
2918	Harju-Madise kirikuaia piirdemüür väravatega, 14.-19.saj.	Madise küla, 11174 Paldiski-Padise tee
2917	Harju-Madise kirik, 14.-19.saj.	Madise küla, Madise
2916	Möldre tuuleveski, 19.saj.	Audevälja küla, Möldre
2786	Ohtu mõisa laut 2, 19.saj.	Ohtu küla, Ohtu-Mõisa tall
2785	Ohtu mõisa laut 1, 19.saj.	Ohtu küla, Mõisa-Heinala tall
2784	Ohtu mõisa kelder, 19.saj.	Ohtu küla, Vana-Heinala
2783	Ohtu mõisa valitsejamaja, 18.-20.saj.	Ohtu küla, Vana-Heinala
2782	Ohtu mõisa ait, 18.-20. saj	Ohtu küla, Ohtu mõis
2781	Ohtu mõisa tall- tõllakuur, 18.-20. saj	Ohtu küla, Ohtu mõis
2780	Ohtu mõisa piirdemüür, 18.-20.saj.	Ohtu küla, Ohtu mõis
2779	Ohtu mõisa park, 18.-20.saj.	Ohtu küla, 11171 Kulna-Vasalemma tee, Ohtu küla, Eltomäe, Ohtu küla, Eltomäe mets 1,... (11 aadressi)
2778	Ohtu mõisa peahoone, 18.-20. saj	Ohtu küla, Ohtu mõis
2777	Lehola mõisa piirdemüür, 19.saj.	Lehola küla, Mõisa tee 7
2776	Lehola mõisa kelder 2, 19.saj.	Lehola küla, Mõisa tee 8
2775	Lehola mõisa tõllakuur, 19.saj.	Lehola küla, Mõisa tee 8
2774	Lehola mõisa aednikumaja, 19.saj.	Lehola küla, Mõisa tee 5
2773	Lehola mõisa kelder 1, 19.saj.	Lehola küla, Rehe tee 1
2771	Lehola mõisa sepikoda, 19.saj.	Lehola küla, Orisküla tee 20
2770	Lehola mõisa viinavabrik, 19.saj.	Lehola küla, Kellamäe tee 3
2769	Lehola mõisa kuivati, 19.saj.	Lehola küla, Orisküla tee 10
2768	Lehola mõisa abihoone, 19.saj.	Lehola küla, Mõisa tee 8
2767	Lehola mõisa tall, 19.saj.	Lehola küla, Orisküla tee 14
2766	Lehola mõisa teenijatemaja, 18.-20.saj.	Lehola küla, Rehe tee 1
2765	Lehola mõisa valitsejamaja, 18.-20. saj.	Lehola küla, Mõisa tee 8
2764	Lehola mõisa park, 18.-20. saj.	Lehola küla, Mõisa tee 5, Lehola küla, Mõisa tee 7, Lehola küla, Mõisa tee 8,... (4 aadressi)

2763	Lehola mõisa peahoone, 18.-20. saj.	Lehola küla, Mõisa tee 7
2762	Kõltsu mõisa park, 19.-20.saj.	Laulasmaa küla, 11390 Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna tee, Laulasmaa küla, Kõltsu, Laulasmaa küla, ... (4 aadressi)
2761	Kõltsu mõisa peahoone 19.-20.saj.	Laulasmaa küla, Kõltsu
2760	Paldiski kindluse bastionid, muulid, vallikraav, 1718	Paldiski linn, Paldiski kindlus
2759	Paldiski Georgi õigeusu kirik, 18. saj	Paldiski linn, Pakri tn 2
2758	Paldiski Nikolai kirik, 1841. a	Paldiski linn, Mere tn 12

18.2. XX sajandi arhitektuuripärandi objektid⁶⁴

Lääne-Harju vallas on registreeritud 36 XX sajandi arhitektuuripärandi objekti (vt Tabel 20).

Tabel 20. asuvad XX sajandi arhitektuuripärandi objektid. Allikas: Kultuurimälestiste riiklik register, seisuga 21.08.2019

Reg nr	Nimi	Aadress	Dateeringu periood	Kasutus	Miljööala
241	Ansuvälja talu	Ansuvälja talu, Nahkjala küla	vabariik	Jah	Ei
242	Poliitik Friedrich Akeli suvemaja Kloogarannas	Kloogaranna küla, kinnistu Noortelaager	tsaariaeg	jah	Ei
248	Kaarmanni maja	Kloogaranna küla, Männi 3	tsaariaeg	jah	Ei
250	„Kärneri maja“	Kulna küla, Karujõmmi kinnistu	tsaariaeg	ei	Ei
252	Neogooti paviljon	Kõbiste talu, Kloogaranna küla	tsaariaeg	jah	Ei
255	Suvemaja	Kloogaranna küla, Klooga noortelaager	tsaariaeg	jah	Ei
263	Vasalemma raudteejaam	Jaama tn, Vasalemma alevik	tsaariaeg	jah	Ei
264	Vasalemma apteegimaja	Jaama 16, Vasalemma alevik	tsaariaeg	jah	Ei
266	Elamu	Hattu küla, Vanamõisa kinnistu	vabariik	jah	Ei
277	Nädalalõpu majake	Laeva tee 10, Kloogaranna küla	vabariik	jah	Ei
279	Elamu Kloogarannas	Mere 22, Kloogaranna küla	vabariik	elamu	Ei
280	Suvemaja Kloogarannas	Mere 10, Kloogaranna küla	vabariik	elamu	Ei
281	Suvemaja Kloogarannas	Kloogaranna küla, Metsamaja 1	vabariik	jah	Ei
286	Suvemaja	Oja tee 3, Kloogaranna küla	vabariik	elamu	Ei
287	Oksenbergi villa	Kloogaranna küla	vabariik	jah	Ei
288	Vanaveski vesiveski	Põllküla, Vanaveski	vabariik	ei	Ei
290	Puuna sild	Risti-Nõva teel üle Vihterpalu jõe	vabariik	jah	Ei
291	Elamu	Pärna 27, Vasalemma alev	vabariik	elamu	Ei

⁶⁴ Kultuurimälestiste riiklik register (XX sajandi arhitektuur), seisuga 21.06.2019

294	Suvmaja Kloogal	Sihi 4, Klooga küla	vabariik	elamu	Ei
295	Suvmaja Meremõisas	Kungla 1, Meremõisa küla	vabariik	elamu	Ei
296	Elamu	Suvila 12, Vasalemma alev	vabariik	elamu	Ei
298	Aiamaja	Kaluri tee 1, Kloogaranna küla	nõukogude	jah	Ei
307	Koidula kolhoosi keskusehoone Padiesel	Padise	nõukogude	jah	Ei
313	Punktalamud Padiesel	Padise 4,5,6,7,8	nõukogude	elamu	Ei
314	12-korteriga elamud Padiesel	Padise 1,2,3	nõukogude	elamu	Ei
315	Nõukogude elitaarsed elustiili esindav suvila Kloogarannas	Ranna tee 4, Kloogaranna küla	nõukogude	jah	Ei
319	Kortrelamu Rummu	Haapsalu mnt 11, Rummu alevik	nõukogude	jah	Ei
615	Klooga raudteejaama kompleks	Klooga küla	tsaariaeg	jah	Ei
620	Kloogaranna küla	Kloogaranna küla	vabariik	jah	Ei
621	Vasalemma aedlinn	Vasalemma alevik	vabariik	jah	Ei
622	Karjaküla sovhoositööliste elamud	Keila tee ja Orava tn, Karjaküla	nõukogude	jah	Ei
623	Klooga aedlinna sõjaväelinnak	Klooga aedlinn	nõukogude		Ei
624	Kolmest suvilast koosnev ansambel Kloogarannas	Nõmme tee 4, 6, 8, Kloogaranna küla	nõukogude	jah	Ei
1698	Vanaveski vesiveski pais	1) Harjumaa, Keila vald, Põllküla küla, Vanaveski 2) Harjumaa, Padise vald, Langa küla, Vanaveski	vabariik		Ei
1742	Kloogaranna supelranna keskus	Kloogaranna küla	nõukogude	jah	Ei
1750	Kloostri vallamaja	Kloostri	tsaariaeg	jah	Ei

18.3. Maaehituspärandi objektid⁶⁵

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 38 maaehituspärandi objekti (vt Tabel 21).

Tabel 21. Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud maaehituspärandi objektid. Allikas: Kultuurimälestiste riiklik register, seisuga 21.08.2019

Registri ID	Nimetus	Asukoht
246	Vihterpalu vallamaja	Änglema
62	Kloostri vallamaja	Padise
241	Ansuvälja talu	Ansuvälja talu, Nahkjala küla
242	Politik Friedrich Akeli suvmaja Kloogarannas	Kloogaranna küla, kinnistu Noortelaager
248	Kaarmanni maja	Kloogaranna küla, Männi 3

⁶⁵ Kultuurimälestiste riiklik register (Maaehituspärandi andmekogu), seisuga 21.08.2019

250	„Kärneri maja”	Kulna küla, Karujõmmi kinnistu
252	Neogooti paviljon	Kõbiste talu, Kloogaranna küla
255	Suvmaja	Kloogaranna küla, Klooga noortelaager
263	Vasalemma raudteejaam	Jaama tn, Vasalemma alevik
264	Vasalemma apteegimaja	Jaama 16, Vasalemma alevik
266	Elamu	Hattu küla, Vanamõisa kinnistu
277	Nädalalõpu majake	Laeva tee 10, Kloogaranna küla
279	Elamu Kloogarannas	Mere 22, Kloogaranna küla
280	Suvmaja Kloogarannas	Mere 10, Kloogaranna küla
281	Suvmaja Kloogarannas	Kloogaranna küla, Metsamaja 1
286	Suvmaja	Oja tee 3, Kloogaranna küla
287	Oksenbergi villa	Kloogaranna küla
288	Vanaveski vesiveski	Põllküla, Vanaveski
290	Puuna sild	Risti-Nõva teel üle Vihterpalu jõe
291	Elamu	Pärna 27, Vasalemma alev
294	Suvmaja Kloogal	Sihi 4, Klooga küla
295	Suvmaja Meremõisas	Kungla 1, Meremõisa küla
296	Elamu	Suvila 12, Vasalemma alev
298	Aiamaja	Kaluri tee 1, Kloogaranna küla
307	Koidula kolhoosi keskusehoone Padisel	Padise
313	Punktalamud Padisel	Padise 4,5,6,7,8
314	12-korteriga elamud Padisel	Padise 1,2,3
315	Nõukogude elitaarsed elustiili esindav suvila Kloogarannas	Ranna tee 4, Kloogaranna küla
319	Korterelamu Rummu	Haapsalu mnt 11, Rummu alevik
615	Klooga raudteejaama kompleks	Klooga küla
620	Kloogaranna küla	Kloogaranna küla
621	Vasalemma aedlinn	Vasalemma alevik
622	Karjaküla sovhoositöölise elamud	Keila tee ja Orava tn, Karjaküla
623	Klooga aedlinna sõjaväelinnak	Klooga aedlinn
624	Kolmest suvilast koosnev ansambel Kloogarannas	Nõmme tee 4, 6, 8, Kloogaranna küla
1698	Vanaveski vesiveski pais	1) Harjumaa, Keila vald, Põllküla küla, Vanaveski 2) Harjumaa, Padise vald, Langa küla, Vanaveski
1742	Kloogaranna supelranna keskus	Kloogaranna küla
1750	Kloostri vallamaja	Kloostri

18.4. Militaarpärandi objektid⁶⁶

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 38 militaarpärandi objekti (vt Tabel 22).

Tabel 22. Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud militaarpärandi objektid. Allikas: Kultuurimälestiste riiklik register, seisuga 04.09.2019

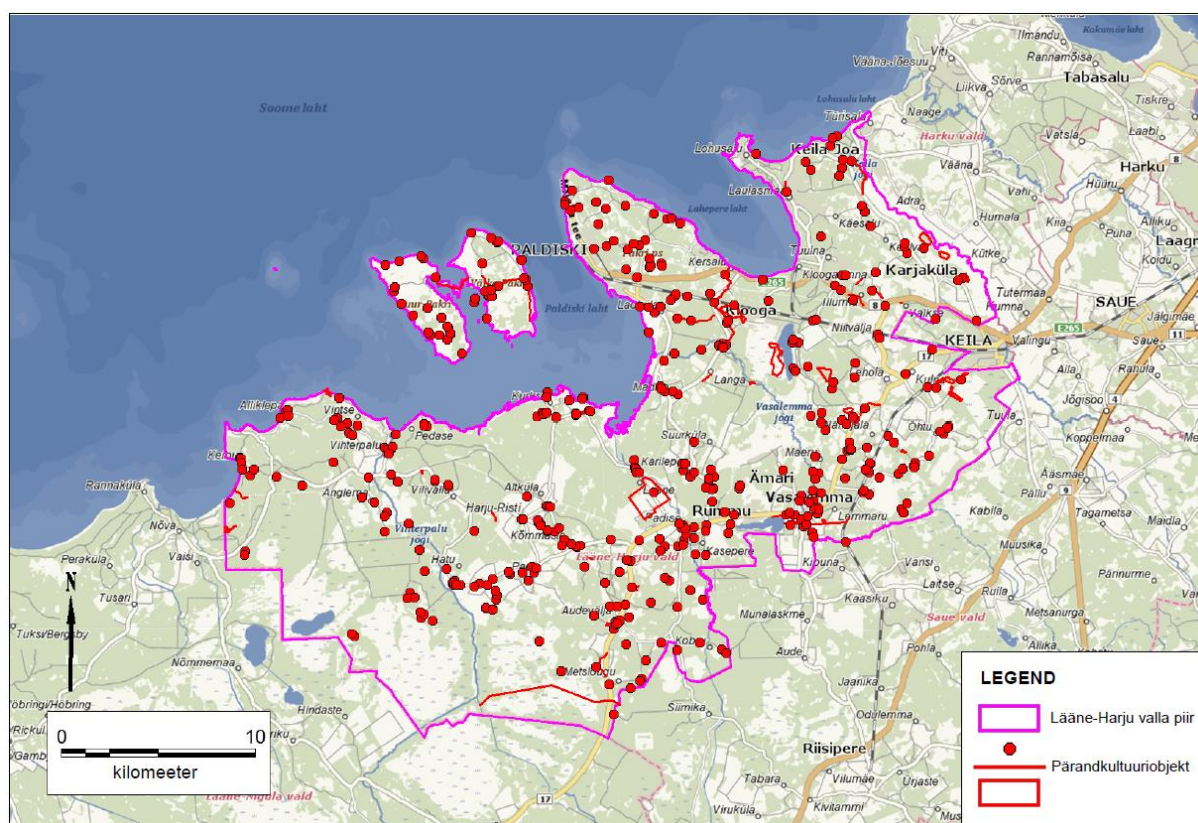
Nimetus	Address	Dateering periood	Seisukord
Alliklepa piirivalvekordon	Kuusiku	Nõukogude	Hea
Keibu tehnilise vaatluse post	Irise	Nõukogude	Halb
Keila-Joa tehnilise vaatluse post	Merenuka tn 7	Nõukogude	Hea
Klooga garnisoni komandantuur ja laod	Kloogamõisa allee 3	Nõukogude	Halb
Kolvikunina (Alliklepa) tehnilise vaatluse post	Tuultepesa	Nõukogude	Halb
Kurkse piirivalvekordon	Kurkse kordon	Nõukogude	Rahuldav
Kurkse tehnilise vaatluse post	Kurkse kordon	Nõukogude	Halb
Laoküla vaatlushoone	Puhkeranna tee 1	Nõukogude	Rahuldav
Leetse I (Paju) seniitraketibaas	Väike-Pakrineeme	Nõukogude	Halb
Leetse II seniitraketibaas	Leetse tee 20	Nõukogude	Halb
Leetse laskemoonaladu	Leetse tee 43	Nõukogude	Halb
Leetse suurtükispositsioonid		Nõukogude	Halb
Lohusalu piirivalvekordon	Kordoni	Nõukogude	Halb
Lohusalu tehnilise vaatluse post	Lohusalu vaatetorn	Nõukogude	Halb
Paldiski (dessanditõrje)patarei	S. Julajevi tee 2	Nõukogude	Rahuldav
Paldiski 180 mm raudteesuurtükkide positsioon	Neljatuule	Nõukogude	Halb
Paldiski 76 mm patarei		Nõukogude	Rahuldav
Paldiski tulejuhtimistorn	Majaka tee 29	Nõukogude	Rahuldav
Paldiski õppetuumareaktorite kompleks	Leetse tee 21	Nõukogude	Hea
Suur- ja Väike-Pakri polügoon	Keila metskond 124	Nõukogude	Halb
Suurekivi seniitraketibaas	Vihterpalu metskond 7	Nõukogude	Halb
Suur-Pakri 45 mm patarei	Keila metskond 122	Nõukogude	Rahuldav
Suur-Pakri linnak 1 (põhjapoolne)	Keila metskond 128	Nõukogude	Halb
Suur-Pakri linnak 2 (saare keskosas)	Keila metskond 128	Nõukogude	Halb
Suur-Pakri linnak 3 (lõunapoolne)	Kurokünka	Nõukogude	Halb
Väike-Pakri 100 mm patarei	Keila metskond 124	Nõukogude	Rahuldav
Väike-Pakri 130 mm patarei (põhjapoolne)	Keila metskond 124	Nõukogude	Halb
Väike-Pakri 130 mm patarei (lõunapoolne)	Keila metskond 124	Nõukogude	Rahuldav
Väike-Pakri 45 mm patarei	Keila metskond 124	Nõukogude	Rahuldav
Väike-Pakri 76 mm patarei (lõunapoolne)	Keila metskond 128	Nõukogude	Halb
Väike-Pakri 76 mm patarei (põhjapoolne)	Ers-Matsu	Nõukogude	Rahuldav
Väike-Pakri lennuväli	Rukkisaare 3	Nõukogude	Halb
Väike-Pakri linnak 1	Rukkisaare 3	Nõukogude	Halb
Väike-Pakri linnak 2		Nõukogude	Halb
Ämari (Suurküla) lennuväli	Ämari lennuväli	Nõukogude	Väga hea

⁶⁶ Kultuurimälestiste riiklik register (Militaarpärandi andmekogu), seisuga 04.09.2019

18.5. Pärandkultuuri objektid⁶⁷

Pärandkultuuri objekte kaardistatakse seetõttu, et hoida elus teadmist sellest, millist kultuurilist väärtust põlised talukohad, veskid, puud ja kivid, kõrtsid, keldrid, punkrid, vanad kohanimed ja muud pärandkultuuri objektid kunagi on kandnud. Pärandkultuuri inventeerimise eesmärk on seni varjul olnu uuesti päevavalgele tuua ja seeläbi tõsta maaomanike ning maastikul tegutsejate teadlikkust pärandkultuurist. Samuti aitavad pärandkultuuri objektid väärtustada piirkonna aja- ja kultuurilugu ning luua eeldused nt matka- ja õpperadade mitmekesistamiseks, turismi arendamiseks ning piirkonna aja- ja kultuuriloo (koduloo) uurimise ergutamiseks.

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 478 pärandkultuuri objekti. Ülevaate pärandkultuuriobjektide paiknemisest Lääne-Harju valla territooriumil annab Joonis 30.

Joonis 30. Pärandkultuuriobjektide paiknemine Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: EELIS, seisuga 22.08.2019

18.6. Väärtuslikud maastikud

Lääne-Harju valla territooriumil asuvad **maakondliku tähtsusega väärtuslikud maastikud** on määratud 2005. a kehtestatud Harju maakonna teemaplaneeringuga "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused"⁶⁸. Teemaplaneeringuga määratud väärtuslikud maastikud kanti teemat avamata üle Harju maakonnaplaneeringusse 2030+, uusi väärtuslikke maastikke maakonnaplaneeringuga ei kavandatud.

Maakondliku tähtsusega väärtuslike maastike inventeerimine ja hindamine on teemaplaneeringus tehtud järgmiste väärtuste alusel:

⁶⁷ EELIS, seisuga 22.08.2019

⁶⁸<https://maakonnaplaneering.ee/documents/2845826/19256713/Lisa+4+Asustust+ja+maakasutust+suunava+d+kes....pdf/59922456-bfa6-4d99-b20b-c0c926743cd2>

- kultuurilis-ajalooline väärtus;
- esteetiline väärtus;
- looduslik väärtus;
- identiteediväärtus;
- rekreatiivne ja turismipotentsiaal ehk puhkeväärtus.

Väärtuslike maastike määramine ja nendega arvestamine aitab kaasa: kultuuripärandi hoidmisele traditsioonilise asustus- ja maakasutuse mustri ning muude ajaloo jälgede näol; maastikulise ja bioloogilise mitmekesisuse ning ökoloogilise tasakaalu säilitamisele põllumajanduslikel aladel ning arendussurvega aladel Tallinna lähiümbruses; kohaliku elu, sh maaelu toetamisele.

Teemaplaneeringus „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” eristatakse väärtuslikke loodus- ja puhkemaastikke ning algupäraseid ajastumaastikke. Väärtuslikud loodus- ja puhkemaastikud kannavad endas oma kindlat ökoloogilist identiteeti rohelises võrgustikus või omavad unikaalseid loodusobjekte, moodustades terviklikke puhkeväärtusega loodusmaastikke, mille piiritlemisel teiste hulgas on arvestatud loodukaitsealade ja asustusstruktuuri paiknemisega. Algupäraseid ajastumaastikke on traditsioonilised kultuurmaastikud, kus on säilinud ajalooline asustusstruktuur või ajalooline maastikumuster, mille kaitsmine aitab säilitada erinevate piirkondade kohalikke eripära.

Ülevaate Lääne-Harju vallas asuvatest maakondliku tähtsusega väärtuslikest maastikest annab Tabel 23 ning ülevaate nende paiknemisest valla territooriumil Joonis 31.

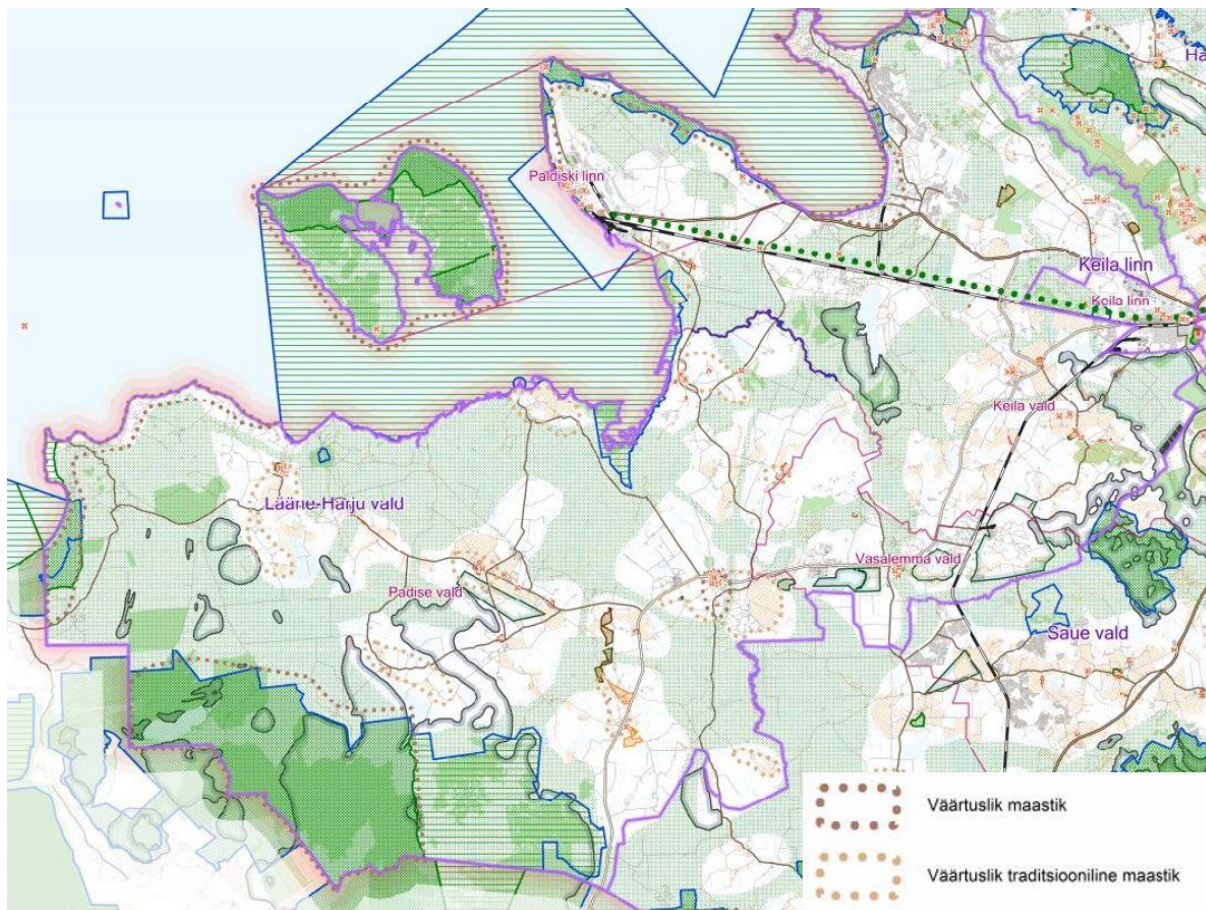
Tabel 23. Maakondliku tähtsusega väärtuslikud loodus- ja puhkemaastikud ning algupäraseid ajastumaastikud Lääne-Harju vallas. Allikas: Harju maakonnaplaneering 2030+; Harju maakonna teemaplaneeringuga „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”

Väärtuslik maastik	Olemus	Kirjeldus	Tähtsus-klass (I-II)	Kaitstus (I-III)	Ohu-tatus (I-III)	Ohutegurid
Keibu-Viinterpalu	Loodus-ja puhkemaastik	Madal, rannavallide ja luiteahelikega ääristatud rannik Keibu lahe ja Kurkse väina naabruses. Ilusad vaated merele (Alliklepa), suurte soode ja nõmmede maastik, astanguline rand (Vintse, Pedase), rannamoodustistel, vallseljakutel ja mereliivadel levivad nõmme- ning palumetsad, tüüpilised nõmmed, soostumisprotsesside lai levik tasastel aladel.	II	II	II	Traditsioonilise maakasutuse vähenemine, võsastumine
Suursoo, Tänavjärv	Loodus-ja puhkemaastik	Ulatuslik soode ja metsade massiiv, mis omab suurt tähtsust ka rohelise võrgustiku sõlmpunktina. Nõmme ja raba vaheldumine (avaldub ilmekalt Tänavjärve lähistel), ainulaadne liivakallastega rand keset raba ja sood).	I	II	III	Kaudne mõju, mis avaldub veerežiimi muudatuste kaudu
Pakri saared	Loodus-ja puhkemaastik	Rannavallide, lubjakivipankade (kuni 14 m), rannikujärvede, loopealsete, rändrahnude ja hävitatud põliskülade maastik, loodusväärtused, erinevate militaarkihistuste	II	II	III	Maastiku kinnikasvamine

		põimumine, rannarootslaste kultuur (kirikuvaremed, surnuaiad), vaateline meremaastik.				
Pakri poolsaar	Loodus-ja puhkemaastik	Loodus- ja ajaloomälestised, paekallas, unikaalsed vaated Pakri saartele ja avamerele, joad, rändrahnud, pangaseinas on pesitsuspaiga leidnud looduskaitsealune linnuliik krüüsel.	I	II	II	Pangapealse võsastumine ja risustumine, võimalikud ehitised pangaastangu vahetus läheduses
Kloogaranna	Loodus-ja puhkemaastik	Supelrand, tähtis linnuala.	II	III	I	Ranna kasutamise korraldamatus, sh vähene puhastamine
Lohusalu	Loodus-ja puhkemaastik	Tähtsate linnualade keskele ulatuv kaarjas poolsaar, mille tipus asub maakael ja selle järel lage Nabemäe künnis, haruldane kuhjemoodustis ehk tombolo, Laulasmaa traditsiooniline puhkepiirkond, Lohusalu sadam.	II	II	I	Ehituslik surve, prahistamine
Keila-Joa-Türisalu	Loodus-ja puhkemaastik	Keila-Joa loss ja pargiansambel Keila jõe karestikuline kanjonorg, juga, põõsasmarana loolad.	I	II	I	Maastiku kinnikasvamine
Padise	Loodus-ja puhkemaastik	Traditsiooniline asustuskeskus, ajaloo- ja arhitektuurimälestised (linnamägi, tsistertslaste kloostri varemed, mõisaansambel, maantee- ja mõisapargi sillad), Padise mõis, Padise linnamägi.	I	III	III	Mälestiste lagunemise kiirus ületab nende taastamiskiirus e
Vihterpalu-Änglema	Algupärased ajastumaastikud	Hästi säilinud maastikumustriga asustusala, Vihterpalu mõisaansambel koos pargiga.			II	
Hatu	Algupärased ajastumaastikud	Hästi säilinud struktuuriga mõisasüda (Hatu mõis, kõrvalhooned, mõisapark).			II	
Harju-Risti	Algupärased ajastumaastikud	Kihelkonnakeskus ja põlisküla, Risti kirik			II	
Kurkse	Algupärased ajastumaastikud	Rootslaste asustatud rannaküla, Risti poolmõis. Hooldatud ja miljööväärtuslik küla.			III	
Audevälja	Algupärased ajastumaastikud	Hästi säilinud külamaastik, Möldre tuuleveski, Ohu allikas.			II	
Padise-Kasepere	Algupärased ajastumaastikud	Harjumaa üks rikkalikuma ajaloolise kihistusega piirkond. Muistne linnamägi, kloostri ja mõisaaegsed ehitised, traditsiooniline külamaastik põlispõldudega, linnamägi. Küla on hästi säilinud põlispõldude struktuuri, miljöö ja hoonestusega.			II	
Kobru	Algupärased ajastumaastikud	Hästi säilinud väike põlisküla.			II	

Madise	Algupärased ajastumaastikud	Suurepärase merevaatega piirkond Paldiski lahe idakaldal. Harju-Madise kirik, mälestuskivi kooli- ja kirjamees Bengt Gottfried Forseliusele.			III	
Laoküla	Algupärased ajastumaastikud	Hästi säilinud põlisküla.			I	
Suurküla	Algupärased ajastumaastikud	Endise kultuurmaastiku kujund – pakirootslaste kompaktne külaase.			III	

Joonis 31. Maakondliku tähtsusega väärtuslike maastike paiknemine Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Harju maakonnaplaneering 2030+, seisuga 21.08.2019

Endise Vasalemma valla ÜP-ga on kohaliku tähtsusega väärtusliku maastikuna Lääne-Harju valla territooriumil määratud **Vasalemma aleviku piirkond** kui ajaloolise asustusstruktuuriga väärtuslik maastik.

Harju MP-ga on sätestatud üldised põhimõtted maakondliku tähtsusega väärtuslike maastike säilitamiseks ja väärtuste suurendamiseks. Täiendavaid tingimusi väärtuslike maastike säilitamise tagamiseks seatakse endise Keila valla, endise Padise valla, endise Paldiski linna ning endise Vasalemma valla ÜP-dega seatakse täiendavaid tingimusi väärtuslike maastike säilimise tagamiseks. ÜP koostamisel arvestatakse strateegilistes planeerimisdokumentides sätestatud tingimustega.

Väärtuslikud maastikud kajastuvad ka ÜP väärtuste ja piirangute joonisel.

18.7. Miljööväärtuslikud alad

Miljööväärtuslikke alasid kaardistatakse seetõttu, et need annavad ettekujutuse asumi/piirkonna ajaloolisest keskkonnast, mistõttu on ruumilisel planeerimisel oluline arvestada nende pärandi säilimisega. Samuti aitavad miljööväärtuslikud alad väärtustada piirkonna aja- ja kultuurilugu, luua eeldused nt turismi arendamiseks ning piirkonna aja- ja kultuuriloo (koduloo) uurimise ergutamiseks.

Lääne-Harju valla territooriumil asuvad miljööväärtuslikud alad on määratletud endise Keila valla, endise Padise valla, endise Paldiski linna ning endise Vasalemma valla ÜP-dega. Ülevaate Lääne-Harju valla miljööväärtuslikest aladest, nende väärtustest ja väärtuslikest objektidest annab Tabel 24.

Tabel 24. Miljööväärtuslikud alad Lääne-Harju valla territooriumil. Allikad: endise Keila valla ÜP, Padise valla ÜP, Vasalemma valla ÜP, seisuga 22.08.2019

Miljööväärtuslik ala	Väärtus, väärtuslikud objektid
Käesalu mõisaansambel	
Klooga aedlinn	
Klooga mõisaansambel	
Niitvälja karjamõis	
Padise ja Kasepere külas asuv mets Keila-Haapsalu maanteest ida pool	Väärtuslik maastikumiljöö
Hatu külas Hatu mõisa ümbrus koos pargi ja asulakohaga	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Harju Risti külas Harju-Risti kiriku ümbrus koos kalmistu ja asulakohaga	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Kõmmaste külas küla hoonestus koos kiviaedade ja asulakohaga	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Kõmmaste külas küla hoonestus	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Audevälja külas küla hoonestus koos kiviaedadega	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Määra külas küla hoonestus koos asulakohaga	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Kasepere külas terviklikult säilinud küla keskus	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Madise külas Madise kiriku ümbrus	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Suurkülas asulakoht ja ohverdamiskoht ning selle ümbrus	Vallale omane kiviaedadega ja hoonestusega väärtuslik külamiljöö
Suur-Pakri saare Suurküla	Hästi loetav küla struktuur, osaliselt säilinud hoonete kiviseinad ja vana puistu
Vasalemma miljööväärtuslik ala	Jaani tänava, Roosi tänava, Pärna tänava, Karjääri tee ja Jaama tee äärseid krunte ning väheseid krunte ka Suvila tänava Jaama tee poolses osas (vt joonis Väärtused ja piirangud). Alal on säilinud Vasalemma aedlinnale omaseid väärtuslikke hooneid ja ajalooline tänavavõrk.

Endise Keila valla, endise Padise valla, endise Paldiski linna ning endise Vasalemma valla ÜP-dega on sätestatud tingimused miljööväärtuslike alade miljöö säilitamiseks ning ehitustingimused nendel aladel. ÜP koostamisel arvestatakse strateegiliste planeerimisdokumentidega.

18.8. Kalmistud

Kalmistud on oluliseks kalmistukultuuri osaks. Selles ptk-is on kajastatud need kalmistud, mis ei ole kaitse all ning mida pole käesolevad dokumendis eelnevalt käsitletud (kultuuriväärtustena registreeritud).

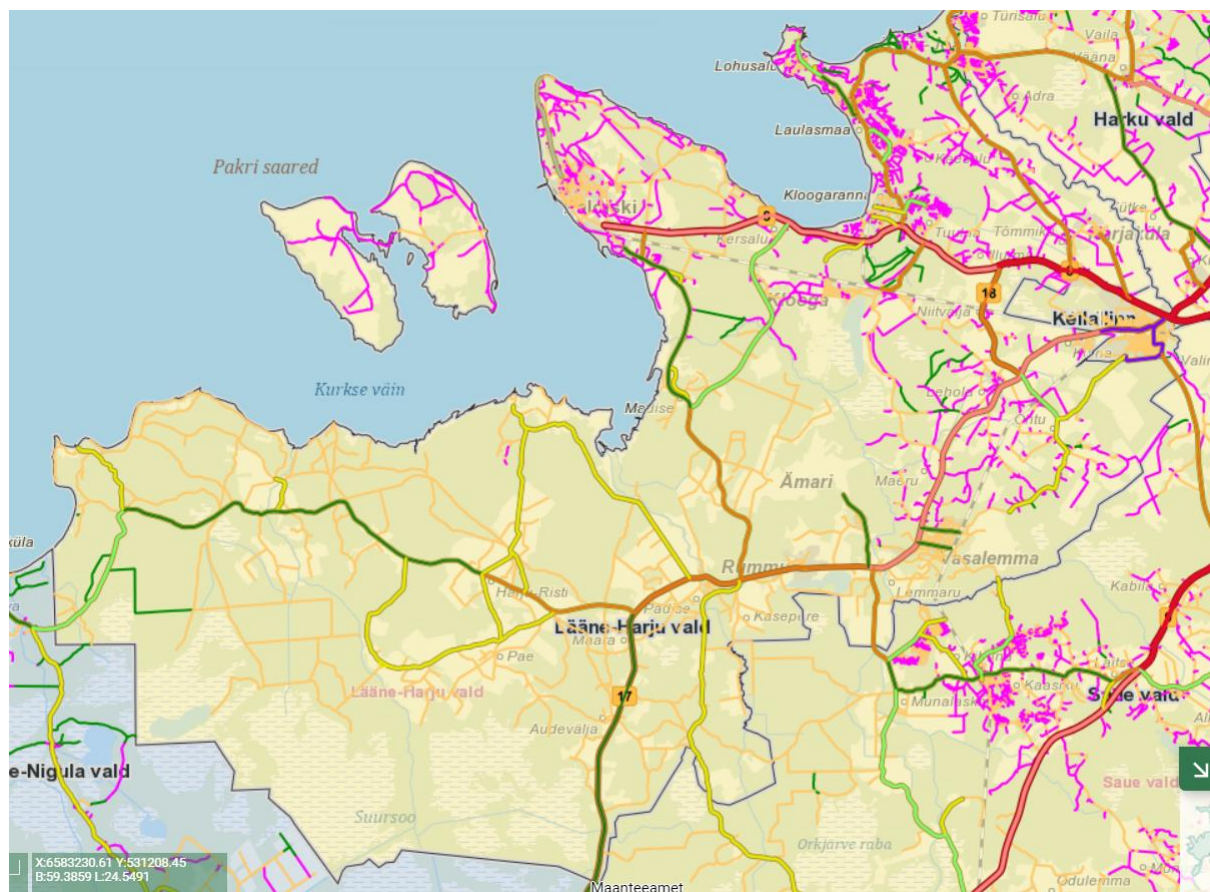
Lääne-Harju valla territooriumil asub kaheksa kalmistut⁶⁹, mis kõik on registreeritud kultuuriväärtusena (vt ptk 18.1).

19. Taristu

19.1. Teedevõrk

Lääne-Harju valla asustuspiirkondadel on head raudtee- ja maanteeühendused – valda läbivad Tallinn–Paldiski, Tallinn–Kloogaranna ja Tallinn–Riisipere elektriraudteetrassid. Reisirongiühendused tagavad head liikumisvõimalused Paldiski, Klooga ja Niitvälja piirkondadele ning Keila lähiümbruse ja Vasalemma aleviku piirkondadele.

Lääne-Harju valda läbib Tallinn–Paldiski (riigimaantee nr 8) ning Keila–Haapsalu tugimaantee (nr 17). Maanteeameti liiklussagedusandmestiku põhjal on tihedaima liiklusega piirkond vallas Tallinn–Paldiski põhimaanteel alates Keilast kuni Niitväljani (enam kui 6000 autot ööpäevas) ning Tallinn–Paldiski põhimaantee ülejäänud osal ning Keila–Haapsalu maantee Keila–Lemmaru lõigul (3000 – 5999 sõidukit ööpäevas).

Joonis 32. Riigi-, kohaliku- ja erateed Lääne-Harju vallas. Allikas: Maa-amet

⁶⁹ Lääne-Harju valla kodulehekül, seisuga 22.08.2019

Lääne-Harju valla taristu oluliseks osaks on sadamate võrgustik, eelkõige Paldiski Põhjasadam ja Lõunasadam, aga samuti väikesadamad Lohusalus, Meremõisas, Kurkses ja Ristnas. Valla era- ja avalikest teedest suurema osa moodustavad kruusakattega teed. Probleemiks on asulasiseste teede rekonstrueerimine ning intensiivse liiklusega piirkondades kruusateede liiga suur osakaal. Paldiski linnatänavate võrk on keskuses piisavalt tihe, kuid keskuse äärealadel on tänavad kohati halvas olukorras (eriti aiandusühistute piirkonnas). Leidub ka kõvakatteta teelõike. Keskusest välja jäävad tänavad on enamikus kruusa- või pinnasteed.

Tänavavalgustus on Paldiski linnas, Klooga, Keila-Joa, Karjaküla, Vasalemma ja Ämari alevikes. Osaliselt on valgustatud Lehola, Niitvälja, Ohtu, Lohusalu, Laulasmaa, Kloogaranna ja Kulna küla. Valgustatud on Harju-Risti ja Padise kergliiklusteed. Rummu alevikus on teostatud viimastel aastatel välisvalgustuse renoveerimise esimene etapp, vajalik on teostada teine etapp. Osaliselt on valgustatud tähtsamad ajaloomälestised. Tõsine valupunkt on vallasisene ühistransport, mis ei võimalda vallaelanikel paindlikku liikumist valla sees. Bussiliiklus nii vallakeskuse ja valla äärealade kui ka Keila ja Tallinna vahel on viimastel aastatel vähenenud ning ei rahulda elanike reisivajadusi. Harjumaal ühistransporti korraldav Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus on algatanud projekti „Ühistransporditeenuse parandamine Lääne- Harjumaal ja Läänemaal“, mille käigus tehakse uuringuid ja püütakse leida lahendusi olukorra normaliseerimiseks.⁷⁰

19.2. Vee- ja kanalisatsioonivõrk^{71 72}

Lääne-Harju valla territooriumil on seisuga 27.08.2019 registreeritud kokku 1234 puurkaevu, sh 1131 puurkaevu olmevee saamiseks, 26 hüdrogeoloogilise uuringu puurkaevu, seitse puurkaevu tootmisvee saamiseks, kaheksa puurkaevu põllumajandustootmise tarbeks, kaks kaevanduse puurkaevu, 58 kinnise soojussüsteemi puurauku ning kaks avatud soojussüsteemi puurkaevu.

Veevarustuse toiteks on Lääne-Harju vallas puurkaevud, mis saavad oma vee Ordoviitsiumi, Ordoviitsiumi-Kambriumi, Kambriumi-Vendi ja Kvaternaari põhjaveekompleksist.

Ordoviitsiumi põhjaveekompleksi probleemiks on võimalik reostus, kuna vähesel määral paksusega kvaternaarseadised lasevad reostuse läbi. Kunagine Ämari lennuvälja kütuse vastuvõtusõlm ja kütusejuhe toovad probleeme kaasa siiani, kuna paljud elanikud tarvitavad madalate erapuurgaevude vett, mis võib olla mõjutatud naftareostusest.

Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekompleksi veepide on suhteliselt õhuke ning võib teatud olukorras olla mõjutatud ülalasuvatest Kvaternaari- ja Ordoviitsiumi veekompleksi infiltreerunud veest ja ka sealsest võimalikust reostusest.

Kambriumi-Vendi põhjaveekompleksi probleemiks on veevõtt, mille edasine suurenemine võib põhjustada merevee sissetungi, mis omakorda suurendab kloriidide sisaldust põhjavees ning võib muuta põhjavee joogiveena kasutamiskõlbmatuks. Samuti on intensiivse veevõtiga piirkondades soolase vee sissetungi oht soolakat vett sisaldavast aluskorrast.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga või ainult veevärgiga on varustatud Paldiski linn, Klooga, Keila-Joa, Karjaküla, Vasalemma, Ämari ja Rummu alevik ning Laulasmaa, Lehola, Tuulna, Kulna, Lohusalu, Kloogaranna, Meremõisa, Valkse, Kersalu, Padise ja Harju-Risti küla. Ülejäänud piirkondades ühisveevärgi ja -kanalisatsioon puudub. Nendes piirkondades kasutatakse joogivee saamiseks isiklike puurkaeve ja salvkaeve.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust Lääne-Harju vallas pakub Lahevesi AS, Keila Vesi AS, AÜ Mareka AS, AÜ Teras, AÜ TM Loodus, Eesti Noorsootöö Keskus, MTÜ Ranna Kinnistud, Laulasmaa Invest OÜ, Oomega-T OÜ, AÜ Astangu, AÜ Tornimäe Eva ja AÜ Aidu. Piirkondades, kus ühiskanalisatsioon puudub, kogutakse reovesi kogumiskaevudesse.

⁷⁰ Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030

⁷¹ Keskkonnaagentuuri 27.08.2019 kiri

⁷² Lääne-Harju valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2019-2030, Keskkonnaprojekt OÜ, 2019

Klooga alevikus pakub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenust Lahevesi AS (vee-erikasutusluba L.VV/324156). Piirkonnas on 15 puurkaevu, millest kolm kuuluvad Lahevesi AS-le (vt Tabel 25). Ülejäänud puurkaevud on kasutusel ühe-kahe majapidamise või ettevõtte tarbeks. Lahevesi AS-le kuuluvatest puurkaevudest kaks on reservis ning neid ei kasutata.

Klooga aleviku kanalisatsioon on suures osas iseoolne. Suurte korrusmajade piirkonna kanalisatsioon juhitakse iseoolset kanalisatsiooni peapumpplasse, kust see pumbatakse reoveepuhastisse. Aedlinna korrusmajade jaoks on eraldi pumppla, mis pumpab Kivi tn iseoolsesse torustikku. Alevikus on reovee puhastamiseks rajatud tüüpne aktiivmudapuhasti KY-200. Heitveesuubla on Klooga järv.

Tabel 25. Klooga aleviku ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 27.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare		
	Klooga kaevude grupp	Klooga (1118)/reservis	Klooga (1120)/reservis
Keskkonnaregistri kood	PRK0014195	PRK0001118	PRK0001120
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	C-V	C-V	C-V
Puurkaevu sügavus, m	150	160	160
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	60 000	-	-
Puurkaevu sanitaarkaitseala	50 m – ei ole tagatud	25 m - on tagatud	50 m – ei ole tagatud

Keila-Joa alevikus (sh Harku valla Türisalu külas) pakub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenust Lahevesi AS (vee-erikasutusluba L.VV/324156). Piirkonnas on 35 puurkaevu, millest kolm kuuluvad Lahevesi AS-le (vt Tabel 26). Ülejäänud puurkaevud on kasutusel ühe-kahe majapidamise või ettevõtte tarbeks. Üks Lahevesi AS-le kuuluv puurkaev on kasutusel vaid reoveepuhasti mehhaanilise töötluse seadme pesuvee ja olmevee tagamiseks.

Põhjavesi pumbatakse kahest puurkaevust süvaveepumpadega läbi aeraatorsüsteemi rauaeraldusfiltritesse. Kanalisatsioon on suures osas iseoolne. Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna teest merepoolse piirkonna kanalisatsioon juhitakse iseoolset reoveepuhastisse, suvilapiirkonna kanalisatsioon kogutakse kokku Jõeääre tee ääres asuvasse pumpplasse, kust see pumbatakse Pargi allee-Lossi tee ristmiku lähedal asuvasse iseoolsesse torustikku.

Harku vallas Türisalu külast kanalisatsiooni Keila-Joa aleviku kanalisatsioonisüsteemi pumpamiseks on rajatud kaks pumplat.

Reovee puhastamine toimub Keila-Joa reoveepuhastis (aktiivmudapuhasti). Reovee suubla on Lohusalu laht.

Tabel 26. Keila-Joa aleviku ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 27.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare	
	Keila-Joa puurkaev ²	Keila-Joa (591)
Keskkonnaregistri kood	PRK0051874	PRK0000591
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	V2vr	C-V
Puurkaevu sügavus, m	134,8	170
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	40 000	8000
Puurkaevu sanitaarkaitseala	30 m – on tagatud	50 m – on tagatud

Karjaküla alevikus on kaks Lahevesi AS-le kuuluvat puurkaevu (vee-erikasutusluba L.VV/324156) (vt Tabel 27). Põhjavesi pumbatakse kahest puurkaevust süvaveepumpadega läbi aeraatorsüsteemi

rauaeraldusfiltritesse. Aleviku kanalisatsioonitorustikud on isevoolsed. Aleviku kanalisatsioon voolab peapumpplasse, kust see pumbatakse Keila linna kanalisatsioonisüsteemi. Reoveepuhastiks on kaks biotiiki, mis on kasutusel, siis kui reoveepumpla on rivist väljas.

Tabel 27. Karjaküla aleviku ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 27.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare	
	Karjaküla kaevude grupp	
Keskkonnaregistri kood	PRK0000666	PRK0009509
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	C-V	C-V
Puurkaevu sügavus, m	191	180
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	48 000	
Puurkaevu sanitaarkaitseala	50 m – ei ole tagatud	50 m – on tagatud

Laulasmaa külas osutab ühisveevärgi teenust kolm vee-ettevõtet: AÜ Mareka AS (vee-erikasutusluba L.VV/327725), AÜ Teras (L.VV/326423) ja AÜ TM Loodus (L.VV/326586). Lisaks sellele varustavad Laulasmaa küla ühisveevärki Laulasmaa Invest OÜ (L.VV/325131) ning AÜ Luule. AÜ Luule puurkaev on üle antud Lahevesi AS-le (L.VV/324987) (vt Tabel 28). Vastavalt Keila Vallavolikogu 28.04.2017 otsusele nr 346/0417 hakkab peale Laulasmaa veemajandusprojekti elluviimist Laulasmaa piirkonna vee-ettevõtjaks Lahevesi AS. Külas on 283 puurkaevu, millest 6 kuuluvad vee-ettevõtetele.

Laulasmaa küla kanalisatsioonitorustik kuulub Laulasmaa Invest OÜ-le. Süsteem teenindab Laulasmaa veekeskust ja konverentsihotelli, Laulasmaa lasteaed-põhikooli ning Lauresi tee 1 asuvat 15-korteriga elamut. Reoveepuhasti on eraomandis ning teenindab vaid Laulasmaa hotelli kompleksi ja selle kõrval asuvat korrusmaja. Reoveepuhastiks on kestusõhutusega aktiivmudapuhasti koos järelpuhastuse liivafiltri ja biotiigiga. Heitveesuublasts on Laulasmaa oja.

Tabel 28. Laulasmaa küla ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 27.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare					
	Laulasmaa (658)	Laulasmaa (11482)	AÜ Teras	AÜ Loodus	Laulasmaa SPA (584)	AÜ Luule
Keskkonna-registri kood	PRK0000658	PRK0011482	PRK0000583	PRK0011539	PRK0000584	PRK0000657
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	O-C	O-C	V2vr	C-V	V2gd	o-Ca
Puurkaevu sügavus, m	51	50	148	148	159	51
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	-	-	4650	3000	38 800	11 500
Puurkaevu sanitaarkaitseala	50 m – ei ole tagatud	50 m – ei ole tagatud	30 m – on tagatud	50 m – ei ole tagatud	50 m – ei ole tagatud	50 m – ei ole tagatud

Lehola külas on 12 puurkaevu, millest kaks kuulub Lahevesi AS-le (L.VV/324156) (vt Tabel 29) ning ülejäänud on kasutusel ühe-kahe majapidamise või ettevõtte tarbeks. Üks Lahevesi OÜ-le kuuluvatest puurkaevudest asub Lehola reoveepuhasti territooriumil ning on kasutusel tehnoloogilise vee tarbeks.

Põhjavesi pumbatakse puurkaevust süvaveepumbaga läbi rauaeraldusfiltri ning aereeritakse.

Küla kanalisatsioonivõrk on iseveoline. Reovee puhastamine toimub külas asuvas aktiivmudapuhastis. Reovesi juhitakse puhastisse kolme kanalisatsioonipumpla abil. Heitveesuublaaks on Lehola oja.

Tabel 29. Lehola küla ühisveevärgi puurkaevu andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 27.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare
	Lehola 1
Keskonnaregistri kood	PRK0001402
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	O-C
Puurkaevu sügavus, m	90
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	24 000
Puurkaevu sanitaarkaitseala	50 m – ei ole tagatud

Tuulna külas pakuvad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenust AÜ Omega-T (vee-erikasutusluba L.VV/326396) ning AÜ Astangu (vee-erikasutusluba L.VV/325555) (vt Tabel 30). Tuulna külas on 71 puurkaevu, millest kaks kuuluvad vee-ettevõtetele ning ülejäänud on kasutusel ühe-kahe majapidamise või ettevõtte tarbeks. Ühiskanalisatsioon Tuulna külas puudub.

Tabel 30. Tuulna küla ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 27.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare	
	Oomega-T	Astangu
Keskonnaregistri kood	PRK0011406	PRK0000339
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	V2vr	O-C
Puurkaevu sügavus, m	135	52
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	5100	6100
Puurkaevu sanitaarkaitseala	25 m – ei ole tagatud	30 m – ei ole tagatud

Kulna külas osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenust Keila Vesi AS. Külas on üks kompaktne elamupiirkond – Tammemaa elamurajoon, kus elab üle 90% Kulna küla elanikest. Tammemaa elamurajooni veega varustamiseks on loodud ühendus Keila linna ühisveevarustus- ja -kanalisatsioonisüsteemiga.

Lohusalu külas on 14 puurkaevu, millest üks kuulub Lahevesi OÜ-le (L.VV/324156) (vt Tabel 31) ning ülejäänud on kasutusel ühe-kahe majapidamise või ettevõtte tarbeks. Puurkaevust pumbatud vesi juhitakse läbi puhastusseadmete ja II astme pumpla veevõrku.

Ühisakanalisatsioon on rajatud vaid ühele korterelamule ja ühele eramule. Reoveepumpla töötab kogumismahutina, millest väljavedu toimub Keila-Joa reoveepuhasti purgimissõlme.

Tabel 31. Lohusalu küla ühisveevärgi puurkaevu andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 27.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare
	Lohusalu (582)
Keskonnaregistri kood	PRK0000582
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	C-V
Puurkaevu sügavus, m	110
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	28 000
Puurkaevu sanitaarkaitseala	30 m – ei ole tagatud

Kloogaranna külas on 61 puurkaevu, millest kahest toimub veevõtt vee-erikasutusloa alusel (vt Tabel 32). Külas ei ole määratud vee-ettevõtjat. Vee-erikasutusload on väljastatud Eesti Noorsootöö Keskusele (vee-erikasutusluba L.VV/328478), mis haldab Kloogaranna noortelaagrit ning MTÜ-le Ranna Kinnistud (vee-erikasutusluba L.VV/326759), mis haldab kinnistuid, mis kuuluvad MTÜ-sse Ranna Kinnistud ja Lahepere Kinnistud. Ülejäänud puurkaevud on kasutusel ühe-kahe majapidamise tarbeks. Ühiskanalisisatsioon külas puudub.

Tabel 32. Kloogaranna küla ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 27.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare		
	Noorsootöö Keskus Kloogaranna	Lahepere I	Kõltsu II
Keskkonnaregistri kood	PRK0000600	PRK0016071	PRK0023774
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	V2vr	V2vr	V2vr
Puurkaevu sügavus, m	110	110	119
Lubatud veevõtt, m³ aastas	7400	9000	-
Puurkaevu sanitaarkaitseala	10 m – on tagatud	10 m – on tagatud	30 m – ei ole tagatud

Meremõisa külas on 28 puurkaevu, millest kolm kuuluvad Meremõisa puhkeala (Lahevesi AS vee-erikasutusluba L.VV/327507) ja üks AÜ Tornimäe Eva (vee-erikasutusluba L.VV/327596) veevarustussüsteemi (vt Tabel 33). Ülejäänud puurkaevud on kasutusel ühe-kahe majapidamise või ettevõtte tarbeks. Meremõisa puhkeala kolmest puurkaevust kasutatakse ühte, millest pumbatav vesi juhitakse läbi puhastusseadmete ja II astme pumpla veevõrku.

Meremõisa külas on isevooline kanalisatsioonisüsteem, mis kuulub MTÜ-le Meremõisa ning seda haldab Lahevesi AS. Ühiskanalisisatsioonisüsteemi kuulub 5 ühiskanalisisatsioonipumplat ning lisaks kolm pumplat läbi mille suunatakse reovesi reoveepuhastisse. Heitveesuubla on Neeme kraav.

Tabel 33. Meremõisa küla ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 28.08.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare			
	Keila-Joa puhkeala (662) 3	Meremõisa puhkeala (reservis) 1	Meremõisa puhkeala (reservis) 2	Meremõisa (AÜ Tornimäe Eva)
Keskkonnaregistri kood	PRK0000662	PRK0000606	PRK0000639	PRK0000663
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	C-V	C-V	C-V	C-V
Puurkaevu sügavus, m	153	140	165	145
Lubatud veevõtt, m³ aastas	11 800	-	2400	5900
Puurkaevu sanitaarkaitseala	30 m – ei ole tagatud	50 m – on tagatud	25 m – ei ole tagatud	50 m – ei ole tagatud

Valkse külas puudub kompaktne elurajoon. Külas asub taastusravi ja õendusega tegelev Benita Kodu, kus asub eakate kodu, ravikeskus ja hotell. Keskuse vee ja kanalisatsiooniga varustamiseks on loodud ühendus Keila linna ühisveevarustussüsteemiga. Reovee ärajuhtimiseks on rajatud reoveepumpla koos survetorustiku ja isevoolse torustikuga.

Käesalu külas on 21 puurkaevu, millest ühest toimub veevõtt vee-erikasutusloa alusel (L.VV/331773, vt Tabel 34). Vee-ettevõtjat ei ole külas määratud. Ühiskanalisisatsioon külas puudub.

Tabel 34. Käesalu küla ühisveevärgi puurkaevu andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 2.09.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare
	AÜ Lõuna-Käesalu kaev
Keskkonnaregistri kood	PRK0000529
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	C-V
Puurkaevu sügavus, m	130
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	2500
Puurkaevu sanitaarkaitseala	10 m – on tagatud

Kersalu külas on 16 puurkaevu, millest ühest toimub veevõtt vee-erikasutusloa alusel (L.VV/331103, vt Tabel 35). Ülejäänud puurkaevud on kasutusel ühe-kahe majapidamise tarbeks. Külas asuvad üksikud majapidamised ja AÜ Aida, millele on väljastatud vee-erikasutusluba. Ühiskanaliseerimine külas puudub.

Tabel 35. Kersalu küla ühisveevärgi puurkaevu andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 2.09.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare
	AÜ Aida pk
Keskkonnaregistri kood	PRK0001139
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	Cm-V
Puurkaevu sügavus, m	117
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	11 000
Puurkaevu sanitaarkaitseala	30 m – ei ole tagatud

Padise küla ühisveevärgi saab oma vee Padise keskuse puurkaevust (vt Tabel 36). Küla kanalisatsioonisüsteem toimib isevoolselt, reoveepumplad puuduvad. Reovesi suunatakse reoveepuhastisse. Reoveepuhastiks on aktiivmudapuhasti. Heitvee suublaks on Tiigioja.

Tabel 36. Padise küla ühisveevärgi puurkaevu andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 3.09.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare
	Padise
Keskkonnaregistri kood	PRK0003750
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	O-Ca
Puurkaevu sügavus, m	15
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	-
Puurkaevu sanitaarkaitseala	50 m – ei ole tagatud

Harju-Risti külas on 51 puurkaevu, millest üks kuulub Lahevesi AS-le (vee-erikasutusluba L.VV/328458, vt Tabel 37). Ülejäänud puurkaevud on kasutusel ühe-kahe majapidamise, ettevõtte või tuletõrje veemahuti täitmise tarbeks. Külas on ühisvoolne kanalisatsioonisüsteem, millega on ühendatud korruselamud, uus koolimaja, mittetöötavad liha- ja kalatšehh ning farm ja mitmed individuaalelamud. Reovesi juhatakse reoveepumpla abil reoveepuhastisse. Reoveepuhastina on kasutusel õhutatav biotiik.

Tabel 37. Harju-Risti küla ühisveevärgi puurkaevu andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 3.09.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare
	Harju-Risti
Keskkonnaregistri kood	PRK0051872

Näitaja	Puurkaev/veehaare	
	Harju-Risti	
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	O-Ca	
Puurkaevu sügavus, m	100	
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	12 000	
Puurkaevu sanitaarkaitseala	30 m – on tagatud	

Paldiski linnas on 50 puurkaevu. Ühisveevärki varustavad 7 puurkaevu (vee-erikasutusluba L.VV/330401, vt Tabel 38). Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenust pakub Lahevesi AS. Linna tiheasustusalal on suures osas kaetud lahkvoolse kanalisatsiooniga, mis tulenevalt looduslikest oludest on rajatud isevoolsena suunaga mere poole. Reovesi suunatakse peapumplasse ning sealt edasi reoveepuhastisse. Linna heitvee suublaks on Paldiski laht.

Tabel 38. Paldiski linna ühisveevärgi puurkaevu andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 3.09.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare						
	539	534 (reservis)	540	538	544	1639 (konserveeritud)	1603 (konserveeritud)
Keskkonna-registri kood	PRK0000539	PRK0000534	PRK0000540	PRK0000538	PRK0000544	PRK0001639	PRK0001603
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	Ca-V	Ca-V	Ca-V	V2gd	Ca-V	Ca-V	Ca-V
Puurkaevu sügavus, m	200	202	203	210	202,9	186	191
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	555 200					-	-
Puurkaevu sanitaarkaitseala	30 m – ei ole tagatud	30 m – ei ole tagatud	30 m – on tagatud	30 m – on tagatud	30 m – on tagatud	50 m – on tagatud	50 m – on tagatud

Rummu alevikus on 16 puurkaevu, millest kahele puurkaevule, mis kuuluvad Lahevesi AS-le, on väljastatud vee-erikasutusluba (L.VV/330841). Nimetatud puurkaevud varustavad Rummu aleviku ühisveevärki (vt Tabel 39). Murru vangla kanalisatsioonisüsteem on ühisvoolne. Süsteemi koormavad sademe- ning drenaaživesi, kuna osa kortermajadest on ümbritsetud drenaažitorustikega, mis on ühendatud Rummu ühiskanalisatsioonivõrguga. Kanalisatsioonipumpla kaudu juhitakse vesi reoveepuhastisse. Heitveesuublaks on Metsapere peakraav.

Tabel 39. Rummu aleviku ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 09.09.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare	
	Rummu pk 4	Rummu pk 5
Keskkonnaregistri kood	PRK0001183	PRK0001184
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	O-Ca	O-Ca
Puurkaevu sügavus, m	115	115
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	30 000	20 000
Puurkaevu sanitaarkaitseala	50 m – ei ole tagatud	50 m – ei ole tagatud

Ämari alevikus on 10 puurkaevu, millest üks varustab ühisveevärki (vee-erikasutusluba L.VV/328559), üks on reservis ning ülejäänud on kasutusel ühe-kahe majapidamise või ettevõtte tarbeks. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust pakub alevikus Lahevesi AS (vt Tabel 40). Reoveepumpla abil suunatakse tekkiv reovesi reoveepuhastisse (kompaktpuhasti).

Tabel 40. Ämari aleviku ühisveevärgi puurkaevude andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 09.09.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare	
	Ämari alevik, Suurküla (puurkaev 2)	Ämari nr 1 (reservis)
Keskkonnaregistri kood	PRK0001189	PRK0010985
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	O-Ca	O-Ca
Puurkaevu sügavus, m	100	82
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	30 600	-
Puurkaevu sanitaarkaitseala	50 m – ei ole tagatud	50 m – ei ole tagatud

Vasalemma alevikus on 49 puurkaevu, millest üks varustab ühisveevärki (vee-erikasutusluba L.VV/324987, vt Tabel 41) ning ülejäänud on kasutusel ühe-kahe majapidamise või ettevõtte tarbeks. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust pakub alevikus Lahevesi AS. Tekkiv reovesi suunatakse reoveepumpla abil reoveepuhastisse. Heitveesuublaks on Vasalemma jõgi.

Tabel 41. Vasalemma aleviku ühisveevärgi puurkaevu andmed. Allikas: VEKA ja KOTKAS, seisuga 3.09.2019

Näitaja	Puurkaev/veehaare
	Vasalemma Kivi tn 4
Keskkonnaregistri kood	PRK0001442
Puurkaevu poolt avatud põhjaveekiht	O
Puurkaevu sügavus, m	45
Lubatud veevõtt, m ³ aastas	4380
Puurkaevu sanitaarkaitseala	50 m – ei ole tagatud

Lääne-Harju vallas on 13 reoveekogumisala (vt Tabel 42) ja 41 reoveepuhastit⁷³.

Tabel 42. Reoveekogumisalad Lääne-Harju vallas. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 09.09.2019

Kogumisala nimetus	Registrikood	Asukoht	Pindala, ha	Koormus, ie
Ämari	RKA0370002	Ämari alevik	11,2	600
Vasalemma	RKA0370003	Kloogaranna alevik ning Nahkjala ja Lemmaru küla	115,5	1400
Tuulna	RKA0370590	Illurma, Kloogaranna ja Tuulna küla	106	1000
Rummu	RKA0370001	Rummu alevik	82,7	1150
Paldiski	RKA0370021	Paldiski vallasisene linn	115,4	4855
Padise	RKA0370030	Padise küla	9,3	400
Lohusalu	RKA0370577	Lohusalu ja Laulasmaa küla	38,6	750
Lehola	RKA0370060	Lehola küla	18,4	450
Laulasmaa	RKA0370583	Laulasmaa, Meremõisa ja Käesalu küla	249,1	4621

⁷³ Keskkonnaregister, seisuga 09.09.2019

Klooga	RKA0370061	Klooga alevik	61,4	1050
Keila	RKA0370062	Kulna ja Ohtu küla ning Keila linn	450,2	13 550
Karjaküla	RKA0370059	Karjaküla alevik ja Tõmmiku küla	21,5	350
Harju-Risti	RKA0370029	Harju-Risti küla	13,6	400

19.3. Sademevesi⁷⁴

Klooga, Karjaküla, Keila-Joa, Ämari, Vasalemma ja Rummu alevikus ning Laulasmaa, Lehola, Tuulna, Kulna, Lohusalu, Kloogaranna, Meremõisa, Valkse, Käesalu, Kersalu, Padise ja Harju-Risti külas on liigvete ärajuhtimine lahendatud kraavidesse juhtimisega ning sadevete immutamisega haljasaladele. Lahkvoolne sademevee kanalisatsioon puudub.

Paldiski linnas juhitakse sademevesi sademevee kanalisatsiooni. Liigvete ärajuhtimine on lisaks lahendatud kraavidesse juhtimise ja sademevee imbumisega haljasaladele.

19.4. Tuletõrje veevõtukohad⁷⁵

Paldiski linna tuletõrjeevarustus on lahendatud tuletõrje hüdrantidega (56 tk) ühisveevõrgus. Ettevõtete territooriumitel kasutatakse tuletõrjeevarustuseks nii hüdrante kui tuletõrjeevõrkudeid. Kui vee-ettevõtte ei saa tagada hüdrantist vajalikku vooluhulka, tuleb puuduolev vooluhulk tagada tehnikast või looduslikust veekogust. Piirkondades, kus normikohane tuletõrjeevõrk saadavus hüdrantidest on küsitav, tuleb nõutava vooluhulga tagamiseks rajada täiendav ühendustorustik, II astme pumppla koos mahutiga või arendada välja tuletõrje veevõtukohtadel põhinev ühisveevõrgist eraldatud tuletõrjesüsteem.

Klooga ja Keila-Joa alevikus on tuletõrje veevõtuks kasutusel hüdrandid ja looduslikud veevõtukohad. Klooga alevikus on kasutusel kaks hüdranti Saare tn 3 ja Aedlinna tee 2 juures. Looduslikud veevõtukohad asuvad Klooga järve, Soodla järve ning Klooga laskevälja alal asuva tiigi ääres.

Keila-Joa alevikus on seitse hüdranti Lossi tn, Pargi allee ja Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna tee ääres. Looduslikud veevõtukohad asuvad Keila jõe ääres.

Lohusalu külas on kolm hüdranti Rannuka tee 5, Lohusalu tee 110 ning Lohusalu tee 129 juures. Looduslik veevõtukoht asub Lohusalu sadama juures.

Karjaküla alevikus on kaheksa maapealset soojustatud hüdranti.

Lehola külas on tuletõrje veevarustuseks üks hüdrant, mis asub Kellamäe tee 17 juures.

Meremõisa küla puhkeala tuletõrje veevarustus on lahendatud tuletõrjehüdrantide baasil. Külas asub seitse tuletõrjehüdranti.

Rummu alevikus on 11 hüdranti, mis ei ole töökorras.

Ämari alevikus on neli tuletõrjehüdranti. Peale selle on Ämari suurkaevpumppla juurde rajatud kaks 50 m³ tuletõrje veevõtumahuti.

Vasalemma alevikus on tuletõrje veevarustuseks ca 108 m³ veemahuti. Täpsustamist vajavad Jaama teel endise õmblustöökoja ning KeVa territooriumitel asuvate veeserervuaaride kasutuselevõtu võimalused avalike tuletõrjeevõtukohtadena.

Ülejäänud asulates puudub spetsiaalne tuletõrjeevõtu infrastruktuur.

⁷⁴ Lääne-Harju valla ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2019-2030, Keskkonnaprojekt OÜ, 2019

⁷⁵ Lääne-Harju valla ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2019-2030, Keskkonnaprojekt OÜ, 2019

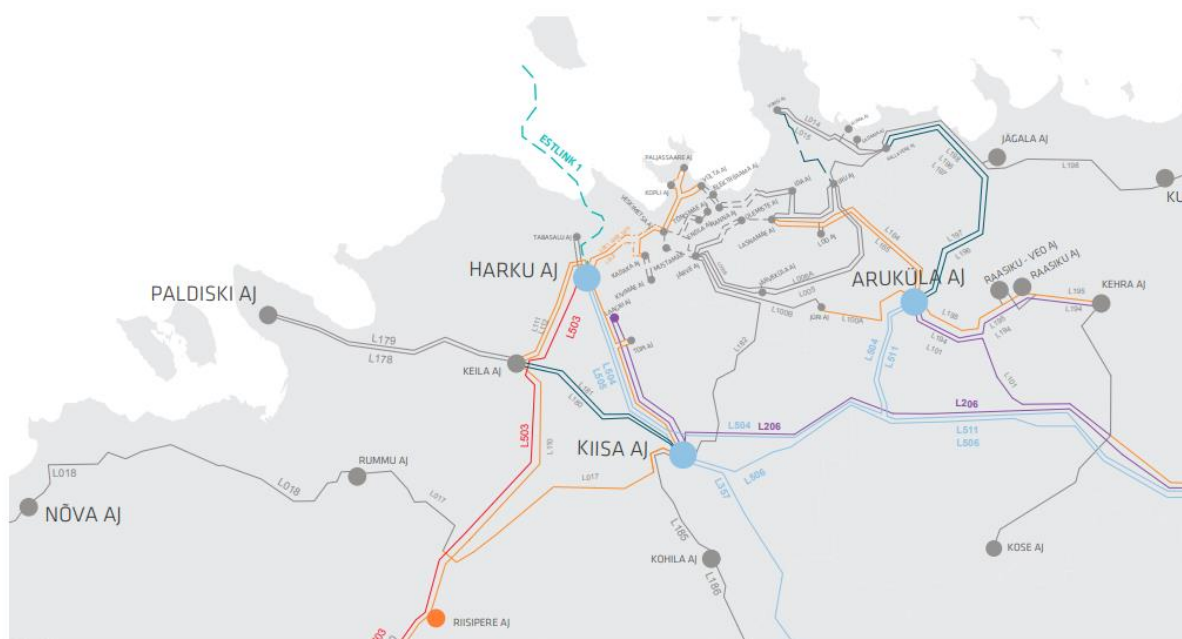
19.5. Soojavarustus⁷⁶

Kaugkütet tarbivad Paldiski linn, Klooga ja Keila-Joa alevikud, Padise küla ja osaliselt Rummu alevik. Küttetrassid kuuluvad nii vallale kui soojatootjatele. Katlamajad Klooga, Keila-Joa ja Rummu alevikus kuuluvad NR Energy AS-le. Padelisel asuvat katlamaja ja kaugküttevõrku haldab AS Lahevesi. Paldiski kaugküttepiirkond hõlmab kogu linnakeskuse ja soojatootjaks on SW Energia.

Harju MP-ga on määratud LNG terminal Pakri poolsaarel ja kajastatud põhimõtteliste gaasitrasside kulgemine, millega arvestatakse ÜP koostamisel.

19.6. Elektrivõrk

Harju MP-ga on määratud põhimõttelised perspektiivsed kõrgepingeliinide koridorid. MP-ga on planeeritud olemasoleva Paldiski 110 kV õhuliini kõrvale rajatav täiendav 330 kV õhuliin⁷⁷. Harju MP-ga arvestatakse ÜP koostamisel.

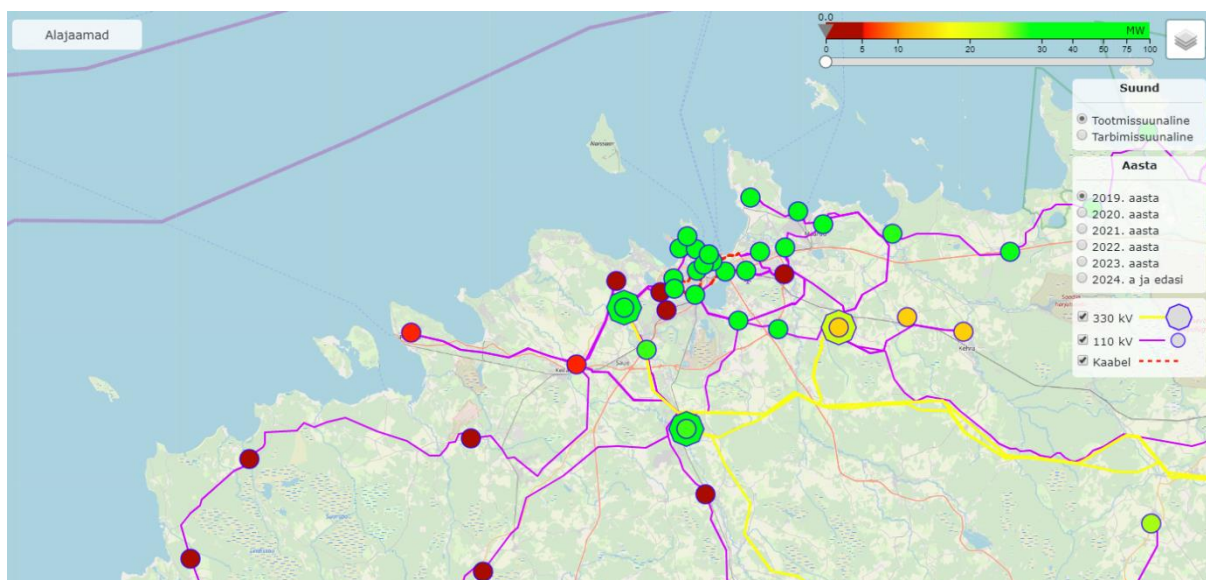
Joonis 33. Elering AS elektrivõrgustiku arenguprojektid Tallinnas ja selle lähipiirkonnas. Allikas: Eesti elektrisüsteemi varustuskindluse aruanne 2019, Elering AS

Seoses Balticconnector'i rajamisega lõpetas Elering AS koostöö Elektrileviga Paldiski alajaama laiendus, et parandada elektrivõrgu varustuskindlust. Paldiski alajaamas valmis uus 110/20-kilovoldine lahter koos 110/20-kilovoldise trafoga. Paldiski alajaamast saab toite Eesti ja Soome vahelise gaasiühenduse Balticconnector'i Paldiski kompressorjaam.

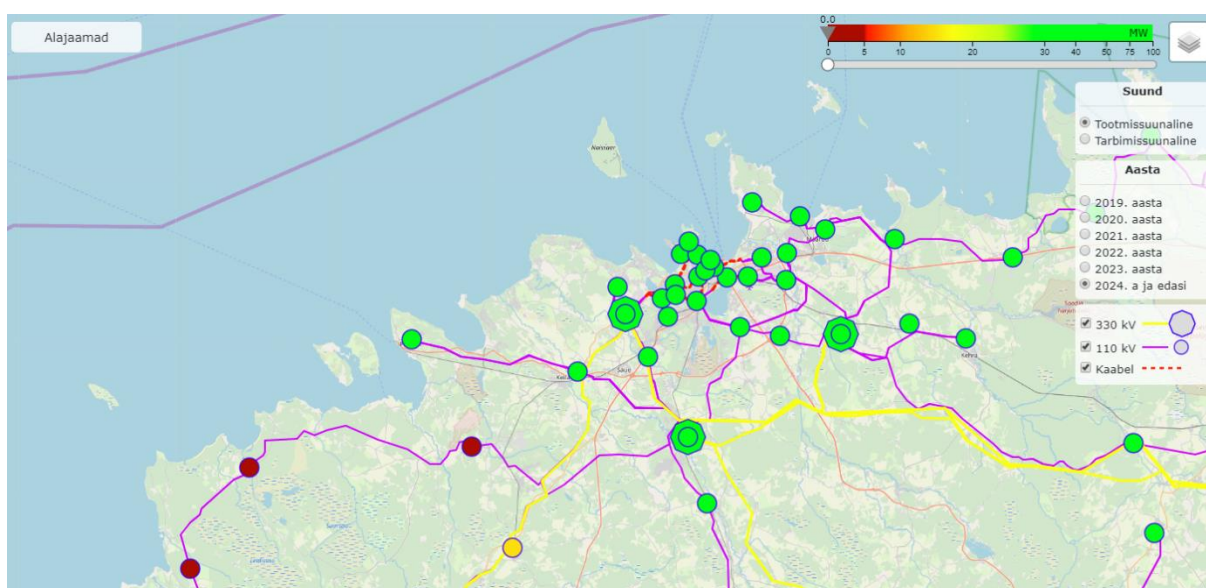
⁷⁶ Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030, Lääne-Harju Vallavolikogu, 2018

⁷⁷ Harju maakonnaplaneering 2030+, Hendrikson&Ko OÜ, 2018

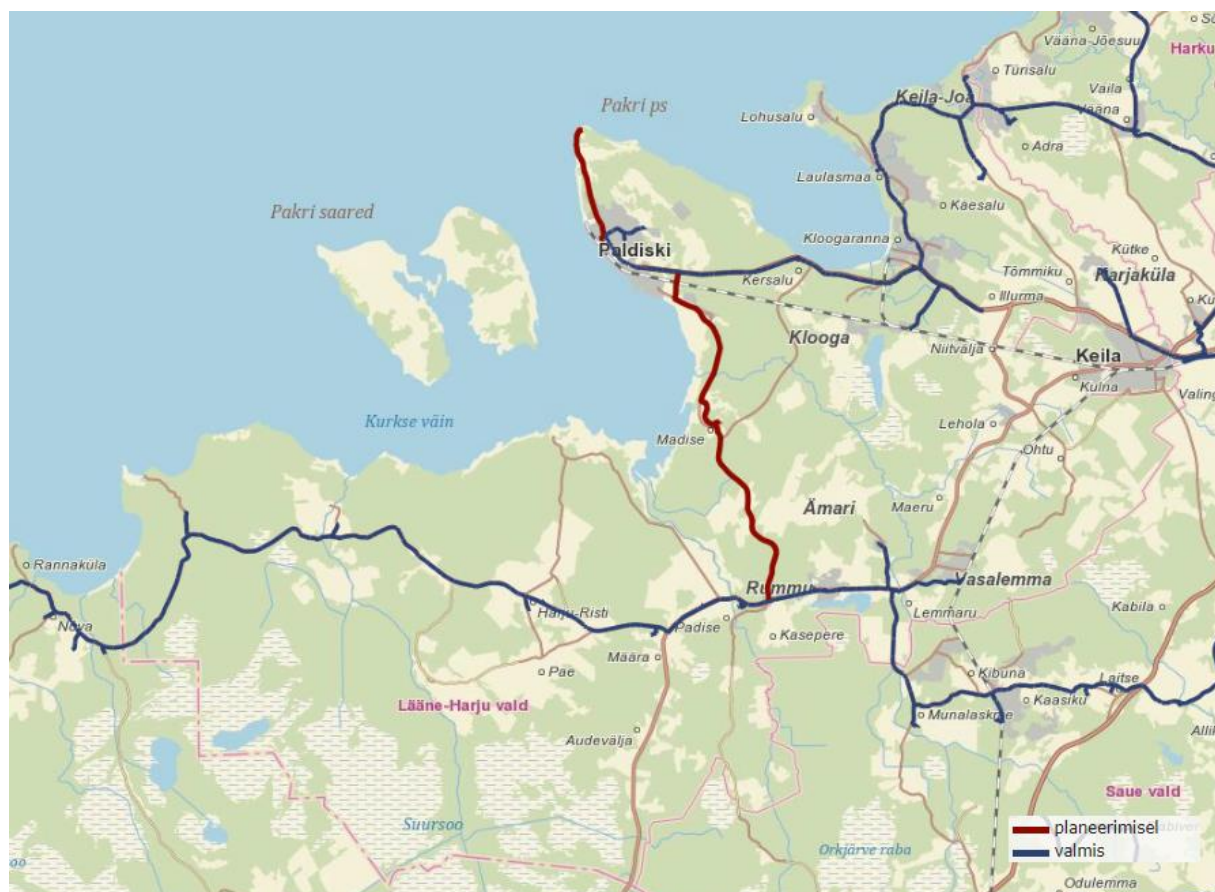
Joonis 34. Vabad tootmissuunalised võimsused Elering AS hallatavas põhivõrgus 2019. aastal Lääne-Harju vallas ja selle lähiümbruses. Allikas: Elering AS vabade liitumisvõimsuste rakendus

Joonis 35. Vabad tootmissuunalised võimsused Elering AS hallatavas põhivõrgus 2024. aastal Lääne-Harju vallas ja selle lähiümbruses. Allikas: Elering AS vabade liitumisvõimsuste rakendus

19.7. Sidevõrk

Hajaasustuse kaetus lairibaühendusega ja võimalused ühendusega liitumiseks on erakordselt oluline, et hajaasustuse piirkonna elanikel oleks võimalik teha kaugtööd ja luua paremad võimalused maaettevõtluse arendamiseks. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil on kavas EstWin baasvõrgust lairiba ühenduse viimine soovijateni.

Joonis 36. EstWin baasvõrgu kättesaadavus Lääne-Harju vallas. Allikas: Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus

MP kohaselt on sidevõrgu arenguvajaduseks:

1. Võimaldamaks paindlikke lahendusi teenuste kättesaadavuse osas ja kaugtööd, on vajalik kvaliteetse sideteenuse väljaarendamine keskustest kaugemale jäävates maalistes piirkondades.
2. Eelistatult paigaldatakse sidevõrgud avaliku kasutusega maadele (nt teede tehnoloogilisse võõndisse, kergliiklusteede äärde).

20. Taastuvenergeetika⁷⁸

Harju maakonnaplaneering 2030+ kohaselt on Harju maakonnas perspektiivikas arendada tuuleenergiat. Maakonna suurim olemasolev tuulikupark paikneb Pakri poolsaarel. Samas on maismaatuulikuparkide kavandamine suhteliselt tihedalt asustatud Harjumaal, kus on ka arvukalt looduslikke piiranguid, keerukas. Suuremaks võib pidada avamere tuulikuparkide rajamise potentsiaali, mida saab käsitleda mereala planeeringus.

MP kohaselt on huvi tuulikupargi kavandamiseks olemas Suur-Pakri saarele, mis suures osas kuulub aga Natura 2000 alade võrgustikku. Kuna MP olemus ei võimalda Natura-aladele tegevuste kavandamiseks vajalikus täpsusastmes alusuuringute koostamist ja asjakohase hindamise läbiviimist, siis MP-ga Natura-aladel arendustegevusi, sh tuulikuparke ei kavandatud.

⁷⁸ Harju maakonnaplaneering 2030+, Hendrikson&Ko OÜ, 2018

MP kohaselt on taastuenergia suuremahulise kasutuselevõtu oluliseks eelduseks tootmise ebaühtlust kompenseerivate elektritootmisvõimsuste rajamine. Selleks soovitakse rajada pump-hüdroakumulatsioonijaam (PHAJ), mille võimalikuks asukohaks on Pakri poolsaar.

Hüdroenergia tootmises on oluline Keila-Joa hüdroelektrijaam. Kuigi Harju maakonnas on mitmeid hüdroenergia tootmiseks sobilikke jõgesid, siis moodustab nende hüdroenergia maht elektrienergia tootmises väikese osa. Sellest hoolimata on vajalik hüdroenergia tootmisesse panustada ja võimalikult suures mahus olemasolevat veeressurssi kasutada ning olemasolevaid hüdroelektrijaamu renoveerida.

Perspektiivi omab ka päikeseenergia, samuti on oluliseks energiaallikaks biomass.

Harju MP annab üldiseid suunised taastuenergeetika arendamiseks, millega arvestatakse ÜP koostamisel.

21. Jäätmemajandus^{79 80 81 82}

Jäätmemajanduse korraldamise aluseks on Lääne-Harjumaa jäätmekava 2015-2020, Lääne-Harju omavalitsuse tasandil reguleerib jäätmehooldust Lääne-Harju valla jäätmehoolduseeskiri.

Lääne-Harjumaa jäätmekava 2015-2020 eesmärk on Lääne-Harjumaa valdade jäätmehoolduse korrastamine ja arengusuundade määratlemine aastani 2020. Jäätmekava üldeesmärkideks on:

- jäätmetekke (ja ohtlikkuse) vähendamine ja vältimine;
- liigitikogutud jäätmete ringlussevõtt või taaskasutamine maksimaalsel tasemel;
- jäätmetest tuleneva keskkonnariski vähendamine;
- seire ja järelevalve tõhustamine;
- jäätmete liigitikogumise edendamine (sh biolagunevate jäätmete kompostimise edendamine);
- jäätmekäitluslane teavitamine ja nõustamine.

Ühise jäätmekava oluline põhimõte on valdade jäätmekäitluskohtade (taristu) integreerimine naaberomavalitsusüksustega.

21.1. Korraldatud jäätmevedu

Lääne-Harju valla territoorium on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud terves ulatuses, liitumine on kohustuslik. Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud segaolmejäätmed, vanapaber ja kartong, suurjäätmed ning biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed.

21.2. Jäätmekäitluskohad

Töötavad prügilad Lääne-Harju valla territooriumil puuduvad. Endise Padise valla territooriumil tegutses varasemalt Tuudinõmme prügila, mis on tänaseks nõuetekohaselt suletud. Täiendavaid meetmeid suletud prügila korrastamiseks rakendada vajalik ei ole. Segaolmejäätmed viiakse valdavalt Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusesse asukohaga Jõelähtme vallas või Iru põletustehasesse asukohaga Maardu linnas.

Lääne-Harju vallas on üks jäätmejaam:

⁷⁹ Harku, Keila, Kernu, Nissi, Padise, Saue valla ning Saue linna ühine jäätmekava, vastu võetud 22.05.2015 Padise Vallavolikogu määrusega nr 21, eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/422062016026>

⁸⁰ Lääne-Harju valla jäätmehoolduseeskiri, vastu võetud 29.05.2018 Lääne-Harju Vallavolikogu määrusega nr 11

⁸¹ Lääne-Harju valla kodulehekül, seisuga 26.08.2019

⁸² Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030, Lääne-Harju Vallavolikogu, 2018

- **Karjaküla jäätmejaam** asukohaga Ohtu külas. Jäätmejaamas võetakse valla elanikelt vastu ohtlikke jäätmeid, pakendeid, paberit ja kartongi, lehtklaasi, autorehve, elektroonikajäätmeid ning rõivaid ja tekstiili;

Lisaks on Paldiskisse loodud **ohtlike jäätmete esmane kogumiskoht**, kus võetakse vastu ohtlikke jäätmeid.

Suuremad jäätmete kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised valla territooriumil puuduvad. Keskkonnaregistri andmetel valla territooriumil mitmeid väiksemaid jäätmekäitluskohti erinevat liiki jäätmete käitlemiseks. Ülevaate Lääne-Harju vallas asuvatest jäätmekäitluskohtadest annab Tabel 43.

Tabel 43. Lääne-Harju valla territooriumil asuvad jäätmekäitluskohad. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 26.08.2019

Nimetus	Keskkonna-registri kood	Käitaja	Asukoht	Tegevuse liik
Vanarehvide vaheladu Paldiski lõunasadamas	JKK3700461	Rehviringlus MTÜ	Paldiski vallasise linn	Vanarehvide käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
Valkse küla freesasfalti kogumiskoht	JKK3700142	Marble OÜ	Valkse küla	Muu tegevus
Rüssa jäätmekäitluskoht	JKK3700563	Rein Lilienberg	Suurküla küla	Tavajäätmete käitluskoht
Rehe tee 6 autolammutuskoda	JKK3700565	V8 Import OÜ	Lehola küla	Ohtlike jäätmete käitluskoht, Autolammutuskoda
Rae põik 8 vanametallipunkt	JKK3700167	CRONIMET Eesti Metall OÜ	Paldiski vallasise linn	Muu komplekstegevus, Ohtlike jäätmete käitluskoht, Metallijäätmete käitluskoht, Elektroonikaromude käitluskoht, Tavajäätmete käitluskoht
Rae põik 8 jäätmekäitluskoht	JKK3700466	Cronimet Nordic OÜ	Paldiski vallasise linn	Metallijäätmete käitluskoht, Elektroonikaromude käitluskoht, Tavajäätmete käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
Rae põik 14 metallijäätmete käitluskoht	JKK3700055	Kuusakoski AS	Paldiski vallasise linn	Jäätmekäitluskeskus, Ohtlike jäätmete käitluskoht, Metallijäätmete käitluskoht, Elektroonikaromude käitluskoht, Tavajäätmete käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
Paldiski naftasaaduste terminal	JKK3700303	Alexela Terminal AS	Paldiski vallasise linn	Ümberlaadimisjaam, vaheladu
Paldiski kuumtsinkimise tehas	JKK3700165	Paldiski Tsingipada AS	Paldiski vallasise linn	Ohtlike jäätmete käitluskoht
Paldiski katlamaja	JKK3700525	SW ENERGIA OÜ	Paldiski vallasise linn	Koospõletustehas
Orisküla tee 25 autolammutus	JKK3700404	V8 Import OÜ	Lehola küla	Muu komplekstegevus, Ohtlike jäätmete käitluskoht, Autolammutuskoda, Ümberlaadimisjaam, vaheladu

Ohtu küla kompostiplats	JKK3700342	Eco-Tech Fertilizer OÜ	Ohtu küla	Bioloogiline töötlus
Linnamäe tee 12 jäätmekäitluskoht	JKK3700475	Puruplast OÜ	Ohtu küla	Tavajäätmete käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
Karjaküla jäätmejaam	JKK3700140	Harju Kaevetööd OÜ	Tõmmiku küla	Jäätmejaam, Tavajäätmete käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
Aru rohumaa 3 jäätmekäitluskoht	JKK3700581	Fiber Trans OÜ	Tõmmiku küla	Tavajäätmete käitluskoht

Lääne-Harjumaa jäätmekava 2015-2020 kohaselt on Lääne-Harjumaa valdades probleemiks ebapiisav jäätmejaamade võrgustik (piirkonniti jääb jäätmejaam liiga kaugele), biolagunevate jäätmete käitlemiseks kompostimisväljakute puudumine ning ehitus- ja lammutusjäätmete, samuti tervishoiu ja veterinaarjäätmete käitlemine. Jäätmekavaga on ette nähtud meetmed jäätmehoolduse arendamiseks. Jäätmejaamade osas näeb jäätmekava ühe võimalusena uute statsionaarsete jäätmejaamade rajamist ja vähemalt ühe jäätmejaama arendamist multifunktsionaalseks jäätmekeskuseks. Lääne-Harju valla jäätmekava 2019-2030 näeb jäätmehoolduse arendamise osas ette Karjaküla jäätmejaama laiendamise.

Harju maakonnaplaneeringus on kavandatud pikemaajalise arenduse eesmärkide kohaselt ladestatavate jäätmete hulga vähendamine nende enam taaskasutusse suunamisel.

ÜP koostamisel arvestatakse jäätmehooldust reguleerivate asjakohaste õigusaktide (nt jäätmeseadus), Harju maakonnaplaneeringus kavandatud eesmärkidega Lääne-Harjumaa jäätmekavas 2015-2020 seatud strateegiliste eesmärkide ja nende saavutamiseks väljatöötatud meetmetega ning Lääne-Harju arengukavas 2019-2030 seatud eesmärkidega jäätmekäitluse valdkonnas.

22. Keskkonnaohtlikud objektid ja ohtlikud ettevõtted

22.1. Keskkonnaohtlikud objektid⁸³

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud 18 keskkonnaohtliku objekti, sh 12 jääkreostusobjekti, viis mahutit ja üks tankla. Registreeritud jääkreostusobjektidest viis objekti on Keskkonnaregistri andmetel likvideeritud (Piiriõppekeskus Paldiskis, JRA0000144; Paldiski põhjasadam, JRA0000143; Paldiski piirivalve kordon, JRA0000142; Paldiski lõunasadam, JRA0000145; Pakri ps Leetse I raketibaas, JRA0000140) ning neid käesolevas dokumendis ei käsitleta. Ülevaate Lääne-Harju valla territooriumil olemasolevatest keskkonnaohtlikest objektidest annab Tabel 44.

⁸³ Keskkonnaregister, seisuga 20.08.2019

Tabel 44. Keskkonnaohtlikud objektid Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Keskkonnaregister, seisuga 26.08.2019

Objekti nimi	Keskkonna-registri kood	Asukoht	Tüüp	Ohu liik	Saaste liik	Objekti staatus	Ala ohutus-tamine	Märkused
Ämari lennuvälja kütuseetrassi avariikoht	JRA0000133	Veskiküla küla	Jääk-reostus-objekt	Pinnas	Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud, BTEX, naftasaadused	Riiklik	Suures osas likvideeritud	Asub elutsoonis. 3. kategooria reostusobjekt -märgatav oht lokaalselt reostada pinnast, põhjavett või pinnavett
Ämari lennuvälja kütusepumpla	JRA0000134	Vasa-lemma alevik	Jääk-reostus-objekt	Pinnas	Naftasaadused, polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud, BTEX	Riiklik	Suures osas likvideeritud	Asub elutsoonis. Kevadeti immitseb reostus kraavidesse ja sealt edasi karjääri. Reostab põhjavee- või pinnaveekogu meid ning üksiktarbijate veehaardeid (2. kategooria reostusobjekt)
Ämari lennuväli	JRA0000004	Ämari alevik	Jääk-reostus-objekt	Pinnas	BTEX, polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud, naftasaadused	Riiklik	Suures osas likvideeritud	Asub tööstustsooni s. 4. kategooria reostusobjekt -oht pinnase või pinnavee reostumiseks või, kus lahtised jäätmed ja avariilised mahutid on likvideeritud, kuid teadaolevalt on pinnas reostunud ohtlike ainetega
Tuumaobjekt	JRA0000155	Paldiski valla-sisene linn	Jääk-reostus-objekt	Pinnas	Kemikaalid, radioaktiivsed jäätmed, naftasaadused	Kohalik	Suures osas likvideeritud	Asub tööstustsooni s. 5. kategooria jääkreostusobjekt - reostuallikad on likvideeritud ning pinnas tunnistatud mittereostunuks või reostuse tase on alla kehtestatud piirarve

Paldiski keskkatlamaja	JRA0000016	Paldiski valla-sisene linn	Jääk-reostus-objekt	Pinnas	Fenoolid, Polütsükliilised aromaatsed süsivesinikud, Naftasaadused, Lenduvad orgaanilised ühendid, Mineraalõlid, Plii	Riiklik	Väheses osas likvideeritud	Asub tööstustsooni s. 3. kategooria jääkreostusobjekt-märgatav oht lokaalselt reostada pinnast, põhjavett või pinnavett. Ordoviitsiumi põhjavesi on joogiks kõlbmatu. Põhjavesi on reostunud PAH-idega ning mineraalõlidega. Pinnas on reostunud üle piirarvu elutsoonis lenduvate orgaaniliste ühendite, fenoolide, mineraalõlide ja PAH-idega.
Paldiski endine tuumaobjekt	JRA0000248	Paldiski valla-sisene linn	Jääk-reostus-objekt	Pinnas	Naftasaadused, Mineraalõlid, Radioaktiivsed jäätmed	Kohalik	Jääkreostuse likvideerimistööd on pooleli	1. kategooria reostusobjekt - võimalik reaktorisektsioonide esimeses kontuuris asuva radioaktiivse vee lekkimine ja seeläbi pinnase ja pinna/põhjavee saastamine. Objekti õlireostuse võib lugeda ohustatuks. Õli imbunud ka pinnase all olevasse paekivisse, kus kevadise suurvee ajal satub objekti kanalisatsioonisüsteemi. Paekivikihtide väljakaevamine ei ole otstarbekas
Pakri ps Leetse II raketibaas	JRA0000141	Paldiski valla-sisene linn	Jääk-reostus-objekt			Kohalik	Suures osas likvideeritud	Asub elutsoonis. 1. kategooria reostusobjekt - inimestele otsest ohtu kujutav. Kinnistu, kus reostusobjekt asub, on kantud vääriselupaikade nimistusse
Lohusalu Sadam OÜ	OOB0019372	Lohusalu küla	Tankla					

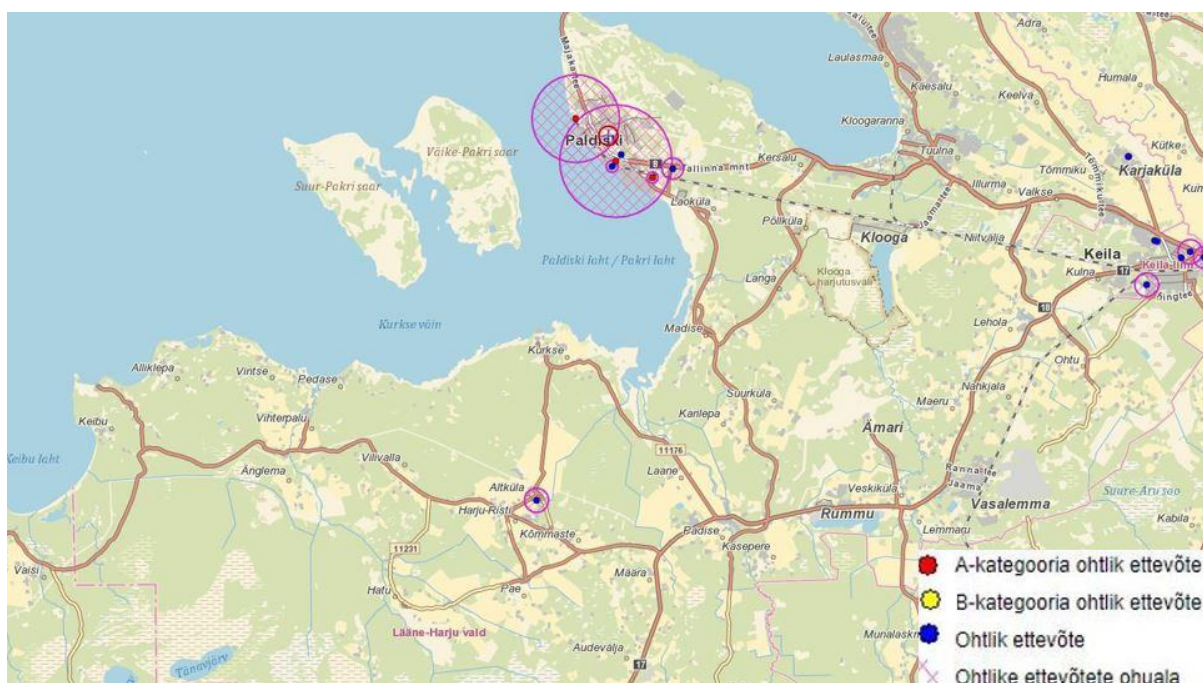

Kaitsevägi	OOB0070472	Ämari alevik	Mahuti					
Eurotann OÜ	OOB0070127	Karjaküla alevik	Mahuti					
Avoterm OÜ	OOB0070088	Rummu alevik	Mahuti					
Avoterm OÜ	OOB0069893	Keila-Joa alevik	Mahuti					
Avoterm OÜ	OOB0059336	Klooga alevik	Mahuti					

22.2. Ohtlikud ettevõtted⁸⁴

Lääne-Harju valla territooriumil asub kolm A-kategooria ohtlikku ettevõtet ning 11 ohtlikku ettevõtet. B-kategooria ohtlikke ettevõtteid valla territooriumil ei asu.

Ülevaate ohtlike ettevõtete paiknemisest valla territooriumil annab Joonis 37 ning ülevaate ettevõtetest ja neis käsitletavatest kemikaalidest Tabel 45.

Joonis 37. Ohtlike ettevõtete paiknemine Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Maa-ameti ohtlike ettevõtete kaardirakendus, seisuga 26.08.2019

Tabel 45. Ohtlikud ettevõtted Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Maa-ameti ohtlike ettevõtete ja vesivarustuse kaardirakendus, seisuga 26.08.2019

Ettevõtte nimi	ID	Asukoht	Ohu kategooria	Ohu raadius, m	Kemikaalid, t
Palstvere OÜ	43499	Põhjasadama, S. Julajevi tee 2, Peetri tn 15, Paldiski linn	A-kategooria suurõnnetuse ohuga	1560	ammooniumnitraat(10000);kaltsium-,kaalium-,naatriumnitraat/naatriumnitrit(5000);diisel(10);kompleksväetis(25000)

⁸⁴Maa-ameti X-GIS ohtlike ettevõtete kaardirakendus, seisuga 20.08.2019

Alexela Terminal AS	21	Rae põik 6, Paldiski linn	A-kategooria suurõnnetuse ohuga	2000	bensiin(280000);diisel(280000);gaasikond(280000);toornafta(10300);len nukipetrol(28000);bens een(28000);npentaan(28000);paraksüleen(28000);ortoksüleen(28000);m etanool(28000);tolueen(28000);isopreen(28000);stüreen(28000);MTB/ET BE(28000);etanool(28000)
Baltic Oil Service OÜ	66599	Rae põik 9, Paldiski linn	A-kategooria suurõnnetuse ohuga	197	diisel(33000);bensiin(9300);kerge kütteõli(33000)
Eesti Traalipüügi Ühistu Paldiski külmhoone	9179	Jaama 6c, Paldiski linn	ohtlik	212	ammoniaak(5)
Paldiski tsingipada	191	Lääne 4, Paldiski linn	ohtlik	50	soolhape (kloorvesiniku lahus) (300);hegaflux 10(ammooniumkloriid, tsinkkloriid) (40);keboclean VZS (70)
Alexela Oil AS Paldiski tankla	8	Tallinna mnt 20, Paldiski linn	ohtlik	384	bensiin(30);diislikütus(34);propaan-butaan(4,06)
Balti Karusnahk AS	64839	Karusnaha tee 26, Karjaküla alevik	ohtlik	106	ammoniaak(2);diislikütus(8)
Vedelgaas OÜ Laheotsa viljakuivati vedelgaasipaigaldis		Krünbergi, Altküla küla	ohtlik	434	propaan-butaan(7,78)

Ühegi väljaspool Lääne-Harju valla territooriumi paikneva suurõnnetuse ohuga ettevõtte ning ohtliku ettevõtte ohuala valla territooriumile ei ulatu.

Kemikaalseadusega on planeeringualale, kuhu jäävad suurõnnetuse ohuga ja ohtlikud ettevõtted, kehtestatud erinõuded maakasutuse planeerimisel, millega arvestatakse ÜP koostamisel.

23. Riigikaitselised ehitised

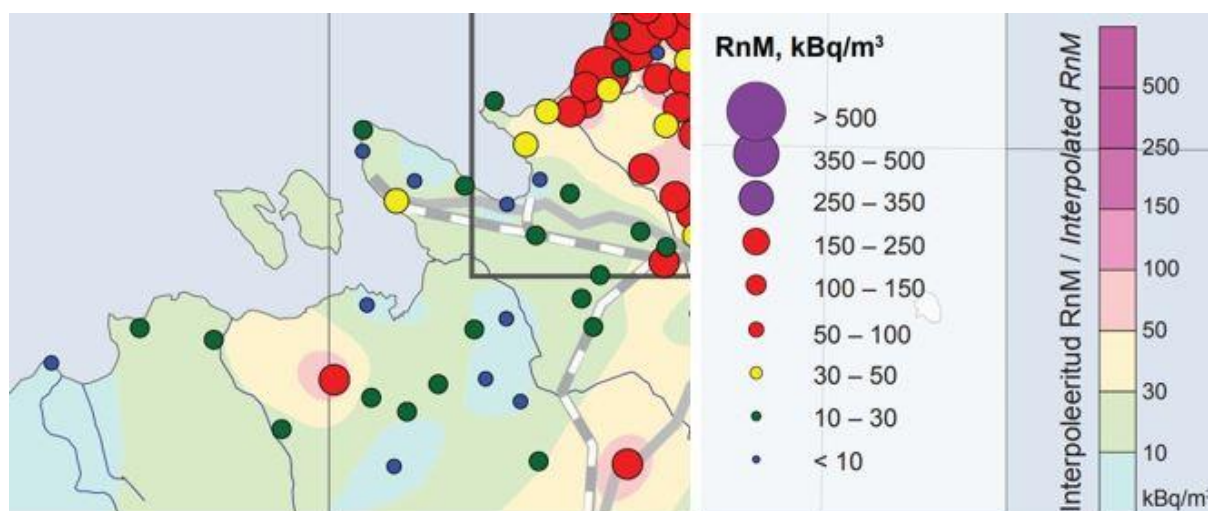
Riigikaitselised ehitised on kajastatud Harju maakonnaplaneeringus ning üleriigilise tähtsusega riigikaitseliste ehitiste asukohad on määratud riigikaitseliste ehitiste töövõime tagamiseks koos piiranguvööndite ulatusega. Ehitusseadustiku alusel määratakse riigikaitseliste ehitiste piiranguvööndite ulatuseks hajaasustuses kuni 2000 m ja linnades, alevites ning alevikes kuni 300 m. Lääne-Harju vallas asuvad riigikaitselised ehitised:

- Klooga harjutusväljaku piiranguvööndi ulatus on küldes kuni 2000 m kinnisasja välispiirist ja linnades, alevites, alevikes kuni 300 m kinnisasja välispiirist;
- Ämari lennuväli (Ämari alevik) piiranguvööndi ulatus on kuni 2000 m kinnisasja välispiirist;
- Paldiski linnakud (Paldiski linnas) piiranguvööndi ulatus on kuni 300 m kinnisasja välispiirist.

Täiendavalt ulatub Lääne-Harju valla territooriumile ka riigikaitselise ehitise Lintsi linnaku (Saue vald, Siimika küla) piiranguvöönd.

24. Radoon⁸⁵

Pinnases otsemõõdetud radoonisisalduse järgi jääb radoonisisaldus Lääne-Harju valla territooriumi pinnastes vahemikku madalast (alla 10 kBq/m³) kõrgeini (vahemikus 150-250 kBq/m³). Valdaval osal territooriumil on pinnase radoonisisaldus madal või normaalne (vahemikus 10-50 kBq/m³). Kõrge radoonisisaldusega alad jäävad valla kirdeosasse (Keila-Joa ümbrus), idaosas Keila linna lähisteles ning keskosas Harju-Riski ja Pae kanti. Kõrgendatud radooniohu põhjustajaks on Pakri pank. Ülevaate radoonisisaldusest Lääne-Harju valla territooriumi pinnaseõhus annab Joonis 38.

Joonis 38. Radooni sisaldus pinnaseõhus Lääne-Harju valla territooriumil. Allikas: Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlas, seisuga 26.08.2019

ÜP koostamisel arvestatakse teadaoleva radoonisisaldusega Lääne-Harju valla territooriumi pinnases.

⁸⁵ Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlas. Eesti Geoloogiakeskus, 2017. http://www.envir.ee/sites/default/files/eesti_rn_atlas_2017_kyljendatud.pdf

INFOALLIKAD

- Harju maakonnaplaneering 2030+
- Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030
- Keila valla üldplaneering 2005
- Padise valla üldplaneering 2002
- Paldiski linna üldplaneering 2005
- Vasalemma valla üldplaneering 2011
- Statistikaamet
- Asjakohased ÜVK arendamise kavad ning soojamajanduse- ja energeetika arengukavad
- Asjakohased teemaplaneeringud
- Asjakohased jäätmekavad
- Asjakohased jäätmehoolduseeskirjad
- Asjakohased õigusaktid
- Asjakohased looduskaitsealade kaitse-eeskirjad ja kaitsekorralduskavad
- Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhend. Kättesaadav:
http://www.envir.ee/sites/default/files/ksh_juhend_kodulehele_est.pdf
- Keskkonnaregister
- Eesti Looduse Infosüsteem (EELIS)
- Kultuurimälestiste Riiklik Register
- Maa-ameti kaardiserver
- RMK kodulehekülg
- Metsaportaal
- Keskkonnalubade infosüsteem
- Maavarade koondbilanss 2018
- Terviseameti kaardirakendus „Avalikud supluskohad 2018“
- Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlas
- Eesti põhjavee kaitstuse kaart
- Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015-2021
- Lääne-Eesti vesikonna maaparandushoiukava
- Euroopa Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) ehk loodusdirektiiv
- Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis. A. Aunapuu, R.Kutsar, 2013
- Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis. MTÜ Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing, 2013
- Natura 2000 standardandmevormid
- Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus kodulehekülg

- Elering AS põhivõrgu kaart
- Asjakohased uuringud